

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

A8-0175/2015

1.6.2015

IZVJEŠĆE

s preporukama Europskog parlamenta Komisiji o pregovorima o
Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Odbor za međunarodnu trgovinu

Izvjestitelj: Bernd Lange

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
EXPLANATORY STATEMENT	21
MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE	22
MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ.....	26
MIŠLJENJE ODBORA ZA EKONOMSKU I MONETARNU POLITIKU	29
MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA	34
MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE	40
MIŠLJENJE ODBORA ZA INDUSTRIJU, ISTRAŽIVANJE I ENERGETIKU	53
MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA.....	57
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ	62
MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE	68
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVNA PITANJA	71
MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE.....	76
MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA.....	81
MIŠLJENJE ODBORA ZA PREDSTAVKE.....	85
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU	92

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

s preporukama Europskog parlamenta Komisiji o pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) (2014/2228(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir direktive EU-a za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država, koje je Vijeće jednoglasno usvojilo 14. lipnja 2013.¹ te s kojih je uklonilo oznaku tajnosti i objavilo 9. listopada 2014.,
- uzimajući u obzir članke 168. i 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a posebno načelo predostrožnosti sadržano u članku 191. stavku 2.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu između EU-a i SAD-a od 26. ožujka 2014.²,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu od 20. ožujka povjerenice Cecilie Malmström i zastupnika SAD-a za trgovinu Michaela Fromana o isključivanju javnih usluga iz trgovinskih sporazuma između EU-a i SAD-a;
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o TTIP-u od 20. ožujka 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja od 21. studenoga 2014.³,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika SAD-a Baracka Obame, predsjednika Komisije Jean-Claudea Junckera, predsjednika Europskog vijeća Hermana Van Rompuya, premijera Ujedinjene Kraljevine Davida Camerona, njemačke kancelarke Angele Merkel, francuskog predsjednika François-a Hollandea, talijanskog premijera Mattea Renzija i španjolskog premijera Mariana Rajoya od 16. studenoga 2014. nakon njihova sastanka po završetku sastanka na vrhu skupine G20 u Brisbaneu u Australiji⁴,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 26. i 27. lipnja 2014.⁵,
- uzimajući u obzir političke smjernice predsjednika Junckera od 15. srpnja 2014. upućene sljedećoj Komisiji s naslovom „Novi početak za Europu: moj program za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene”⁶,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 25. studenoga 2014. o transparentnosti u

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/en/pdf>

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/HR/ec/141920.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/145906.pdf

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-1820_en.htm

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-79-2014-INIT/en/pdf>

⁶ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_en.pdf

pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (C(2014)9052)¹ upućenu kolegiju Komisije te odluke Komisije od 25. studenoga 2014. o objavi informacija o sastancima održanima između članova Komisije i organizacija ili samozaposlenih osoba (C(2014)9051) i objavu informacija o sastancima održanima između glavnih direktora Komisije i organizacija ili samozaposlenih osoba (C(2014)9048), presude i mišljenja Suda Europske unije (C-350/12 P, 2/13 (2), 1/09 (3)) o pravu na pristup dokumentima institucija te odluku Europskog ombudsmana od 6. siječnja 2015. o zatvaranju istrage na vlastitu inicijativu (OI/10/2014/RA) o postupanju Europske komisije sa zahtjevima za pristup informacijama i pristupu dokumentima (transparentnosti),

- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Vijeća o energetici EU-a i SAD-a od 3. prosinca 2014.²,
- uzimajući u obzir cjelovit pristup EU-a sigurnosti hrane („od polja do stola”) koji je utemeljen 2004.³
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 13. siječnja 2015. o javnom internetskom savjetovanju o zaštiti ulaganja i rješavanju sporova između ulagača i države u TTIP-u (SWD(2015)0003),
- uzimajući u obzir tekstualne prijedloge EU-a koji su na rasporedu za raspravu sa SAD-om u krugovima pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja, posebno one s kojih je uklonjena oznaka tajnosti i koje je Komisija objavila, između ostaloga dokumente o stajalištu EU-a pod naslovom „Regulatorna pitanja o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja – inženjerske industrije”⁴, „Provjera funkcionalne istovrijednosti: predložena metodologija za regulatornu istovrijednost automobilske industrije”⁵ i „Poglavlje o trgovini i održivom razvoju / radna snaga i okoliš: dokument EU-a u kojem su u glavnim crtama iznesena glavna pitanja i odredbe Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja”⁶ te tekstualne prijedloge o tehničkim preprekama trgovini⁷, sanitarnim i fitosanitarnim mjerama⁸, carinama i pojednostavljivanju trgovine⁹, malim i srednjim poduzećima¹⁰, mogućim odredbama o tržišnom natjecanju¹¹, mogućim odredbama o državnim poduzećima i poduzećima kojima su dodijeljena posebna ili ekskluzivna prava ili povlastice¹², mogućim odredbama o subvencijama¹³ te rješavanju sporova¹⁴, početne odredbe o regulatornoj

¹ http://ec.europa.eu/news/2014/docs/c_2014_9052_en.pdf

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2341_en.htm

³ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153022.pdf

⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153023.pdf

⁶ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153024.pdf

⁷ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153025.pdf

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153026.pdf

⁹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153027.pdf

¹⁰ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153028.pdf

¹¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153029.pdf

¹² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153030.pdf

¹³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153031.pdf

¹⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153032.pdf

suradnji¹ ,

- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija „Partnerstvo za transatlantsku trgovinu i ulaganja (TTIP)” (ECOS-V-063) usvojeno tijekom 11. plenarnog zasjedanja (13.-13. veljače 2015.) te mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 4. lipnja 2014. o „Transatlantskim trgovinskim odnosima i stavovima ESGO-a o pojačanoj suradnji i mogućem sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i SAD-a”,
 - uzimajući u obzir završno izvješće o zatečenom stanju od 28. travnja 2014. koje je ECORYS izradio za Komisiju pod naslovom „Procjena učinka održivosti trgovine kao podrška pregovorima o sveobuhvatnom sporazumu o trgovini i ulaganjima između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država”² ,
 - uzimajući u obzir izvješće Komisije iz 2015. o preprekama u trgovini i ulaganju³ ,
 - uzimajući u obzir „Detaljnu ocjenu procjene učinka Europske komisije o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država” koju je u travnju 2014. CEPS objavio za Parlament,
 - uzimajući u obzir svoje ranije rezolucije, posebno one od 23. listopada 2012. o trgovini i gospodarskim odnosima sa Sjedinjenim Američkim Državama⁴, 23. svibnja 2013. o pregovorima EU-a i SAD-a o trgovini i ulaganjima⁵ te od 15. siječnja 2015. o godišnjem izvješću o aktivnostima Europskog ombudsmana za 2013. godinu⁶,
 - uzimajući u obzir članak 108. stavak 4. i članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za ekonomska i monetarna pitanja, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za industriju, istraživanje i energiju, Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača, Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbora za pravna pitanja, Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, Odbora za ustavna pitanja i Odbora za predstavke (A8-0175/2015),
- A. budući da je izvoz kroz trgovinu i rast zbog investicija ključni pokretač poslova i gospodarskog rasta koji ne zahtijeva investicije vlade;
- B. budući da BDP EU-a uvelike ovisi o trgovini i izvozu te ostvaruje korist od trgovine i ulaganja koja se zasnivaju na pravilima te s obzirom na to da bi se ambicioznim i uravnoteženim sporazumom s SAD-om trebala podržati ponovna industrijalizacija Europe i pomoći u ostvarivanju ciljeva iz strategije Europa 2020. radi povećanja udjela industrijske proizvodnje u BDP-u Europe s 15 na 20 % jačanjem transatlantske trgovine robom i uslugama; budući da taj sporazum ima potencijal pružiti priliku, posebno malim

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/february/tradoc_153120.pdf

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/may/tradoc_152512.pdf

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/march/tradoc_153259.pdf

⁴ SL C 68 E, 7.3.2014., str. 53.

⁵ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0227.

⁶ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0009.

i srednjim poduzećima, mikro poduzećima (prema definiciji iz Preporuke COM 2003/361/CE), klasterima i poduzetničkim mrežama koje su nerazmjerno više pogođene necarinskim preprekama nego što su velika poduzeća, koja raspolažu ekonomijama razmjera zbog čega imaju lakši pristup tržištima s obje strane Atlantika; budući da sporazum između dva najveća gospodarska bloka na svijetu ima potencijal stvoriti standarde, norme i pravila koja će se usvojiti na globalnoj razini, od čega će koristiti imati i treće zemlje te da bi se njime trebala spriječiti dodatna fragmentacija svjetske trgovine; budući da će neuspjeh u postizanju dogovora omogućiti ostalim trećim zemljama s drugačijim standardima i vrijednostima da preuzmu tu ulogu;

- C. budući da je devet država članica Europske unije već potpisalo bilateralni sporazum sa Sjedinjenim Američkim Državama što omogućuje TTIP-u da se temelji na dobrim praksama i da bolje odgovori na prepreke s kojima su se suočile te države članice;
- D. budući da nedavne krize na granicama EU-a i razvoj diljem svijeta pokazuju potrebu za ulaganjem u globalno upravljanje i sustav koji se temelji na pravilima i vrijednostima;
- E. budući da je s obzirom na sve veću povezanost svjetskih tržišta (do 40 % europskih industrijskih proizvoda nastaje od uvoznih sirovinskih proizvoda) ključno da zakonodavci promiču interakciju tržišta i usmjeravaju njezin razvoj; budući da će se industrijska proizvodnja u sve većoj mjeri odvijati u globalnim vrijednosnim lancima te s obzirom na to da su pripadajuća trgovinska pravila i uklanjanje suvišnih trgovinskih prepreka ključni za stvaranje dodane vrijednosti, zadržavajući i razvijajući pritom snažne, konkurentne i raznolike industrijske temelje u Europi;
- F. budući da su pokušaji EU-a da se nosi s izazovima klimatskih promjena, zaštite okoliša i sigurnosti potrošača rezultirali visokim regulatornim troškovima za poduzeća EU-a koji bi, zajedno s visokim cijenama energetske sirovine i električne energije, ako se ne riješe u TTIP-u, mogli ubrzati proces delokalizacije, deindustrijalizacije i gubitka poslova te time zaprijetiti reindustrijalizaciji EU-a i ostvarivanju ciljeva na području zapošljavanja, što bi pak bio poraz za iste one političke ciljeve koje regulative EU-a pokušavaju ostvariti;
- G. budući da bi se zahvaljujući dobro osmišljenom trgovinskom sporazumu mogle iskoristiti prilike koje nudi globalizacija. budući da naglasak u tom snažnom i ambicioznom sporazumu ne bi trebao biti samo na smanjenju carinskih tarifa i necarinskih prepreka nego i na zaštiti radnika i okoliša; budući da je snažan i ambiciozan trgovinski sporazum prilika za stvaranje okvira nadogradnjom regulative do najviših standarda, u skladu s našim zajedničkim vrijednostima, čime će se spriječiti socijalni i ekološki damping te postići visoka razina zaštite potrošača u kontekstu zajedničkih ciljeva otvorenog tržišnog natjecanja s jednakim uvjetima za sve;
- H. budući da treba priznati da konvergencija ima smisla i iz gospodarske perspektive jer se na potencijalnom tržištu s 850 milijuna potrošača viši troškovi koji proizlaze iz viših standarda mogu u većoj mjeri nadoknaditi povećanim ekonomijama razmjera, iako su zajednički visoki standardi u interesu potrošača;
- I. budući da je europsko gospodarstvo imalo velike koristi od dosadašnjih trgovinskih sporazuma te s obzirom na to da je teško utvrditi i predvidjeti pravi učinak TTIP-a na

gospodarstva EU-a i SAD-a dok su pregovori u tijeku, a studije pokazuju proturječne rezultate; budući da se samo TTIP-om neće riješiti dugoročni strukturni gospodarski problemi i njihovi temeljni uzroci u EU-u već se taj sporazum treba smatrati kao dio opširnije europske strategije za otvaranje radnih mjesta i gospodarski rast te da očekivanja u vezi s TTIP-om trebaju biti usklađena s razinom ambicija u pregovorima;

- J. budući da su posljedice ruskog embarga jasno pokazale kontinuiranu geopolitičku važnost poljoprivrede, važnost pristupa rasponu različitih poljoprivrednih tržišta te potrebu za snažnim i strateškim partnerstvima za trgovinu s pouzdanim trgovinskim partnerima;
- K. budući da je za europsku poljoprivredu važno osigurati trgovinski sporazum sa SAD-om od kojeg će oba partnera imati korist kako bi se unaprijedio položaj Europe kao ključnog aktera na globalnom tržištu, a da se pritom ne dovedu u pitanje postojeći standardi kvalitete europskih poljoprivrednih proizvoda i njihovo buduće poboljšanje te istovremeno čuva europski poljoprivredni model i jamči njegova gospodarska i društvena održivost;
- L. budući da trgovina i ulaganja nisu svrha sami po sebi te da su dobrobit običnih građana, radnika i potrošača te bolje poslovno ozračje za poduzeća – pokretače rasta i radnih mjesta – glavne referentne točke trgovinskog sporazuma; budući da bi TTIP trebao biti predložak za dobar trgovinski sporazum koji odgovara tim zahtjevima kako bi mogao poslužiti kao primjer za buduće pregovore s drugim trgovinskim partnerima;
- M. budući da je određeni stupanj povjerljivosti u pregovorima nužan kako bi se postigao visokokvalitetan rezultat te da je ograničena razina transparentnosti, koja je obilježila dosadašnje pregovore, odgovorna za nedostatak demokratskog nadzora nad pregovaračkim procesom;
- N. budući da je predsjednik Juncker u svojim političkim smjernicama jasno istaknuo da želi uravnotežen i razuman trgovinski sporazum s SAD-om te da iako EU i SAD mogu napraviti važan korak naprijed prema priznavanju međusobnih standarda za proizvode i raditi u smjeru transatlantskih standarda, EU neće žrtvovati sigurnost svoje hrane, zdravstvene standarde, standarde životinjskog zdravlja, socijalne standarde, okoliš te standarde u pogledu zaštite podataka i kulturnu raznolikost; te je podsjetio da pitanja sigurnosti hrane koju konzumiramo, zaštite osobnih podataka Europljana i usluga od općeg interesa nisu na pregovaračkom stolu, osim ako nije riječ o postizanju više razine zaštite;
- O. budući da je važno zajamčiti zadovoljavajući zaključak pregovora o „sigurnoj luci” i Krovnom sporazumu o zaštiti podataka;
- P. budući da je predsjednik Juncker u svojim političkim smjernicama također jasno naveo da neće prihvatiti da nadležnost sudova u državama članicama bude ograničena posebnim režimima za sporove ulagača; budući da je sada, kada su dostupni rezultati javnog savjetovanja o zaštiti ulaganja i rješavanju sporova između ulagača i države u okviru TTIP-a, u tijeku promišljanje – u kojemu se razmatraju doprinosi dionika – u trima institucijama i između njih, uz razmjenu stajališta s civilnim društvom i poslovnim sektorom, o najboljem načinu za postizanje zaštite ulaganja, jednakog

postupanja s ulagačima, pazeći pritom da države zadrže svoja prava da donose propise;

- Q. budući da Parlament u potpunosti podržava i odluku Vijeća da ukloni oznaku tajnosti s pregovaračkih smjernica i inicijativu Komisije za transparentnost; budući da je žustra javna rasprava o TTIP-u diljem Europe ukazala na potrebu da se pregovori o TTIP-u vode na transparentniji i inkluzivniji način, vodeći pritom računa o pitanjima koje brinu europske građane i obavještavajući javnost o ishodima pregovora;
- R. budući da razgovori između SAD-a i EU-a traju od srpnja 2013., ali dosad nije dogovoren zajednički tekst;
- S. budući da se očekuje da će TTIP biti mješoviti sporazum koji će trebati ratificirati Europski parlament i svih 28 država članica;
1. u okviru tekućih pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP), Komisiji upućuje sljedeće preporuke:
- (a) u pogledu područja primjene i šireg konteksta:
- (i.) da osigura da transparentni pregovori o TTIP-u dovedu do ambicioznog, sveobuhvatnog i uravnoteženog sporazuma o trgovini i ulaganjima visokih standarda kojim bi se promicao održiv rast sa zajedničkom koristi u državama članicama te uzajamnom i obostranom koristi za partnere, povećala međunarodna konkurentnost te otvorile nove mogućnosti za poduzeća u EU-u, posebno za mala i srednja poduzeća, podupiralo stvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta za europske građane te od kojeg bi europski potrošači izravno imali koristi; da su sadržaj i provedba sporazuma važniji od brzine pregovora; da naglasi da je Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP) najvažniji projekt EU-a i SAD-a u novije vrijeme i da bi zahvaljujući njemu trebalo iznova ojačati transatlantsko partnerstvo u cijelosti, a ne samo njegov trgovinski aspekt; da istakne kako je njegova uspješna provedba od velikog geopolitičkog značaja;
- (ii.) da naglasi da, iako se pregovori o TTIP-u sastoje od pregovora o tri glavna područja (ambicioznom poboljšanju recipročnog pristupa tržištu (za robu, usluge, ulaganje i javnu nabavu na svim razinama upravljanja), smanjenju necarinskih prepreka i jačanju kompatibilnosti regulatornih režima te izradi zajedničkih pravila za rješavanje zajedničkih trgovinskih izazova i iskorištavanje prilika na svjetskoj razini), sva ta područja jednako su važna i potrebno ih je uvrstiti u sveobuhvatan paket; TTIP trebao bi biti ambiciozan i obvezujući na svim razinama upravljanja s obje strane Atlantika, sporazum bi trebao voditi k trajnoj i istinskoj otvorenosti tržišta na uzajamnoj osnovi i pojednostavnjenju trgovine u praksi te bi se njime posebna pozornost trebala posvetiti strukturnim mjerama za postizanje veće transatlantske suradnje, ne odstupajući pritom od regulatornih standarda, zaštite potrošača i sprječavanja socijalnog, poreznog i ekološkog dampinga;
- (iii.) da vodi računa o tome da je strateška važnost gospodarskih odnosa između EU-a i SAD-a općenito, a posebno TTIP-a, između ostalog i prilika za

promicanje načela i vrijednosti usađenih u okvir koji se temelji na pravilima koje EU i SAD dijele i njeguju te da osmisli zajednički pristup i viziju o trgovini na svjetskoj razini, ulaganjima i pitanjima povezanim s trgovinom kao što su visoki standardi, norme i propisi, kako bi se razvila šira transatlantska vizija i skup zajedničkih strateških ciljeva; da vodi računa o tome da je TTIP, s obzirom na veličinu transatlantskog tržišta, prilika za osmišljavanje i reguliranje međunarodnog trgovinskog poretka kako bi oba ekonomska bloka prosperirala u umreženom svijetu;

- (iv.) da se pobrine da, posebno uzimajući u obzir nedavne pozitivne pomake u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO), sporazum s SAD-om posluži kao odskočna daska za šire trgovinske pregovore, a ne da se njime prejudicira ili sputava postupak u okviru WTO-a; bilateralni i multilateralni trgovinski sporazumi trebali bi se općenito smatrati ne baš najboljom opcijom te se njima se ne smije zapriječiti postizanje bitnih poboljšanja na multilateralnoj razini; TTIP-om moraju se postići sinergije s drugim trgovinskim sporazumima o kojima se trenutačno pregovara;
 - (v.) da vodi računa o tome da se u UFEU-u trgovinska politika EU-a definira kao integralni dio sveobuhvatnog vanjskog djelovanja Unije te da stoga ocijeni posljedice konačnog sporazuma, uvažavajući pritom koje se nude poput lakšeg pristupa tržištu zbog zajedničkih transatlantskih standarda, ali i rizike poput preusmjerenja trgovinskih tokova iz zemalja u razvoju zbog ukidanja carinskih povlastica;
 - (vi.) da osigura da se sporazumom jamči potpuno poštovanje normi EU-a o temeljnim pravima uključivanjem pravno obvezujuće i suspenzivne klauzule o ljudskim pravima kao standardnog dijela trgovinskih sporazuma EU-a s trećim zemljama;
- (b) u pogledu pristupa tržištu:
- (i.) da se pobrine da pristup tržištima u raznim područjima bude uzajaman, u jednakoj mjeri ambiciozan i da odražava očekivanja obje strane, naglašava da razni prijedlozi u vezi s tim područjima moraju biti uravnoteženi;
 - (ii.) da teži ukidanju svih carinskih tarifa, poštujući pritom činjenicu da s obje strane postoji niz zaštićenih poljoprivrednih i industrijskih proizvoda čiji će se iscrpni popisi morati dogovoriti tijekom postupka pregovora; napominjući da bi Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) u tom pogledu mogao biti dobra polazišna točka za predviđanje primjerenih prijelaznih razdoblja i kvota za najosjetljivije proizvode te u nekoliko slučajeva i njihovo izuzeće;
 - (iii.) da se, kao što je jasno izloženo u pregovaračkom mandatu, zalaže za uključivanje zaštitne klauzule u sporazum koja bi se primijenila u slučaju da lokalnoj prehrambenoj proizvodnji prijeti velika šteta zbog povećanja uvoza određenog proizvoda;

- (iv.) da vodi računa o tome da EU, s obzirom na to da je najveći trgovinski blok u svijetu, ima veliki interes da se probije u visokospecijaliziranom uslužnom sektoru poput inženjerstva i drugih stručnih usluga, telekomunikacija, usluga u financijskom ili prijevoznom sektoru;
- (v.) da poveća tržišni pristup za usluge u skladu s pristupom „hibridnog popisa”, koristeći „pozitivne popise” za pristup tržištu, na kojem se izričito navode usluge koje strana poduzeća mogu pružati, a nove se usluge isključuju, dok se moguće klauzule o mirovanju i stupnjevitim promjenama (*ratchet clause*) primjenjuju samo na odredbe o nediskriminaciji i omogućuju dovoljno fleksibilnosti da se usluge od općeg gospodarskog interesa vrte pod javni nadzor kao i da se uzme u obzir pojava novih i inovativnih usluga i upotreba „pristupa negativnog popisa” za nacionalno postupanje;
- (vi.) u pregovorima bi se konstruktivno trebala razmotriti i ukloniti postojeća ograničenja koja se odnose na pružatelje usluga u pomorskom i zračnom prijevozu u vlasništvu europskih poduzeća, a koja se nameću američkim zakonima kao što su Jonesov zakon (Jones Act), Zakon o stranim dredžama (Foreign Dredging Act), Zakon o civilnom saveznom zrakoplovstvu (Federal Aviation Act) i Zakon o zračnoj kabotaži (US Air Cabotage law), te u pogledu vlasničkog udjela stranih vlasnika u zrakoplovnim društvima, što ozbiljno sprječava pristup tržištu europskim poduzećima, ali i inovacije u SAD-u;
- (vii.) da se nadoveže na zajedničku izjavu u kojoj se odražava jasna predanost pregovaratelja da se trenutačne i buduće usluge od općeg interesa te usluge od općeg gospodarskog interesa isključe iz područja primjene TTIP-a (uključujući, između ostalog, usluge vodoopskrbe, zdravstva, socijalnog osiguranja, socijalne skrbi i obrazovanja), da se pobrine da nacionalne i lokalne vlasti zadrže puno pravo da uvedu, donose, zadrže ili stavljaju izvan snage bilo koju mjeru u pogledu naručivanja, organizacije, financiranja i pružanja javnih usluga u skladu s Ugovorima i pregovaračkim mandatom EU-a; to bi se isključivanje trebalo primjenjivati neovisno o tome na koji se način usluge pružaju i financiraju;
- (viii.) da se svesrdno trudi da se stručne kvalifikacije uzajamno priznaju, u prvom redu stvaranjem pravnog okvira sa saveznim državama koje će imati regulatorne ovlasti u tom području, kako bi se stručnjacima iz EU-a i SAD-a omogućilo da rade na objema stranama Atlantika te olakšala mobilnost ulagača, stručnjaka, visokokvalificiranih radnika i tehničara između EU-a i SAD-a u sektorima obuhvaćenima TTIP-om;
- (ix.) da vodi računa o tome da je pojednostavljenje viznog režima za europske pružatelje usluga i robe ključni element za iskorištavanje prednosti koje sporazum nudi te za povećanje, u kontekstu pregovora, političkog pritiska na SAD kako bi se zajamčio potpuni reciprocitet u viznom režimu i jednako postupanje sa svim građanima država članica EU-a, bez diskriminacije u pogledu njihova ulaska u SAD;
- (x.) da kombinira pregovore o pristupu tržištu financijskih usluga s

konvergencijom u financijskom uređenju na najvišoj razini kako bi se podržalo uvođenje i kompatibilnost nužnih propisa radi jačanja financijske stabilnosti, primjerene zaštite potrošača financijskih dobara i usluga te pružanja podrške aktualnim nastojanjima za postizanjem suradnje na drugim međunarodnim forumima, poput Bazelskog odbora za nadzor banaka i Odbora za financijsku stabilnost; da zajamči da se tim nastojanjima za postizanjem suradnje ne ograničava regulatorna i nadzorna suverenost EU-a i država članica, pa ni njihova mogućnost da određene financijske proizvode i aktivnosti zabrane;

- (xi.) da uspostavi pojačanu suradnju između EU-a, država članica i SAD-a, uključujući mehanizam za učinkovitiju međunarodnu suradnju, radi postavljanja viših globalnih standarda u pogledu borbe protiv financijskog i poreznog kriminaliteta i korupcije;
- (xii.) da zajamči da se pravna stečevina EU-a o privatnosti podataka neće ugroziti liberalizacijom protoka podataka, posebno na području internetske trgovine i financijskih usluga, uvažavajući pritom važnost protoka podataka kao okosnice transatlantske trgovine i digitalne ekonomije; da kao ključnu točku uvrsti sveobuhvatnu i nedvosmislenu horizontalnu i zasebnu odredbu, na temelju članka XIV. Općeg sporazuma o trgovini uslugama, kojom se postojeći i budući pravni okvir EU-a za zaštitu osobnih podataka u cijelosti izuzima iz primjene sporazuma, neovisno o tome je li usklađen s drugim dijelovima TTIP-a; da pregovara o odredbama koje se dotiču protoka osobnih podataka samo ako je zajamčena potpuna primjena pravila o zaštiti podataka na obje strane Atlantika i ako se ona poštuje te da se s SAD-om surađuje kako bi se treće zemlje diljem svijeta potaklo da donesu slične visoke standarde za zaštitu podataka;
- (xiii.) da ima na umu da pristanak Europskog parlamenta na završnu verziju sporazuma TTIP može biti doveden u pitanje sve dok se u cijelosti ne obustave aktivnosti općega masovnog nadzora SAD-a i ne pronađe odgovarajuće rješenje za prava građana EU-a na privatnost podataka, uključujući administrativni i sudski pravni lijek, kako je navedeno u stavku 74. rezolucije Parlamenta od 12. ožujka 2014.;
- (xiv.) da zajamči da se povjerenje između Unije i Sjedinjenih Država koje je narušeno zbog skandala u vezi s masovnim nadzorom brzo i u cijelosti obnovi;
- (xv.) da uvrsti ambiciozno poglavlje o tržišnom natjecanju kojim se jamči pridržavanje europskog prava o tržišnom natjecanju, posebno u digitalnom svijetu; da zajamči da se privatna poduzeća mogu pod jednakim uvjetima natjecati s poduzećima u državnom vlasništvu ili pod kontrolom države; da zajamči regulaciju i transparentan sustav kontrole državnih subvencija privatnim poduzećima;
- (xvi.) da poziva na slobodno tržišno natjecanje i razvoj digitalnog gospodarstva koje je po prirodi globalno, ali su mu glavna sjedišta u EU-u i SAD-u; da u pregovorima naglašava da digitalno gospodarstvo mora biti okosnica

transatlantskog tržišta koja će potaknuti svjetsko gospodarstvo i daljnje otvaranje svjetskih tržišta;

- (xvii.) da vodi računa da je u pogledu usluga informacijskog društva i telekomunikacijskih usluga od posebne važnosti da sporazum o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja zajamči jednake uvjete, temeljene na uzajamnosti, s ravnopravnim i transparentnim pristupom tržištu SAD-a za uslužna poduzeća EU-a te da obveže pružatelje usluga iz SAD-a da prilikom pružanja usluga u Europi ili europskim potrošačima poštuju sve relevantne sigurnosne standarde koji se odnose na proizvode i industriju i prava potrošača te da djeluju u skladu s njima;
- (xviii.) da se pobrine da u sporazumu, u potpunom skladu s Konvencijom UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja, stranke zadrže prava da donesu ili zadrže bilo koju mjeru (posebno one regulatorne ili financijske prirode) u pogledu zaštite ili promicanja kulturne i jezične raznolikosti, u skladu s relevantnim člancima iz Ugovora o funkcioniranju Europske unije, te slobode medija i medijskog pluralizma, neovisno o tehnologiji ili distribucijskoj platformi koja se koristi te vodeći računa o tome da se u mandatu koji su države članice dale Europskoj komisiji izričito isključuje primjena audiovizualnih usluga;
- (xix.) odrediti da se ni jednim dijelom sporazuma ne utječe na mogućnost EU-a ili njegovih država članica da subvencioniraju i financijski podupiru kulturne industrije te kulturne, obrazovne, audiovizualne i novinarske usluge;
- (xx.) potvrditi da se fiksni sustavi cijena knjiga i određivanje cijena novina i časopisa neće dovoditi u pitanje obvezama koje proizlaze iz sporazuma o TTIP-u;
- (xxi.) s obzirom da su europska poduzeća, posebno MSP-ovi, iznimno zainteresirana da dobiju ravnopravni pristup postupcima javne nabave u SAD-u na saveznoj i podsaveznoj razini, npr. u sektoru graditeljskih usluga, građevinarstvu, prijevozu i energiji, infrastrukturi te robi i uslugama, za ambiciozan pristup poglavlju o javnoj nabavi, poštujući pritom usklađenost poglavlja s novim direktivama EU-a o javnim nabavama i koncesijama, kako bi se u skladu s načelom reciprociteta smanjila nejednakost koja trenutačno postoji u stupnju otvorenosti dvaju tržišta za javne nabave na obje strane Atlantika velikim otvaranjem američkog tržišta (koje je još uvijek uređeno zakonom „kupujemo američko” (Buy American Act) iz 1933.) na saveznoj i podsaveznoj razini, i to na temelju obveza preuzetih u Sporazumu o državnoj nabavi i ukidanjem ograničenja koja se trenutačno primjenjuju na saveznoj, podsaveznoj i lokalnoj razini u SAD-u; i da se uspostave mehanizmi kojima će se jamčiti da će se obveze koje su savezne vlasti SAD-a preuzele poštovati na svim političkim i administrativnim razinama;
- (xxii.) da se pobrine, radi stvaranja otvorenih, nediskriminacijskih i predvidljivih postupovnih uvjeta kojima se u postupcima javne nabave jamči jednak pristup poduzećima EU-a i SAD-a, posebno MSP-ovima, da SAD poveća

transparentnost aktualnog postupka dodjele ugovora na svom teritoriju;

- (xxiii.) da promiče suradnju između EU-a i SAD-a na međunarodnoj razini kako bi se promicali zajednički standardi održivosti za javnu nabavu na svim saveznim i podsavznim razinama izvršne vlasti, između ostaloga u provedbi nedavno revidiranog Sporazuma o javnoj nabavi; te donošenje i pridržavanje standarda društvene odgovornosti od strane poduzeća na temelju Smjernica za multinacionalna poduzeća Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD);
- (xxiv.) da zajamči da su savezne države SAD-a uključene u pregovarački proces kako bi se ostvarili pozitivni rezultati u otvaranju pristupa poduzećima EU-a ugovorima o javnoj nabavi SAD-a;
- (xxv.) da bude svjesna, kada je riječ o javnoj nabavi, osjetljivosti resora obrane i sigurnosti i da uzme u obzir ciljeve koje su na sastanku Vijeća za obranu 2013. odredili čelnici država i vlada, a koji su usmjereni na promicanje uspostavljanja europskog obrambenog i sigurnosnog tržišta te tehnološke i industrijske baze europskog obrambenog sektora;
- (xxvi.) da zajamči da je cilj pregovora o pravilima o podrijetlu uskladiti pristupe EU-a i SAD-a te utvrditi djelotvorna pravila o podrijetlu koja se neće dovoditi u pitanje drugim sporazumima te da pregovore iskoristi kao priliku da se ostvari napredak u ostvarivanju zajedničkih standarda za obvezno označivanje podrijetla proizvoda; s obzirom na zaključenje pregovora za Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum između EU-a i Kanade te na potencijalnu nadogradnju Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Meksika, bit će potrebno razmotriti mogućnost i područje primjene kumulacije podrijetla; međutim, treba imati na umu da je svrha TTIP-a olakšati trgovinu proizvodima koji su istinski izrađeni u SAD-u i EU-u, a ne omogućivanje uvoza iz trećih zemalja te će se izuzeća za određene proizvode trebati razmotriti na osnovi pojedinačnih slučajeva, dok se izuzeća od svih vrsta kumulacije trebaju odobriti za osjetljive sektore;
- (xxvii.) da zajamči da je TTIP otvoren sporazum te da traži načine na koje se vrijedni partneri, koji imaju interes u pregovorima o TTIP-u zbog sporazuma o carinskoj uniji s EU-om ili SAD-om, mogu aktivnije informirati o razvoju događaja;

(c) u pogledu stupa regulatorne suradnje i povezanosti i necarinskih prepreka trgovini:

- (i.) da zajamči da se u poglavlju o regulatornoj suradnji promiče transparentno, djelotvorno, konkurentno gospodarsko okruženje utvrđivanjem i sprječavanjem potencijalnih budućih necarinskih prepreka trgovini koje nerazmjerno pogađaju MSP-ove, i pojednostavljenjem trgovine i ulaganja istovremeno razvijajući i osiguravajući najvišu razinu zaštite zdravlja i sigurnosti u skladu s načelom predostrožnosti iz članka 191. UFEU-a i zakonodavstvom o zaštiti potrošača, rada, okoliša i dobrobiti životinja te zaštitu kulturne raznolikosti u EU-u; da podrži, u potpunom skladu s regulatornom autonomijom, uspostavu

strukturnog dijaloga i suradnje između regulatora i to na što transparentniji način i uz sudjelovanje dionika; da uključi međusektorske discipline o regulatornoj usklađenosti i transparentnosti za razvoj i provedbu djelotvornih, troškovno učinkovitih i usklađenijih propisa za robu i usluge; pregovarači s obje strane trebaju prepoznati i jasno izreći koje su tehnički postupci i standardi temeljni te se ne mogu dovoditi u pitanje, koji mogu biti predmetom zajedničkog pristupa, u kojim je područjima poželjno uzajamno priznavanje na temelju zajedničkih visokih standarda i snažnog sustava nadzora tržišta, a u kojima je jednostavno moguća poboljšana razmjena informacija, i to na temelju iskustva nekoliko godina razgovora na raznim forumima, uključujući Transatlantsko ekonomsko vijeće i Forum na visokoj razini o regulatornoj suradnji, te da na sličan način zajamčile da neće utjecati na standarde koje tek treba odrediti u područjima u kojima su zakonodavstvo ili standardi vrlo različiti u SAD-u u odnosu na EU, kao što je, primjerice, provedba postojećeg (okvirnog) zakonodavstva (npr. Uredba REACH) ili donošenje novih zakona (npr. o kloniranju) ili budućih definicija koje utječu na razinu zaštite (npr. o kemikalijama koje djeluju kao endokrini disruptori); da zajamči da u odredbama o regulatornoj suradnji u TTIP-u nisu određeni postupovni zahtjevi za donošenje akata Unije koji se odnose na tu suradnju niti uzrokuju izvršiva prava u tom pogledu;

- (ii.) da pregovore o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama temelji na ključnim načelima multilateralnog sporazuma o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera te tehničkim preprekama u trgovini te da zaštiti europske sanitarne i fitosanitarne standarde; da prije svega cilja na uklanjanje ili bitno smanjenje pretjerano opterećujućih sanitarnih i fitosanitarnih mjera, kao i povezanih uvoznih postupaka; konkretno govoreći, da zajamči da se prethodna odobrenja, obvezni postupci ili inspekcije prije odobrenja ne primjenjuju kao trajne mjere prilikom uvoza; da ostvari povećanu transparentnost i otvorenost, uzajamno priznavanje jednakih standarda, razmjenu najboljih praksi, jačanje dijaloga između regulatornih tijela i dionika te jačanje suradnje u međunarodnim tijelima za određivanje standarda; da u pregovorima o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama te tehničkim preprekama u trgovini zajamči da visoki standardi koji su usvojeni kako bi se zaštitila sigurnost hrane, zdravlje ljudi, životinja i biljaka u EU-u nisu ni na koji način dovedeni u pitanje;
- (iii.) da potakne američku stranu da ukine zabranu uvoza govedine iz EU-a;
- (iv.) u pogledu poglavlja o horizontalnoj regulatornoj suradnji da potiče bilateralnu regulatornu suradnju kako bi se izbjegla nepotrebna razilaženja, posebno kada je riječ o novim tehnologijama i uslugama, što je u interesu europske i američke konkurentnosti i izbora potrošača; da se to postigne pojačanom razmjenom informacija te da se poboljša donošenje i provedba međunarodnih instrumenata, pridržavajući se istodobno načela supsidijarnosti, na temelju uspješnih primjera poput normi ISO ili Svjetskog foruma za usklađivanje pravilnika o vozilima (WP.29) u okviru Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE); da vodi računa o tome da bi priznavanje jednakovrijednosti što je moguće većeg broja propisa o sigurnosti vozila na

temelju provjerene razine zaštite bilo jedno od najvažnijih postignuća sporazuma; da zajamči da se u prethodnim procjenama učinka za svaki regulatorni akt povrh učinka na trgovinu i ulaganja mjeri i učinak na potrošače i okoliš; da promiče regulatornu kompatibilnost ne dovodeći pritom u pitanje legitiman regulatorne i političke ciljeve i nadležnosti zakonodavaca u EU-a i SAD-u;

- (v.) da teži cilju prema kojem se treba i dalje jamčiti visoka razina sigurnosti proizvoda u Uniji te istodobno ukinuti nepotrebno ponavljanje ispitivanja koje dovodi do nepotrebnog rasipanja sredstava, osobito kod niskorizičnih proizvoda;
 - (vi.) da razmotri carinska pitanja koja nisu obuhvaćena pravilima sporazuma WTO-a o olakšavanju trgovine te naglasi da je, radi postizanja stvarnog uklanjanja administrativnog opterećenja, potrebno raditi na najvećem stupnju regulatornog usklađivanja politika i praksi na području carina i granica;
 - (vii.) da u kontekstu buduće regulatorne suradnje jasno definira koje se mjere odnose na tehničke prepreke trgovini te dvostruka ili suvišna administrativna opterećenja i formalnosti, a koje su povezane s temeljnim standardima i propisima ili postupcima kojima se ostvaruju ciljevi javne politike;
 - (viii.) da potpuno poštuje uspostavljene regulatorne sustave na obje strane Atlantika, kao i ulogu Europskog parlamenta u postupku donošenja odluka EU-a i njegov demokratski nadzor nad regulatornim postupcima EU-a pri stvaranju okvira za buduću suradnju, jamčeći pritom potpunu transparentnost i pazeći da su zainteresirane strane ravnomjerno uključene u savjetovanja predviđena u izradi regulatornog prijedloga i da se europski zakonodavni postupak ne usporava; da jasno odredi ulogu, sastav i pravni status Vijeća za regulatornu suradnju, vodeći pritom računa o tome da bi svaka neposredna i obvezna primjena njegovih preporuka bila povreda zakonodavnih postupaka utvrđenih u Ugovorima i da se pobrine da se očuva sposobnost nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti da donose svoje politike, posebno socijalne politike i politike u području okoliša;
- (d) u pogledu pravila:
- (i.) da pregovore o pristupu tržištu i regulatornoj suradnji objedini s uspostavom ambicioznih pravila i načela vodeći računa da svaki stup karakteriziraju posebna osjetljiva pitanja kada je riječ o, između ostalog, održivom razvoju, energiji, MSP-ovima, ulaganjima i poduzećima u vlasništvu države;
 - (ii.) da zajamči da je poglavlje o održivom razvoju obvezujuće i primjenjivo te da mu je cilj cjelovita i učinkovita ratifikacija, primjena i provedba osam temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada (ILO) i njihova sadržaja, Programa za dostojanstven rad ILO-a i glavnih međunarodnih sporazuma o okolišu; odredbe moraju biti usmjerene prema dodatnom poboljšanju razina zaštite radne snage i ekoloških standarda; ambiciozno poglavlje o trgovini i održivom razvoju moralo bi obuhvatiti i propise o korporativnoj društvenoj

odgovornosti na temelju Smjernica za multinacionalna poduzeća Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) i jasno strukturirani dijalog s civilnim društvom;

- (iii.) da zajamči da standardi rada i zaštite okoliša nisu ograničeni na poglavlje o trgovini i održivom razvoju, već da su uvršteni i u druga područja sporazuma kao što su ulaganja, trgovanje uslugama, regulatorna suradnja i javna nabava;
- (iv.) da zajamči provedivost standarda rada i zaštite okoliša oslanjajući se na dobra iskustva koja EU, SAD imaju s postojećim sporazumima o slobodnoj trgovini i u nacionalnom zakonodavstvu; da zajamči da provedba odredbi o radu i sukladnost s njima podliježu učinkovitom postupku praćenja koje uključuje socijalne partnere i predstavnike civilnog društva te općem postupku rješavanja sporova koji se primjenjuje na cijeli sporazum;
- (v.) da, potpuno poštujući nacionalno zakonodavstvo, zajamči da zaposlenici transatlantskih poduzeća koji su registrirani u okviru zakona država članica EU-a imaju pristup informacijama i savjetovanjima u skladu s Direktivom o Europskom radničkom vijeću;
- (vi.) da zajamči da se gospodarski, društveni i ekološki učinak TTIP-a te njegov učinak na zapošljavanje provjerava u okviru temeljite *ex-ante* procjene učinka održivosti trgovine, potpuno poštujući Direktivu EU-a o procjeni učinka održivosti, uz jasno i strukturirano sudjelovanje svih zainteresiranih strana kao i civilnog društva; traži od Komisije da provede usporednu opsežnu studiju utjecaja za svaku državu članicu te procjenu konkurentnosti sektora EU-a i istih sektora u SAD-u kako bi se provela predviđanja u vezi s gubitkom i stvaranjem radnih mjesta u sektorima koji su pogođeni u svakoj državi članici, pri čemu bi EU i države članice mogli djelomično preuzeti troškove prilagodbe;
- (vii.) da inzistira na cilju da se posebno poglavlje posveti energiji, uključujući industrijske sirovine; da zajamči da tijekom pregovora obje strane ispituju načine na koje se može olakšati izvoz energije kako bi se TTIP-om dokinulo sva postojeća ograničenja ili prepreke za izvoz goriva, uključujući UPP i sirovu naftu, između dva trgovinska partnera, u cilju stvaranja konkurentnog, transparentnog i nediskriminirajućeg tržišta energije čime se podupire diversifikacija izvora energije što doprinosi sigurnosti nabave i dovodi do smanjenja cijena energije te ističe da to poglavlje mora sadržavati jasna jamstva o tome da se standardi u vezi s okolišem i ciljevi za klimatsko djelovanje EU-a neće ugroziti; da podrži suradnju između EU-a i SAD-a u svrhu ukidanja oslobađanja od poreza na gorivo za komercijalno zrakoplovstvo u skladu s obvezama G20 kako bi se ukinule potpore za fosilna goriva;
- (viii.) da zajamči da se ni u jednom sporazumu ne mijenja pravo dvaju partnera na upravljanje i reguliranje istraživanja, eksploatacije i proizvodnje izvora energije, no da se načelo nediskriminacije primjenjuje u trenutku kada se donese odluka o eksploataciji; da ima na umu da se ničim u sporazumu ne bi smjele ugroziti zakonite nediskriminirajuće demokratske odluke koje se

odnose na proizvodnju energije, u skladu s načelom opreznosti; da zajamči da poduzeća iz EU-a i SAD-a imaju jednaki pristup sirovinama i energiji te da se standardi kvalitete za energetske proizvode moraju poštovati, uključujući one koji se odnose na učinak energetskih proizvoda na emisije CO₂ poput standarda utvrđenog u Direktivi o kvaliteti goriva;

- (ix.) da zajamči da se TTIP-om podupiru uporaba i promicanje zelenih dobara i usluga, uz poticanje njihovog razvoja, i pojednostavljuje njihov izvoz i uvoz čime se iskorištava potencijal za stvaranje ekološke i ekonomske dobiti koji transatlantsko gospodarstvo nudi i nadopunjuju aktualni multilateralni pregovori sporazumu o zelenim dobrima u cilju doprinosa borbi protiv globalnog zatopljenja i stvaranju novih radnih mjesta u području zelenog gospodarstva;
- (x.) da zajamči da TTIP služi kao forum za razvoj ambicioznih i obvezujućih zajedničkih standarda o održivosti za proizvodnju energije i energetske učinkovitost, uvijek uzimajući u obzir i poštujući postojeće standarde na objema stranama kao što su direktive EU-a o označivanju energetske učinkovitosti i ekološkom dizajnu te da istraži načine kako bi poboljšala suradnju na području istraživanja, razvoja i inovacija ekološki prihvatljivih energija s niskim razinama emisije ugljika;
- (xi.) da zajamči da TTIP pridonosi očuvanju i održivom upravljanju ribolovnim resursima, posebice u smislu suradnje dviju strana u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova;
- (xii.) da zajamči da je u TTIP uvršteno posebno poglavlje o malim i srednjim poduzećima koje se temelji na zajedničkoj predanosti dviju pregovaračkih strana te da mu je cilj stvaranje novih mogućnosti za europska mala i srednja poduzeća u SAD-u (uključujući mikro poduzeća) na temelju stvarnih prijavljenih iskustava malih i srednjih izvoznika, na primjer ukidanjem zahtjeva za dvostruku certifikaciju, uspostavom internetskog informacijskog sustava o različitim propisima i najboljim praksama, olakšavanjem pristupa programima potpore za mala i srednja poduzeća, uvođenjem ubrzanih postupaka na granici ili ukidanjem određenih carinskih stopa koje i dalje postoje; njime bi se za obje strane trebali uspostaviti mehanizmi za zajednički rad na omogućivanju sudjelovanja malih i srednjih poduzeća u transatlantskoj trgovini, na primjer preko zajedničkog jedinstvenog mjesta za mala i srednja poduzeća, s tim da dionici malih i srednjih poduzeća imaju ključnu ulogu u uspostavljanju takvog sustava, gdje mogu pronaći sve potrebne informacije za uvoz iz SAD-a te izvoz ili ulaganje u SAD, uključujući informacije o carinama, porezima, propisima, carinskim postupcima i tržišnim prilikama;
- (xiii.) da zajamči da TTIP sadrži sveobuhvatno poglavlje o ulaganju, uključujući odredbe o pristupu tržištu i zaštiti ulaganja, priznajući da pristup kapitalu potiče stvaranje radnih mjesta i rast; poglavlje o ulaganjima trebalo bi imati za cilj osiguranje nediskriminirajućeg postupanja za poslovni nastan europskih i američkih društava na području partnerske strane, uzimajući u obzir

osjetljivost pojedinih sektora; te bi odredbe trebale poboljšati privlačnost Europe kao mjesta za ulaganje, povećati povjerenje prema ulaganjima EU-a u SAD-u te riješiti pitanje obveza i odgovornosti ulagača navodeći, između ostalog, načela OECD-a za multinacionalna poduzeća te načela UN-a za poslovanje i ljudska prava kao referentna mjerila;

- (xiv.) da zajamči da su odredbe o zaštiti ulaganja ograničene na odredbe nakon poslovnog nastana i da se fokusiraju na nacionalno postupanje, postupanje s najpovlaštenijim narodom, pošteno i jednako postupanje i zaštitu od izravnog i neizravnog izvlaštenja, uključujući pravo na brzu, prikladnu i učinkovitu naknadu; standardi o zaštiti i definicije ulagača i ulaganja trebali bi se izraditi na precizan način kako bi štitili pravo na donošenje propisa od javnog interesa, objasnili značenje neizravnog izvlaštenja i spriječili neutemeljene ili neozbiljne zahtjeve; slobodni prijenos kapitala trebao bi biti u skladu s odredbama Ugovora o EU-u te bi trebao uključivati vremenski neograničeno bonitetno izuzeće u slučaju financijskih kriza;
- (xv.) da zajamči primjenjivost međunarodnih ugovora, da prekine nejednako postupanje prema europskim ulagačima u SAD-u na osnovi postojećih sporazuma država članica; da zajamči da se sa stranim ulagačima postupa bez diskriminiranja te da imaju mogućnost tražiti i dobiti rješenje žalbe, ne uživajući pritom veća prava od domaćih ulagača;
- da nastavi u smjeru nedavno predstavljenog dokumenta za raspravu kojeg je povjerenica Malmström 7. svibnja predstavila Odboru za međunarodnu trgovinu (INTA) i aktualnih rasprava na Vijeću ministara trgovine te da ih iskoristi kao temelj za pregovore o novom i učinkovitom sustavu za zaštitu ulaganja jer sadrže dobrodošle prijedloge za reformu i poboljšanje,
 - uzimajući u obzir razvijene pravne sustave EU-a i SAD-a, da ima povjerenje da će sudovi EU-a, država članica i SAD-a na učinkovit i troškovno učinkovit način osigurati učinkovitu pravnu zaštitu koja se temelji na načelu demokratske legitimnosti,
 - da predloži trajni način za rješavanje sporova između ulagača i država u kojem se poštuju načela demokracije i nadzora i koji podrazumijeva da javno izabrani, neovisni stručni suci s potencijalnim predmetima postupaju na transparentan način na javnim suđenjima, koji uključuje žalbeni mehanizam i koji jamči dosljednost sudskih odluka te poštovanje nadležnosti sudova EU-a i država članica,
 - u međuvremenu bi javni međunarodni sud za ulaganja mogao biti najprimjerenije sredstvo za rješavanje sporova ulagača;
- (xvi.) da zajamči da je u TTIP-u sadržano ambiciozno, uravnoteženo i novo poglavlje

o pravima intelektualnog vlasništva i njegova jasno definirana područja, uključujući poboljšanu zaštitu i priznavanje oznaka zemljopisnog podrijetla, bez ometanja potrebe EU-a za reformom svojeg sustava autorskih prava istovremeno jamčeći poštenu uravnoteženost između prava intelektualnog vlasništva i javnog interesa, posebno potrebu za očuvanjem pristupa cjenovno prihvatljivim lijekovima uz nastavak pružanja potpore postojećoj fleksibilnosti iz sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS);

- (xvii.) da smatra da je vrlo važno da EU i SAD i dalje angažirano sudjeluju u globalnim multilateralnim raspravama o usklađivanju patentnog prava preko postojećih međunarodnih tijela i stoga upozorava na pokušaje uvođenja odredbi o materijalnom patentnom pravu u TTIP, osobito u odnosu na pitanja o patentibilnosti i odgodi primjene;
- (xviii.) da zajamči da poglavlje o pravima intelektualnog vlasništva ne obuhvaća odredbe o odgovornosti posrednika na internetu ili kaznenim sankcijama kao instrumentu provedbe propisa jer ih je Europski parlament prethodno odbacio, uključujući predloženi ugovor o Trgovinskom sporazumu protiv krivotvorenja (ACTA);
- (xix.) da osigura potpuno priznavanje i snažnu pravnu zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla u EU-u i mjere za postupanje u slučaju nepravilne uporabe, zavaravajućih informacija i praksi; da potrošačima jamči označivanje, sljedivost i stvarno podrijetlo tih proizvoda i zaštiti znanje i iskustvo proizvođača kao ključni element uravnoteženog sporazuma;

(e) u pogledu transparentnosti, uključenosti civilnog društva i javne i političke aktivnosti:

- (i) da nastavi s naporima u povećanju transparentnosti pregovora tako što će na raspolaganje javnosti staviti više prijedloga pregovora te da provede prijedloge Europskog ombudsmana, posebice u odnosu na pravila o javnom pristupu dokumentima;
- (ii) da pretvori napore za transparentnost u sadržajne praktične rezultate, između ostaloga postizanjem pozitivnih dogovora s američkom stranom kako bi se poboljšala transparentnost, uključujući pristup zastupnicima u Europskom parlamentu svim dokumentima, uključujući i konsolidirane tekstove, zadržavajući pritom potrebnu povjerljivost, s ciljem da zastupnicima u Parlamentu i svim državama članicama omogući razvijanje konstruktivnih rasprava sa zainteresiranim stranama i javnošću; da zajamči da obje strane u pregovorima moraju opravdati odbijanje objavljivanja prijedloga pregovora;
- (iii.) da potiče još tješnju suradnju s državama članicama koje su odgovorne za pregovarački mandat koji je usmjerio Europsku komisiju da otvori pregovore sa SAD-om s ciljem oblikovanja njihova aktivnog sudjelovanja u boljem priopćavanju područja primjene i mogućih koristi od sporazuma za europske građane, na što su se obvezale u zaključcima Vijeća od 20. ožujka 2015., te kako bi se zajamčila sveobuhvatna javna debata o TTIP-u u Europi koja se

temelji na činjenicama, a s ciljem ispitivanja stvarnih nedoumica u pogledu sporazuma;

- (iv.) da ojača svoju trajnu i transparentu interakciju sa širokim krugom zainteresiranih strana tijekom pregovaračkog procesa; potiče sve zainteresirane strane da aktivno sudjeluju i iznose inicijative i informacije važne za pregovore;
 - (v.) da potakne države članice da uključe nacionalne parlamente kako bi, u skladu sa svojim ustavnim ovlastima, državama članicama pružili svu potrebnu pomoć u ispunjavanju te zadaće i da uspostavi jaču vezu s nacionalnim parlamentima kako bi ih primjereno obavještavala o aktualnim pregovorima;
 - (vi.) da nastavi blisko surađivati i tražiti još bolji, strukturirani dijalog s Parlamentom koji će nastaviti pojačano nadzirati pregovarački proces te surađivati s Komisijom, državama članicama, Kongresom SAD-a i administracijom, kao i sa zainteresiranim stranama s obje strane Atlantika, kako bi se zajamčio ishod u korist građana EU-a, SAD-a i šire;
 - (vii.) da zajamči da nakon TTIP-a i njegove buduće provedbe slijedi dublja transatlantska parlamentarna suradnja, na temelju i korištenjem iskustva transatlantskog dijaloga zakonodavaca, što bi u budućnosti trebalo dovesti do šireg i boljeg političkog okvira u cilju razvoja zajedničkog pristupa, osnaživanja strateškog partnerstva i poboljšanja globalne suradnje EU-a i SAD-a;
2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju s preporukama Europskog parlamenta proslijedi Komisiji i, radi obavijesti, Vijeću, vladama i parlamentima država članica te administraciji i Kongresu SAD-a.

EXPLANATORY STATEMENT

When the EU negotiates an international agreement, such as TTIP, the European Parliament is entitled to express its position on the agreement at any stage of the negotiations, based on Rule 108; 4 of the Rules of Procedure. Your rapporteur would like to use this opportunity to assess the main results of the negotiations after over one and a half years of discussions and to express the Parliament's views on the main areas of a potential TTIP agreement. The Parliament's report should contribute to a fresh start of the negotiations, now that the new Commission is in place and after the midterm elections in the US.

This report is a follow-up of resolutions adopted in the previous parliamentary term on trade and investment negotiations with the United States in October 2012 and May 2013. The aim of the rapporteur was to be as comprehensive as possible and to allow Members of different committees within the Parliament to make a reflected contribution to the process. The Parliament has the last word in the ratification of trade agreements between the EU and third countries: An agreement may enter into force only with the consent of the Parliament. The rejection of ACTA (protection of intellectual property inter alia in the digital domain) has proven that the Parliament takes its role in trade policy very seriously.

Given the many critical voices from the European public and given the weak public acceptance of the agreement under negotiation, the Parliament will continue to push for the highest possible level of transparency and will guarantee that only a good agreement will be adopted, an agreement which respects European values, stimulates sustainable growth and contributes to the well-being of all citizens.

1.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji za pregovore o transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Francisco José Millán Mon

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. smatra da su EU i SAD ključni strateški partneri; ističe da je transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP) najvažniji projekt EU-a i SAD-a u novije vrijeme i da bi zahvaljujući njemu trebalo iznova ojačati transatlantsko partnerstvo u cijelosti, a ne samo njegov trgovinski aspekt; naglašava da je uspješno sklapanje tog partnerstva od velike geopolitičke važnosti u trenutku kada se SAD okreće k Aziji i sklapa transpacifičko partnerstvo; ističe da bi prema predviđanjima TTIP trebao imati pozitivan utjecaj na zaposlenost, rast i konkurentnost obaju gospodarstava pogođenih krizom; ističe da pregovore treba voditi na što transparentniji i otvoreniji način;
2. naglašava da je trgovinska politika ključan dio vanjskog djelovanja EU-a i da se stoga mora oblikovati uzimajući u obzir ostale vanjske politike i instrumente politike; stoga potiče blisku suradnju između nadležnih povjerenika Komisije, glavnih uprava, Europske službe za vanjsko djelovanje i država članica;
3. napominje da TTIP ima stratešku važnost u osnaživanju i oblikovanju svjetske trgovine utemeljene na propisima te gospodarskog upravljanja zasnovanog na vrijednostima koje dijele i EU i SAD, osobito u svijetu koji je sve više multipolaran; napominje da bi njegov utjecaj nadilazio bilateralnu razinu zahvaljujući uspostavi zajedničkih propisa, pravila i normi koji bi se poslije mogli usvojiti na globalnoj razini; naglašava da u tom smislu bilateralni pregovori koje vodi EU ne smiju biti zamjena nego odskočna daska za daljnju liberalizaciju trgovine u sklopu WTO-a;
4. naglašava da se TTIP-om ne smiju snižavati standardi, osobito kad je riječ o važnim pitanjima poput zaštite potrošača, zdravstva, radničkih prava ili okoliša, nego se trebaju

prije uzeti u obzir razlike između regulatornih sustava EU-a i SAD-a te nastojati postići visoki zajednički standardi koji bi svijetu poslužili kao primjer jer bi se time ojačao globalni gospodarski položaj EU-a, a istodobno unaprijedile naše vrijednosti; naglašava da se nijednu odredbu u okviru poglavlja o zaštiti ulaganja ne treba shvatiti kao ugrožavanje prava EU-a i država članica na reguliranje u skladu s njihovim nadležnostima i u cilju ostvarenja legitimnih ciljeva u području javne politike;

5. naglašava da se obje strane u TTIP-u moraju obvezati na to da će poticati poduzeća da se pridržavaju Smjernica za multinacionalna poduzeća Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD); napominje da bi strane u sporazumu trebale zajedno sa sindikatima nadzirati pridržavaju li se multinacionalna poduzeća tih smjernica;
6. poziva Komisiju da, kad je riječ o javnoj nabavi, bude svjesna osjetljivosti resora obrane i sigurnosti i da uzme u obzir ciljeve koje su na sastanku Vijeća za obranu 2013. odredili čelnici država i vlada, a koji su usmjereni na promicanje uspostavljanja europskog obrambenog i sigurnosnog tržišta te tehnološke i industrijske baze europskog obrambenog sektora;
7. ističe da se zaključivanjem TTIP-a otvara perspektiva za širi gospodarski prostor koji bi uključivao treće zemlje s kojima EU i SAD imaju bliske trgovinske i gospodarske odnose; poziva Komisiju da se pobrine za to da bilo kakav konačni sporazum bude moguće proširiti na bližu suradnju sa zemljama s kojima su EU i SAD sklopili sporazume o slobodnoj trgovini i da se u postupku osobito savjetuje s onim državama na koje će TTIP utjecati, npr. s Meksikom i Kanadom zbog Sjevernoameričkog sporazuma o slobodnoj trgovini, s Turskom zbog carinske unije s EU-om, te zemljama Europskog gospodarskog prostora; napominje da studije pokazuju da bi TTIP mogao imati pozitivan učinak na gospodarstva trećih zemalja, što uključuje i nove mogućnosti za zemlje u razvoju;
8. naglašava da opskrba energijom u EU-u uvelike ovisi o stranim izvorima i stoga poziva Komisiju da zajamči da će u TTIP biti uvršteno detaljno poglavlje o energiji; ističe potencijal TTIP-a za diversifikaciju opskrbe EU-a ugljikovodicima i doprinos njegovoj energetske sigurnosti; potiče Komisiju da istraži načine na koje se taj potencijal može iskoristiti u skladu s visokim standardima zaštite okoliša, prijelazom na gospodarstva s niskim razinama emisije ugljika i ambicioznim ciljevima EU-a za borbu protiv klimatskih promjena; ističe da sporazum ne bi trebao utjecati na prava obje strane da nadziru istraživanje i iskorištavanje vlastitih energetskih izvora;
9. smatra da bi taj sporazum trebalo popratiti produbljanjem transatlantske parlamentarne suradnje i da bi jačanje trgovinskih i ulagačkih poveznica zahvaljujući TTIP-u u budućnosti trebalo dovesti do šireg i boljeg političkog okvira u cilju razvoja zajedničkog pristupa, osnaživanja strateškog partnerstva i poboljšanja globalne suradnje EU-a i SAD-a; ističe da bilo koji instrumenti stvoreni u cilju osnaživanja regulatorne suradnje ne bi trebali utjecati na zakonodavne postupke u Europi ili SAD-u i da zakonodavci uvijek moraju biti na primjeren način uključeni, uz poštovanje njihovih odgovarajućih parlamentarnih prava, u bilo koje tijelo osnovano sa svrhom regulatorne suradnje; ističe da je također potrebno uključiti sve mjerodavne dionike;
10. podsjeća Komisiju da još nije ukinut vizni režim za pet država članica EU-a;

11. prima na znanje činjenicu da Komisija poduzima mjere u cilju povećanja transparentnosti pregovora; priznaje da je napredak već postignut; poziva Komisiju da zajedno s vlastima SAD-a nastavi raditi na većoj parlamentarnoj transparentnosti pregovora, što uključuje i pravovremeni pristup većem broju pregovaračkih dokumenata; naglašava da je odgovarajuća komunikacija s civilnim društvom ključna za jamčenje uspjeha sporazuma i poziva Komisiju i države članice da povećaju aktivnosti informiranja; nada se da će se transparentniji pristup Komisije primijeniti i u ostalim trgovinskim pregovorima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	31.3.2015						
Rezultat konačnog glasanja	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">35</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">20</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> </table>	+:	35	-:	20	0:	5
+:	35						
-:	20						
0:	5						
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Amjad Bashir, Mario Borghezio, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Knut Fleckenstein, Anna Elzbieta Fotyga, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Afzal Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Jean-Luc Mélenchon, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Alojz Peterle, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jacek Saryusz-Wolski, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans						
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Reinhard Bütikofer, Angel Dzhambazki, Neena Gill, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, György Schöpflin, Igor Šoltes, Janusz Zemke						
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Dieter-Lebrecht Koch						

24.2.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izjestitelj za mišljenje: Arne Lietz **PRIJEDLOZI**

Odbor za razvoj poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. traži od Komisije da u trgovinskim odnosima poštuje članak 208. Ugovora iz Lisabona te da u Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP) uključi izričito upućivanje na razvojnu politiku, što je jedan od legitimnih ciljeva u području javne politike, kao i načelo dosljednosti u razvojnoj politici te zahtijeva da se ciljevi razvojne suradnje uzmu u obzir pri provedbi politika koje će vjerojatno utjecati na zemlje u razvoju;
2. poziva Komisiju da vodi računa o tome da će TTIP, s obzirom na veličinu i opseg transatlantskog gospodarstva, utjecati na mnogo više od bilateralnih odnosa, nedvojbeno na zemlje u razvoju, budući da će se tim iznimno opsežnim trgovinskim sporazumom oblikovati globalna trgovinska pravila i postaviti novi standardi; traži od Komisije da, kada odredbe TTIP-a budu jasnije, naruči neovisnu studiju o utjecaju TTIP-a na zemlje u razvoju i na buduće ciljeve održivog razvoja s obzirom na to da je tekst pregovaračkog mandata toliko općenit da je mogući učinak prelijevanja na zemlje u razvoju još uvijek teško predvidjeti;
3. traži od Komisije da uzme u obzir činjenicu da će učinak TTIP-a na zemlje u razvoju varirati s obzirom na njihovu gospodarsku strukturu i aktualne trgovinske odnose; također poziva Komisiju da uzme u obzir činjenicu da većina zemalja u razvoju ima određene carinske povlastice u odnosu s EU-om i SAD-om; poziva Komisiju da intenzivira dijalog sa zemljama u razvoju kako bi procijenila utjecaj TTIP-a te kako bi razmotrila moguću opasnost od smanjenja povlastica nekim zemljama u razvoju i s time povezanog preusmjeravanja trgovine i ulaganja;
4. poziva Komisiju da u svom dijalogu sa zemljama u razvoju naglasi da zbog povećanog rasta i veće potražnje za izvoznim proizvodima u EU-u i SAD-u te zbog nižih troškova trgovine koji se javljaju kao posljedica potrebe za prilagodbom jedinstvenim pravilima i normama radi pristupa na oba tržišta, TTIP-a ima veliki potencijal za stvaranje novih mogućnosti u svjetskoj trgovini za zemlje u razvoju; savjetuje Komisiji da smanji troškove usklađivanja (posebno za malo i srednje poduzetništvo) te da prikladnim razvojnim sredstvima podrži inicijative za poticanje uključivanja zemalja u razvoju u

globalne lance vrijednosti;

5. poziva Komisiju da zemljama u razvoju pruži političku podršku i tehničku pomoć u njihovim težnjama za ostvarivanje tješnje regionalne integracije i stvaranje trgovinskih područja te da krene u smjeru pravednijeg pristupa u svojim pregovorima o sporazumima o gospodarskom partnerstvu kojima se želi uspostaviti siguran okvir za protok trgovine i ulaganja između EU-a i država AKP-a;
6. poziva Komisiju da povećanjem napora za postizanje napretka u demokratskim multilateralnim forumima, prije svega WTO-u, što je za EU najbolja opcija, i uspješnim zaključenjem pregovora iz Dohe, zajamči da TTIP neće umanjiti važnost WTO-a te da će doprinijeti pravednom i održivom sustavu svjetske trgovine bez zanemarivanja tema koje su važne za zemlje u razvoju kao što su sigurnost hrane, poljoprivredne subvencije i ublažavanje klimatskih promjena, jer je to najbolji način da se stvori trgovinski sustav koji je uključiv i djeluje na dobrobit svih; također poziva Komisiju da zajamči da se u trećem stupu TTIP-a poštuju multilateralna pravila kojima WTO predviđa iznimke za zemlje u razvoju, osobito u pogledu mogućnosti ograničenja izvoza u području energije i pristupa sirovinama;
7. traži od Komisije da u okviru pregovora promiče najviše globalne standarde o zaštiti ljudskih prava, standarde Međunarodne organizacije rada, standarde o dostojanstvenom radu, zaštiti okoliša, općem pristupu kvalitetnim javnim uslugama, socijalnoj zaštiti, javnoj i općoj zdravstvenoj zaštiti, općem pristupu lijekovima te o sigurnosti hrane i proizvoda; potiče EU-a da se zauzme za obranu interesa zemalja u razvoju;
8. poziva Komisiju i države članice da povećaju transparentnost i demokratsku prirodu pregovora jačanjem dijaloga s civilnim društvom i ostalim dionicima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.2.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 16 -: 7 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Nathan Gill, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Hans Jansen, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Marina Albiol Guzmán, Juan Fernando López Aguilar, Judith Sargentini
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Kosma Złotowski

27.3.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA EKONOMSKU I MONETARNU POLITIKU

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Parlamenta Europskoj komisiji o pregovorima o transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jeppe Kofod **PRIJEDLOZI**

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. upućuje sljedeće preporuke Komisiji:

- a. zajamčiti postizanje sveobuhvatnog i ambicioznog sporazuma o TTIP-u kojim se potiče pošteno tržišno natjecanje s obje strane Atlantika, istodobno uzimajući u obzir vrijednosti europskoga socijalnog tržišnog gospodarstva, osiguravajući korist za potrošače, industriju i ulagače, povećavajući otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i ostvarenje rasta te jamčeći regulatornu suradnju koja ni na koji način neće narušiti demokratsku kontrolu s obje strane Atlantika i kojim se nastoji ostvariti prijelaz na održivije društvo;
- b. poduzeti hitne mjere kako bi se zajamčilo da su trgovina i ulaganje financijskih izvršitelja s obje strane Atlantika, kao i jednaki pristup svim pružateljima usluga u SAD-u i Europi, uređeni prema najvišim mogućim standardima u cilju ostvarenja visokih razina zaštite, posebno na područjima kao što su zdravlje i sigurnost, zaštita potrošača, rad, socijalna prava, uređenje financijskih usluga, zakonodavstvo na području okoliša, sigurnost hrane i zaštita podataka; osigurati da nikakve odredbe neće ni na koji način spriječiti buduće jačanje takvih standarda, samostalno ili izazivanjem regulatornog odvrćajućeg učinka; zajamčiti da sporazum o TTIP-u obuhvaća posebno poglavlje za MSP-ove;
- c. zauzeti stajalište da dobar sporazum o regulatornim standardima može imati ulogu svjetskog presedana za buduće sporazume o trgovini i ulaganjima, smanjujući troškove za trgovačka društva diljem svijeta, a osobito MSP-ove;
- d. priznati da glavni korisnici TTIP-a mogu biti MSP-ovi, uzimajući u obzir da velike korporacije imaju ekonomije razmjera koje im omogućuju jednostavan pristup tržištima s obje strane Atlantika te da MSP-ovi nemaju financijska, pravna ni druga sredstva za hvatanje u koštac s regulatornim razlikama i drugim preprekama trgovini;
- e. poticati veću transparentnost i razmjenu informacija u okviru pravila državne potpore i

dodjelu državnih potpora, osiguravajući pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa i bolju suradnju između tijela nadležnih za tržišno natjecanje u području borbe protiv kartela, spajanja, poduzeća u državnom vlasništvu i subvencija; poduzeti hitne mjere kako bi se osiguralo da se u sporazum uključi poglavlje o tržišnom natjecanju;

- f. poduzeti hitne mjere kako bi se zajamčilo da se pregovori o pristupu tržištu financijskih usluga kombiniraju s međusobnim priznavanjem i uzlaznom konvergencijom u financijskom uređenju, što kao glavni cilj podrazumijeva zalaganje za više standarde i opći interes; podržati sve strože međunarodne standarde u vezi s naporima na suradnji koja se odvija u okviru drugih međunarodnih foruma, uključujući pravila iz sporazuma Basel III, ne dovodeći u pitanje sposobnost tijela EU-a i država članica da urede i nadziru financijske proizvode i prakse u obavljanju svojih regulatornih i nadzornih dužnosti;
- g. ne štedjeti napore pri potpunom iskorištavanju mogućnosti koje pružaju pregovori o TTIP-u kako bi se zajednički ostvario napredak u pružanju financijskih usluga na pozitivan i konstruktivan način, istodobno uzimajući u obzir ono što su u vezi s time već postigle obje strane; teme rasprava mogu uključivati bilateralna savjetovanja prije donošenja novih zakonskih propisa, transparentnost prema dionicima kada je riječ o bilateralnim razgovorima o financijskim pitanjima te više odgovornosti prema izabranim tijelima;
- h. suzdržati se od dodatnih obveza u vezi s pristupom tržištu financijskih usluga jer međusobna povezanost, složenost i pretjerano veliki subjekti stvaraju i šire sustavne rizike te predstavljaju prijetnju financijskoj stabilnosti;
- i. predložiti direktivu s mjerama protiv smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti (BEPS) kako bi se zaustavilo štetno tržišno natjecanje poduzeća, posebice multinacionalnih, koja organiziraju svoje poreze na globalnoj razini, često na drugoj strani Atlantika, na način koji omogućuje prijenos dobiti u područja s nižom poreznom stopom, i to uzimajući u obzir rad OESS-a; osigurati da se zahtijevaju izvanteritorijalna sredstva čiji upravitelji djeluju na obje strane Atlantika radi uspostavljanja njihovih sjedišta „unutar teritorija”; poduzeti hitne mjere radi osiguravanja automatske razmjene informacija i izvještavanja po zemljama o poreznim pitanjima u svim sektorima, uključujući MSP-ove; donijeti definiciju i popis poreznih oaza na razini EU-a, uzimajući u obzir rad OESS-a;
- j. poduzeti hitne mjere kako bi se u okviru TTIP-a uključile pravne mjere protiv agresivnog poreznog planiranja preko sustavnog kretanja kapitala preko Atlantika i osigurati da se ono temelji na gospodarskoj aktivnosti te da se njim ne nastoji izbjeći plaćanje poreza u zemlji proizvodnje; zajamčiti poboljšanu transparentnost i zrnatost koje se odnose na statistike bilance plaćanja na drugoj strani Atlantika;
- k. poduzeti hitne mjere kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje i jednak pristup tržištu za europska poduzeća, uključujući MSP-ove, u pogledu ugovora o javnoj nabavi i javne nabave u SAD-u i kako bi se osiguralo da javna nabava uključuje obavezno poštovanje socijalnih, etičkih i ekoloških kriterija; priznati da trenutačni nejednaki uvjeti pristupa tržištu ugovora o javnoj nabavi i javnoj nabavi u SAD-u u usporedbi s EU-om predstavljaju nepošteno tržišno natjecanje; priznati da je 85 %

javnih natječaja u EU-u već otvoreno dobavljačima iz SAD-a, dok je samo 32 % natječaja SAD-a otvoreno dobavljačima iz EU-a; osigurati da se nedavno usvojena pravila EU-a o javnoj nabavi i dalje poštuju;

- l. Osigurati zaštitu nedavno usvojenih pravila EU-a o javnoj nabavi i njihovu potporu u okviru pregovora, posebice u smislu pristupa MSP-ova ugovorima o javnoj nabavi, kriterija prihvatljivosti utemeljenih na najboljem omjeru kvalitete i cijene umjesto najniže cijene, zatvorenih tržišta dodijeljenih poduzećima socijalne ekonomije, mogućnosti javnih naručitelja da potiču suradnju između zajednica, kao i da održe prag za izuzimanje od pravila EU-a i međunarodnih pravila u postupku nadmetanja; jamčiti da poduzeća iz EU-a nisu diskriminirana kada prijave sudjelovanje u postupku javne nabave u SAD-u te da imaju koristi od transparentnoga pristupa jednakoga onomu koji se odnosi na poduzeća iz SAD-a u Europi u okviru pravila javne nabave u EU-u;
- m. poduzeti hitne proaktivne mjere protiv protekcionizma i riješiti problem zakonodavstva koje ometa pristup SAD-a europskom tržištu;
- n. osigurati da svi mehanizmi za rješavanje sporova u okviru TTIP-a budu u potpunosti transparentni i poštuju načela demokracije i nadzora te ne ometaju pravo vlade na donošenje propisa;
- o. poduzeti hitne mjere kako bi se osiguralo da se odabere „pristup pozitivnog popisa”, tako da se sve javne usluge obuhvaćene TTIP-om izričito pozitivno navedu u sporazumu i da sporazum ne obuhvaća nikakve klauzule o mirovanju i stupnjevitijoj promjeni;
- p. priznati i naglasiti stalnu važnost poduzeća u državnom vlasništvu i drugih oblika javnog vlasništva za važne javne usluge i usluge od općeg interesa te pozvati na njihovo isključivanje iz sporazuma; osigurati da TTIP ne utječe na upravljanje javnim uslugama, u skladu s mandatom koji su države članice dodijelile Komisiji;
- q. priznati da će TTIP više biti od koristi MSP-ovima nego velikim poduzećima; primiti na znanje da će ukidanje carina, pojednostavljenje carinskih postupaka i konvergencija standarda proizvoda znatno olakšati sudjelovanje MSP-ova u transatlantskoj trgovini te da će TTIP biti prvi sporazum o slobodnoj trgovini koji ima poglavlje posvećeno MSP-ovima; raditi na jačanju postojeće suradnje između SAD-a i EU-a u području MSP-ova; raditi na izradi internetskih stranica na kojima bi se europski i američki MSP-ovi mogli informirati o carinama, carinskim postupcima i svim primjenjivim propisima o proizvodima, na saveznoj i državnoj razini u SAD-u, odnosno na razini Unije i razini država članica u EU-u;
- r. zajamčiti da se europsko pravo tržišnog natjecanja pravilno poštuje u svim područjima, posebice u pogledu digitalnih tržišta;
- s. osigurati da se prava i zaštita radnika u cijelosti poštuju sporazumu te da nisu narušeni povećanim pristupom tržištu i tržišnim natjecanjem;
- t. biti svjestan činjenice da je ovaj sporazum i od političkog i od gospodarskog značaja s

obzirom na to da se potpisuje između dviju strana Atlantika, područja kojemu su svojstvene zajednička sigurnost i zajedničke vrijednosti slobode, jednakosti, demokracije, ljudskih prava i socijalnog tržišnog gospodarstva;

- u. biti svjestan nesigurnosti koje postoje u odnosu na pregovore o TTIP-u i, u cilju njihova uklanjanja, učiniti pregovore što transparentnijima te pokrenuti europsku informativnu kampanju;
- v. poduzeti daljnje mjere da se pregovore učini što transparentnijima, posebice u pogledu izravnog pristupa informacijama na regionalnim i lokalnim razinama;
- w. osigurati transparentnost pregovora tijekom cijelog postupka u skladu s obvezom Komisije koja se odnosi na neposredno i potpuno izvješćivanje Parlamenta u svim fazama pregovora, a temelji se na članku 218. stavku 10. UFEU-a, čija je zakonska narav potvrđena nedavnom presudom Suda Europske unije; raditi na postizanju sporazuma s administracijom SAD-a o pristupu svih zastupnika pročišćenim tekstovima pregovora; osigurati javni pristup relevantnim dokumentima svih strana koji su povezani s pregovorima, uz iznimku onih koje se uz jasno obrazloženje na pojedinačnoj osnovi namjerava proglasiti povjerljivima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije;
- x. predložiti inicijative za MSP-ove o tome kako dobiti pristup tržištu i započeti ulaganja preko Atlantika;
- y. osigurati odgovarajuću ulogu Europskog parlamenta u donošenju odluka o regulatornoj konvergenciji nakon ratificiranja sporazuma.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.3.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 34 -: 13 0: 9
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Udo Bullmann, Esther de Lange, Fabio De Masi, Anneliese Dodds, Markus Ferber, Jonás Fernández, Elisa Ferreira, Sven Giegold, Neena Gill, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Cătălin Sorin Ivan, Petr Ježek, Othmar Karas, Georgios Kyrtzos, Alain Lamassoure, Werner Langen, Sander Loones, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Marisa Matias, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dariusz Rosati, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Renato Soru, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Paul Tang, Michael Theurer, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urtasun, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Cora van Nieuwenhuizen, Jakob von Weizsäcker, Pablo Zalba Bidegain, Marco Zanni
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Matt Carthy, Philippe De Backer, Jeppe Kofod, Thomas Mann, Morten Messerschmidt, Siegfried Mureşan, Michel Reimon, Miguel Urbán Crespo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Jussi Halla-aho

1.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima o transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Marian Harkin **PRIJEDLOZI**

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir izvješće Komisije o procjeni učinka na buduće trgovinske odnose između EU-a i SAD-a, koje je objavljeno 12. ožujka 2013.;
- 1. u okviru tekućih pregovora o transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP), Komisiji upućuje sljedeće preporuke:
 - (i.) zajamčiti da se TTIP-om očuvaju postojeća radna mjesta te da se njime na opipljiv i pozitivan način doprinese očuvanju i stvaranju jakog, održivog rasta kako bi se maksimalno iskoristio potencijal otvaranja visokokvalificiranih radnih mjesta za zadovoljavanje novih potreba na tržištu rada uz bolja i održiva radna mjesta u EU-u radi postizanja cilja za 2020. kojim se predviđa zaposlenost od 75 %, imajući na umu da trgovina nije cilj sama po sebi, već sredstvo za poboljšanje blagostanja; u potpunosti poštovati i zaštititi svjetske standarde rada; zajamčiti da su standardi, posebno socijalni i ekološki te standardi zdravlja i sigurnosti na radu, zaštićeni te da se mogu poboljšati;
 - (ii.) dostaviti Parlamentu ažurirane procjene učinka TTIP-a na zaposlenost i rast u EU-u, s posebnim naglaskom na posljedicama za države članice iz središnje i jugoistočne Europe;
 - (iii.) zajamčiti da se poduzmu koraci za modernizaciju sustava osposobljavanja kako bi se olakšao razvoj novih vještina i bolje kvalificiranih radnika te time poboljšao pristup tržištu rada;
 - (iv.) zajamčiti temeljitu procjenu socijalnih i ekoloških učinaka potencijalnog sporazuma otvorenom raspravom;
 - (v.) procijeniti koliki je rizik da će određivanjem zajedničkih standarda socijalne i ekološke zaštite sa SAD-om oslabiti kolektivne europske preferencije i doći do pogoršanja gospodarskih i socijalnih razlika među državama članicama;

- (vi.) zajamčiti u svim poglavljima sporazuma o TTIP-u da se njime ni pod kojim okolnostima ne dokinu, zaobiđu ili obesnaže standardi država članica i EU-a u sljedećim područjima: prava radnika, radni uvjeti, socijalno osiguranje, socijalna uključenost i zaštita, zdravlje i sigurnost na radu, stručno osposobljavanje, stručne kvalifikacije, slobodno kretanje radnika i umirovljenika, socijalni dijalog, borba protiv diskriminacije na radnom mjestu i na tržištu rada; nadalje, zajamčiti da su TTIP-om obuhvaćene sveobuhvatne i obvezujuće odredbe o zakonima o radu i politikama rada na svim razinama vlasti koje se podudaraju s temeljnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO) i Programom za dostojanstven rad; zajamčiti da se trgovina ili ulaganje ne potiču slabljenjem zakona o radu; ako dođe do sporova, odredbe u području rada moraju podlijegati mehanizmu za rješavanje sporova, uključujući mogućnost uvođenja sankcija; u tom pogledu u to mogu biti uključena nadzorna tijela Međunarodne organizacije rada;
- (vii.) ako se konačnim elementima sporazuma o TTIP-u ugrožavaju ili sprečavaju standardi u tim područjima, obavijestiti o tome odmah nadležni Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja u Parlamentu da bi se mogle održati konzultacije i donijeti odluke;
- (viii.) odbiti svaki sporazum koji bi mogao biti prijetnja standardima rada u Europi i dovesti do socijalnog dampinga;
- (ix.) zajamčiti priznavanje, zaštitu i potpunu integraciju opsega odredbi o radu i socijalnih odredbi u sva operativna područja sporazuma radi jamčenja usklađenog i sveobuhvatnog pristupa održivom razvoju u tom trgovinskom sporazumu;
- (x.) zajamčiti da se uz pregovore o TTIP-u postigne sporazum o paketu za mobilnost koji je koristan za obje strane, imajući na umu da su olakšavanje viznog režima za europske pružatelje usluga i ponuditelje robe i omogućavanje stručnjacima da rade u SAD-u priznanjem njihovih kvalifikacija jedan od ključnih elemenata za potpuno iskorištavanje sporazuma o TTIP-u;
- (xi.) zajamčiti da civilno društvo može dati konkretan doprinos provedbi relevantnih odredbi TTIP-a; u tom bi kontekstu provedba i poštovanje odredbi o radu trebali podlijegati postupku praćenja koji obuhvaća socijalne partnere i civilno društvo u socijalnom dijalogu kojim su obuhvaćeni savjetodavni odbori, imajući također na umu širu dimenziju članka 17. stavka 1. UEU-a; zajamčiti da civilno društvo i zainteresirana javnosti budu informirani i imaju pristup svim relevantnim pregovaračkim dokumentima te da Parlament i Vijeće imaju pristup konsolidiranom pregovaračkom dokumentu odmah nakon što se o njemu raspravi u krugu pregovora;
- (xii.) poduzeti neposredne korake da bi se zajamčilo pravo država članica da propisuju, financiraju, organiziraju, određuju standarde kvalitete i sigurnosti, upravljaju svim javnim uslugama i reguliraju ih, uključujući obrazovanje, socijalne usluge, zdravstvene usluge, opskrbu vodom, zbrinjavanje otpadnih voda, odlaganje otpada, socijalno osiguranje, željeznički i javni prijevoz, energetiku, kulturne i audiovizualne usluge itd., te zajamčiti isključenje javnih usluga (uključujući

opskrbu vodom, zdravstvo, sustav socijalnog osiguranja i obrazovanje) iz područja primjene ugovora;

- (xiii.) zajamčiti eksplicitno isključenje javnih usluga, iz članka 14. UFEU-a, iz područja primjene TTIP-a da bi se nacionalnim i lokalnim vlastima zajamčila sloboda uvođenja, donošenja, zadržavanja ili stavljanja izvan snage svake mjere povezane s naručivanjem, organiziranjem, financiranjem i pružanjem javnih usluga, kako je definirano u članku 168. UFEU-a (javno zdravlje) i njegovom Protokolu br. 26 (usluga od općeg interesa); to bi se isključenje trebalo primjenjivati ako su usluge u pitanju organizirane kao monopol, djeluju na temelju isključivih prava ili na neki drugi način te ako se javno ili privatno financiraju i/ili pružaju; takve usluge obuhvaćaju zdravstvenu i socijalnu skrb, sustave socijalnog osiguranja, javno financirano obrazovanje, željeznički i javni prijevoz te opskrbu vodom, plinom i električnom energijom;
- (xiv.) zajamčiti da se klauzule o stupnjevitijoj promjeni i mirovanju ne primjenjuju na javne ili socijalne usluge; trebaju se zaštititi sve mogućnosti ponovne nacionalizacije i municipalizacije usluga;
- (xv.) zajamčiti da se u obzir uzmu posebni izazovi s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, kao što su nekarinske trgovinske prepreke, birokracija i učinci preusmjerenja trgovine koji proizlaze iz TTIP-a; zajamčiti da mala i srednja poduzeća imaju potpunu korist od otvorenog tržišta uspostavljanjem ekonomskog okvira kojim se potiče izvoz i povoljno, konkurentno i održivo poslovno okruženje; zajamčiti da se posebni izazovi s kojima je suočeno 87 % svih malih i srednjih poduzeća u EU-u koja nisu uključena u izvoz, već se oslanjaju na domaću potražnju, u potpunosti uzmu u obzir;
- (xvi.) pojednostavniti postupke i razmotriti nove mehanizme kako bi se pomoglo malim i srednjim poduzećima da profitiraju od TTIP-a;
- (xvii.) stvoriti poticaje i promicati veću korporativnu društvenu odgovornost, koja mora nadopunjavati, nipošto zamjenjivati, zakone o radu i okolišu;
- (xviii.) zajamčiti da se u sporazumu o bilo kojem mehanizmu za rješavanje sporova u vezi sa zaštitom ulaganja moraju uzeti u obzir rezultati javnog savjetovanja o rješavanju sporova između ulagača i države, da sporazum bude potpuno transparentan i demokratski odgovoran, da se u njemu eksplicitno navede pravo država članica da reguliraju i nipošto ne ograničavaju ili ometaju zakonodavce u donošenju i provođenju zakona u području zapošljavanja i socijalne politike u vlastitim državama; još jedan odgovarajući alat za rješavanje sporova o ulaganju jest sustav rješavanja sporova među državama, tj. između EU-a i SAD-a koji imaju pravni sustav koji u potpunosti funkcionira i dostatnu razinu zaštite ulaganja kako bi se jamčila pravna sigurnost; uključivanje bilo koje vrste privatnog arbitražnog suda u TTIP mora se isključiti;
- (xix.) poduzeti korake za podupiranje pristupa pozitivnih popisa u sporazumu u vezi s poglavljem o trgovini uslugama i poslovnom nastanu, s time da su usluge koje će

se pokrenuti za strana poduzeća izričito navedene;

- (xx.) s obzirom na konstataciju Komisije u njezinom izvješću o procjeni učinka da bi na europskom tržištu rada moglo doći do dugotrajnih i znatnih troškova prilagodbe, zajamčiti realistična statistička predviđanja u vezi s gubicima/otvaranjem radnih mjesta u pogođenim sektorima i u svakoj državi članici te da se predviđanja stalno ažuriraju i objavljuju da bi Komisija mogla pravovremeno intervenirati i pružiti potporu pogođenim sektorima, regijama ili državama članicama; uzeti u obzir vanjske učinke i predvidjeti krizne situacije u svojim predviđanjima; ta potpora mogla bi se ostvariti preko sredstava EU-a, uključujući prilagođeni Europski fond za prilagodbu globalizaciji s odgovarajućim proračunom;
- (xi.) zajamčiti da uvjeti razmjene podliježu strogom reciprocitetu kako bi se ojačala industrijska struktura EU-a, zaštitila mala i srednja poduzeća, otvorila radna mjesta i spriječila nepoštena konkurencija, posebno kada je riječ o socijalnim standardima;
- (xxii.) poduzeti mjere kako bi se zajamčilo da se regulatornom suradnjom ne ograničava pravo vlada i Europskog parlamenta da donose zakone od javnog interesa; moraju se poduzeti mjere kako bi se zajamčilo da regulatorna suradnja ne dovede do slabljenja standarda rada, uključujući zdravstvene i sigurnosne standarde; mora se zajamčiti da se standardi rada i socijalni standardi ne smatraju necarinskim preprekama ili tehničkim preprekama trgovini; u postupak regulatorne suradnje, na temelju ravnomjerne zastupljenosti, trebaju biti uključeni dionici, zajedno sa socijalnim partnerima;
- (xxiii.) zajamčiti da nova pravila EU-a donesena revizijom direktiva o javnoj nabavi budu očuvana i da ih se promiče u okviru tekućih pregovora, posebno u smislu pristupa javnom tržištu za mala i srednja poduzeća, kriterija dodjele (ugovora) na temelju najbolje vrijednosti, a ne najniže cijene, tržišta za sudionike u socijalnom gospodarstvu, mogućnosti javnih naručitelja da surađuju i stvaraju međupćinska partnerstva te pragova ispod kojih nabava ne podliježe pravilima EU-a ili međunarodnim pravilima;
- (xxiv.) zajamčiti, radi zaštite europskog socijalnog modela od konkurencije anglosaksonskog američkog kapitalizma, da se javne usluge koje se kolektivno financiraju i sustavi socijalnog osiguranja ne žrtvuju; TTIP-om se ne smije povećati pritisak na države članice da smanje javnu potrošnju te da to bude lagan način da postanu gospodarski konkurentne i da ponude ulagačima atraktivnu poslovnu klimu;
- (xxv.) zajamčiti da vlade imaju mogućnost usvojiti društveno i ekološki odgovorne politike nabave; odredbama o nabavi ne bi se smjelo spriječiti vlade da razmatraju društvene i ekološke potrebe, a sporazumom se ne smije ograničiti mogućnost postavljanja socijalnih zahtjeva, kako je navedeno u novim direktivama EU-a o javnoj nabavi; osim toga, politike javne nabave trebale bi biti u skladu s Konvencijom Međunarodne organizacije rada br. 94 o klauzulama o radu u javnim ugovorima;

(xxvi.) poduzeti brze mjere kako bi se zajamčilo reguliranje pitanja agresivnog poreznog planiranja, kao što su premještanje sjedišta poduzeća s druge strane Atlantika, kako bi se ostvarila korist od uvjeta koji utječu na konkurentnost i imaju negativan učinak na zapošljavanje.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	1.4.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 30 -: 18 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Daniela Aiuto, Georges Bach, Elmar Brok, Karima Delli, Sergio Gutiérrez Prieto, Miapetra Kumpula-Natri, Joachim Schuster, Neoklis Sylikiotis, Ivo Vajgl

16.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Bart Staes **PRIJEDLOZI**

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika SAD-a Baracka Obame, predsjednika Europske komisije Joséa Manuela Barrosa i predsjednika Europskog vijeća Hermana Van Rompuyja od 13. veljače 2013.¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju o pregovorima u vezi sa sporazumom o trgovini i ulaganjima između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država od 23. svibnja 2013.²,
- uzimajući u obzir direktive za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država od 14. lipnja 2013.³,
- uzimajući u obzir izvješća predstavnika SAD-a za trgovinu o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama iz 2013. i 2014.⁴,
- uzimajući u obzir izvješća predstavnika SAD-a za trgovinu o tehničkim preprekama pri trgovanju iz 2013. i 2014.⁵,
- uzimajući u obzir studije Glavne uprave za unutarnju politiku pod nazivom „Pravne posljedice partnerstva za trgovinu i ulaganja (TTIP) između EU-a i SAD-a za pravnu stečevinu i sektore relevantne za Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane na koje bi se moglo osvrnuti tijekom pregovora” iz listopada 2013.⁶ i „zakonodavna područja pregovora o partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) EU-a i SAD-a relevantna za Odbor

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0227.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/en/pdf>

⁴ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20SPS.pdf>

http://www.ustr.gov/sites/default/files/FINAL-2014-SPS-Report-Compiled_0.pdf

⁵ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20TBT.pdf>

<http://www.ustr.gov/sites/default/files/2014%20TBT%20Report.pdf>

⁶ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET\(2013\)507492_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET(2013)507492_EN.pdf)

za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane” iz studenog 2014.¹,

- uzimajući u obzir informativnu napomenu Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) o rješavanju sporova između ulagača i države u Sjedinjenim Američkim Državama i Europskoj uniji od lipnja 2014.²,
 - uzimajući u obzir članke 168. i 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a osobito načelo opreznosti u članku 191. stavku 2.,
 - uzimajući u obzir cjelovit pristup EU-a sigurnosti hrane („od polja do stola”) koji je utemeljen 2004.³,
 - uzimajući u obzir rezultate ankete Eurobarometra iz studenoga 2014. o transatlantskom sporazumu za trgovinu i ulaganja,
 - uzimajući u obzir Direktivu 2001/81/EZ o nacionalnim gornjim granicama emisije kao dio provedbe tematske strategije o onečišćenju zraka i uzimajući u obzir zakonodavstvo za posebne kategorije izvora kao što su Euro 5/6 i EURO VI, čiji je cilj smanjenje onečišćenja zraka koje uzrokuje 400 000 preranih smrti u Europi,
- A. budući da je trgovina pokretač rasta, zapošljavanja i blagostanja za generacije građana u Europi; budući da trgovina i ulaganja, međutim, nisu ciljevi sami po sebi, nego trebaju predstavljati sredstva za podizanje standarda života, poboljšanje dobrobiti, zaštitu i promicanje javnog zdravlja te osiguranje punog zaposlenja i održive uporabe svjetskih resursa u skladu s ciljem održivog razvoja, nastojeći zaštititi i sačuvati okoliš;
- B. budući da je, prema anketi Eurobarometra iz studenoga 2014., u 25 od 28 država članica većina europskog stanovništva izrazila naklonost transatlantskom sporazumu za trgovinu i ulaganja;
- C. budući da će se Europa, kao kontinent sa sve starijim stanovništvom, nedovoljnim sirovinama, niskim stopama rađanja i modelom socijalne zaštite koji se temelji na velikim socijalnim izdacima kao udjelom u BDP-u, sve više oslanjati na rast izvan EU-a kako bi pomogla stvoriti blagostanje na vlastitom području radi podrške svojim sustavima socijalne zaštite koji će biti pod velikim pritiskom prvenstveno kao posljedica produljenog životnog vijeka i pada broja radno sposobnog stanovništva;
- D. budući da je, prema direktivama Vijeća namijenjenima pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja⁴, cilj Sporazuma povećati trgovinu i ulaganja između EU-a i SAD-a kako bi nastale nove gospodarske mogućnosti za stvaranje radnih mjesta i rast putem povećanog pristupa tržištu i veću regulatornu usklađenost uklanjanjem nepotrebnih regulatornih prepreka trgovini i otvaranjem puta za uspostavu globalnih standarda uz istodobno priznavanje da je održivi razvoj sveobuhvatni cilj strana te da strane neće poticati ni trgovinu ni strana izravna ulaganja snižavanjem domaćih ekoloških, zdravstvenih i sigurnosnih standarda te kriterija zakonodavstva o tim pitanjima; budući da

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536293/IPOL_STU\(2014\)536293_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536293/IPOL_STU(2014)536293_EN.pdf)

² http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaepcb2014d4_en.pdf

³ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf

⁴ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/en/pdf>

su Europska komisija¹ i predsjednik Obama² više puta javno naveli da se standardi neće sniziti ni na jednoj strani Atlantika;

- E. budući da je s drugim globalnim subjektima SAD već sklopio nekoliko drugih sporazuma o partnerstvu za trgovinu i ulaganja;
- F. budući da pregovori o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja sadrže tri glavna stupa koji obuhvaćaju a) pristup tržištu, b) regulatorna pitanja i nekarinske prepreke te c) propise;
- G. budući da Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja pruža priliku otvaranju puta za uspostavu visokih standarda u određenim područjima radi zaštite javnog zdravlja, zdravlja životinja i okoliša na svjetskoj razini;
- H. budući da ipak postoji zabrinutost da bi cilj Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja da se smanje i uklone postojeće nekarinske prepreke³ mogao dovesti do sporazuma koji bi mogao ugroziti razinu zaštite EU-a u pogledu javnog zdravlja, uključujući sigurnost hrane, zdravlje životinja i okoliš;
- I. budući da postoje različitosti između regulatornih sustava EU-a i SAD-a, između ostaloga u pogledu zaštite javnog zdravlja i okoliša, uključujući sigurnost hrane, informiranje potrošača i zdravlje životinja, zbog različite pravne i političke kulture u kojoj se odražavaju različite zabrinutosti i pristupi, kao što su različita načela (npr. načelo predostrožnosti), vrijednosne procjene, ciljevi politike i metode analize rizika;
- J. budući da EU i SAD smatraju da su određeni standardi u tim područjima trgovinske prepreke⁴;
- K. budući da postoji zabrinutost da je namjera usvajanja Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja te sličnih trgovinskih sporazuma već utjecala na prijedloge Komisije i radnje u vezi s, primjerice, sigurnošću hrane i zaštitom klime (npr. tretmani za smanjenje patogena, označivanje mesa kloniranih životinja i njihovih potomaka te provedba Direktive o kakvoći goriva);
- L. budući da postoji zabrinutost da se nacrtom odredbi o regulatornoj suradnji u vezi s aktima koji imaju ili bi mogli imati značajan utjecaj na trgovinu i ulaganja između EU-a i SAD-a:

– SAD-u dodjeljuju formalna prava u pogledu provedbenih akata koji se trebaju usvojiti u skladu s člankom 291. UFEU-a, dok Europski parlament nema pravo na nadzor u pogledu provedbenih akata,

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-12_en.htm

² <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/03/26/press-conference-president-obama-european-council-president-van-rompuy-a>

³ Vidi izvješće iz 2014. predstavnika SAD-a za trgovinu o tehničkim preprekama pri trgovanju SAD-a, str. 45.

⁴ Za SAD vidi izvješća predstavnika SAD-a za trgovinu o tehničkim preprekama pri trgovanju iz 2013. i 2014.

– SAD-u dodjeljuje pravo na regulatorne razmjene u vezi s usvajanjem nacionalnog zakonodavstva kod država članica, uključujući zajedničko ispitivanje mogućih sredstava za promicanje regulatorne usklađenosti,

– *de facto* može otežati EU-u nadilaženje najmanjeg zajedničkog nazivnika međunarodnih instrumenata zbog njegovih obveza prema međunarodnoj regulatornoj suradnji i provedbi međunarodnih instrumenata;

- M. budući da je preduvjet za postizanje veće regulatorne usklađenosti bez ugrožavanja postojećih i budućih standarda EU-a u pogledu zdravlja i okoliša jasno razlikovanje onih područja u kojima su ciljevi i razine zaštite slični od onih u kojima se razlikuju; budući da se u područjima u kojima su ciljevi i razina zaštite slični, mogu provoditi zajednički pristupi ili ostvariti uzajamno priznavanje; budući da se u područjima u kojima se razine zaštite jasno razlikuju suradnja treba usredotočiti na razmjenu informacija ili uzlazno usklađivanje;
- N. budući da zakonodavci EU-a i SAD-a različito pristupaju regulaciji sigurnosti hrane i hrane za životinje, posebno u pogledu odobrenja, označivanja i kontrole genetski modificiranih proizvoda u lancu hrane i hrane za životinje, sljedivosti mesa, tretiranja patogena, pesticida i kloniranih životinja; budući da se uredbe EU-a o okolišu i sigurnosti hrane temelje na načelu predostrožnosti i pristupu „od polja do stola” kojima se uspostavljaju stroži propisi EU-a te bi se stoga trebale održavati;
- O. budući da će učinak budućega Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja na pravnu stečevinu EU-a o okolišu, zdravlju i sigurnosti hrane jako ovisiti o točnim odredbama sporazuma; budući da sporazum o trgovini ni pod kojim uvjetima ne može izmijeniti postojeće zakonodavstvo ugovornih zemalja; budući da provedba postojećeg zakonodavstva, kao i donošenje budućih zakona, mora ostati u rukama demokratski izabраниh tijela, koja poštuju utvrđene postupke;
- P. budući da EU trenutačno ima ograničen pristup tržištu SAD-a u pomorskom sektoru, a ako se ispravno provede, Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja moglo bi dovesti do bolje suradnje, veće konvergencije i gospodarske dobrobiti za europska poduzeća;
- Q. budući da SAD, za razliku od više od 150 zemalja diljem svijeta, nije ratificirao glavne međunarodne konvencije o kemijskim tvarima (npr. Stockholmsku konvenciju o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, Rotterdamsku konvenciju o određenim opasnim kemikalijama u trgovini), što pokazuje da je SAD izoliran u pogledu međunarodne politike o kemikalijama; budući da, osim toga, SAD odbija primijeniti dio povezan s okolišem Globalno usklađenog sustava UN-a za razvrstavanje i označivanja kemikalija, što pokazuje da, kada je riječ o kemikalijama, postoji neslaganje između SAD-a i EU-a na osnovnoj razini;
- R. budući da je, u skladu s izvješćem SAD-a iz 2014. o tehničkim preprekama u trgovini, SAD postavio pitanja u vezi s Uredbom REACH na svakoj sjednici Odbora Svjetske trgovinske organizacije (WTO) za tehničke prepreke u trgovini od 2003., intervenirajući „izražavanjem zabrinutosti u pogledu toga da su aspekti Uredbe REACH diskriminirajući, da im nedostaje legitimno opravdanje te da postavljaju nepotrebne prepreke za trgovinu”,

što pokazuje temeljno protivljenje SAD-a Uredbi REACH;

- S. budući da je temeljno različita priroda Zakona o nadzoru otrovnih tvari SAD-a (TSCA), usvojenog 1976., u usporedbi s Uredbom REACH koja je usvojena 2006., opće prihvaćena; budući da se zbog toga pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ne namjeravaju uskladiti dva sustava; budući da se, međutim, pregovori odnose na buduću suradnju u vezi s provedbom Uredbe REACH; budući da, uzimajući u obzir vrlo različite poglede na upravljanje rizicima u vezi s kemikalijama i temeljno i kontinuirano suprotstavljanje SAD-a Uredbi REACH, nema koristi od suradnje u vezi s provedbom tih različitih zakona, tim više što je provedba daleko od samo tehničkog ili neprijepornog izvršavanja;
- T. budući da postoje velike razlike u regulatornim sustavima SAD-a i EU-a u pogledu proizvoda za zaštitu bilja:
- 82 aktivne tvari zabranjene su u EU-u, a dopuštene u SAD-u,
 - EU je u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 namjerno usvojio granične kriterije temeljene na opasnosti kako bi se ukinula uporaba aktivnih tvari koje su kancerogene, mutagene ili toksične za reprodukciju, ili postoje, toksične i bioakumulativne, ili djeluju kao endokrini disruptori; SAD ustraje na pristupu koji se temelji na riziku, na temelju brojnih pretpostavki i ekstrapolacija, tolerirajući tako uporabu tih zabrinjavajućih tvari,
 - postoji opći uzorak manjih količina dopuštenih ostataka pesticida u hrani u EU-u u odnosu na SAD;
- U. budući da nacrt EU-ova teksta pregovora o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama zakazanog za razdoblje od 29. rujna do 3. listopada 2014. predlaže obvezivanje strana da primijene odstupanja i maksimalne razine ostataka Komisije Codex Alimentariusu u roku od 12 mjeseci nakon njihova usvajanja, osim ako se uvozna strana nije ogradila na sastanku Komisije Codex Alimentariusu; budući da postoji opći uzorak manjih količina dopuštenih ostataka pesticida u hrani u EU-u u usporedbi s Komisijom Codex Alimentariusu; budući da je u posljednje četiri godine Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) izrazila svoju zadržku u 31 – 57 % slučajeva, što naglašava visok stupanj neslaganja EFSA-e sa standardima Codexa; budući da se EFSA trenutačno smatra slobodnom izraziti svoju zadržku unutar mogućih granica; budući da je, jednom kad se usvoji Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja, vrlo upitno hoće li EFSA politički moći nastaviti djelovati na taj način, s obzirom na to da se nacrtom teksta namjerava obvezati EU i SAD da surađuju u međunarodnim tijelima za postavljanje standarda „u cilju postizanja uzajamno zadovoljavajućih ishoda”, što bi moglo obeshrabriti EFSA-u da u budućnosti izražava zadržku Komisiji Codex Alimentariusu i stoga dovesti do slabijih standarda u EU-u;
- V. budući da bi se trebao spriječiti uvoz u EU mesa peradi koje je tretirano u antimikrobnim otopinama koje sadrže natrijev hipoklorit;
- W. budući da je gotovo ratificirani Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) već pokazao mogućnosti za trgovinu u osjetljivim poljoprivrednim područjima kao što je uzgoj goveda, istodobno se strogo pridržavajući standarda i metoda u pogledu europskih

sanitarnih i fitosanitarnih mjera¹;

- X. budući da se izvješće SAD-a iz 2014. o tehničkim preprekama u trgovini odnosi na probleme kemijske industrije i industrije za zaštitu usjeva SAD-a u pogledu razvijanja graničnih kriterija temeljenih na opasnosti za tvari koje djeluju kao endokrini disruptori te se navodi da je SAD izrazio zabrinutost u vezi s prijedlogom Glavne uprave za okoliš bilateralno te tijekom sjednica Odbora WTO-a za tehničke prepreke u trgovini i Odbora za sanitarne i fitosanitarne mjere; budući da je Komisija u srpnju 2013. odlučila pokrenuti procjenu učinka na razvoj kriterija za tvari koje djeluju kao endokrini disruptori; budući da je ta odluka glavni razlog za to što Komisija nije usvojila kriterije u četverogodišnjem roku do prosinca 2013.; budući da su, dok je SAD pozdravio odluku Komisije, Vijeće i Europski parlament odlučili poduprijeti Švedsku da u sudskom postupku preispita neuspjeh Komisije, pokazujući temeljno različita mišljenja u vezi s prirodom regulatornih odredbi prava EU-a;
- Y. budući da postoje poveznice između nezdrave hrane i nezaraznih bolesti povezanih s prehranom; budući da su, prema mišljenju posebnog UN-ova izvjestitelja (o pravu svih ljudi da uživaju najveći mogući standard fizičkog i mentalnog zdravlja), globalna trgovina, povećana izravna strana ulaganja u sektoru hrane i sveprisutni marketing nezdrave hrane povećali potrošnju nezdrave hrane²; budući da je posebni izvjestitelj zaključio svoje izvješće nizom preporuka namijenjenih Sjedinjenim Državama i prehrambenoj industriji za poduzimanje konkretnih mjera radi smanjenja proizvodnje i potrošnje nezdrave hrane i povećanja dostupnosti i pristupačnosti alternativa za zdraviju hranu;
- Z. budući da se, u skladu s globalnim akcijskim planom Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za sprečavanje i kontrolu neprenosivih bolesti za razdoblje 2013. – 2020.³, kumulativni gubitak zbog četiri najveće nezarazne bolesti zajedno s mentalnim poremećajima procjenjuje na 47 bilijuna USD; budući da prema WHO-u ovaj gubitak predstavlja 75 % globalnog BDP-a 2010. (63 bilijuna USD); budući da će, prema WHO-u, nastavljanje „poslovanja kao i obično” u pogledu nezaraznih bolesti rezultirati gubitkom produktivnosti i eskalacijom troškova zdravstvene skrbi u svim zemljama;
- AA. budući da je generalni direktor Svjetske zdravstvene organizacije na 8. Globalnoj konferenciji o promicanju zdravlja u lipnju 2013. izjavio da su „naperi za sprečavanje nezaraznih bolesti protivni poslovnim interesima moćnih gospodarskih subjekata”⁴;
- AB. budući da bi Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja, slično kao Sporazum o transpacifičkom partnerstvu, moglo ograničiti mogućnost EU-a i država članica da zaštite prehrambenu politiku od utjecaja interesnih skupina, smanjiti raspon dostupnih intervencija za aktivno odvratanje od potrošnje manje zdrave hrane (i promicanje zdrave hrane), uključujući putem politika javne nabave, te ograničiti mogućnost EU-a i država

¹ <http://www.globalmeatnews.com/Industry-Markets/Canada-to-develop-hormone-free-beef-for-EU>

² http://www.unscn.org/files/Announcements/Other_announcements/A-HRC-26-31_en.pdf

³ http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/94384/1/9789241506236_eng.pdf?ua=1

⁴ http://www.who.int/dg/speeches/2013/health_promotion_20130610/en/

članica da primijene te intervencije¹;

- AC. budući da je savezni zakon SAD-a o dobrobiti životinja ispod razine propisa EU-a, uključujući nedostatak zakonodavstva o standardima dobrobiti za uzgojene životinje prije klanja; budući da Komisija nažalost ne razmatra dobrobit životinja kao pitanje povezano s trgovinom na isti način kao sigurnost hrane ili zdravlje životinja u svrhu zahtjeva uvoza;
- AD. budući da EU i SAD imaju vrlo različit regulatorni pristup, prosječnu polazišnu točku za emisije te razinu ambicija u pogledu smanjenja prosječnih emisija stakleničkih plinova lakih teretnih vozila; budući da ovo područje stoga ne bi trebalo biti predmetom uzajamnog priznavanja;
- AE. budući da zakonodavci i regulatori EU-a i SAD-a imaju vrlo različit pristup borbi protiv emisija stakleničkih plinova i rješavanju klimatskih promjena; budući da bi suprotstavljanje značajnim prijetnjama klimatskih promjena i održavanje cjelovitosti usvojene klimatske politike trebalo imati prioritet u odnosu na promicanje trgovine;
- AF. budući da je važno da Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja internalizira vanjske troškove zrakoplovstva, pomorskog prometa i cestovnog teretnog prometa povezane s klimom, zdravljem i okolišem, kako bi se osigurala održivost globalne trgovine robom; budući da bi, u nedostatku učinkovite međunarodne mjere za internalizaciju tih troškova, EU trebao uvesti i provesti regionalne nediskriminirajuće mjere za rješavanje tih vanjskih učinaka;
- AG. budući da bi cilj odredbi održivog razvoja u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja trebao biti osiguranje da se politike trgovine i okoliša međusobno podupiru, promicanje optimalne uporabe resursa u skladu s ciljem održivog razvoja te jačanje suradnje za zaštitu okoliša;
- AH. budući da u mnogim područjima, kao što su klimatske politike i politike za kontrolu emisija, SAD ima niže regulatorne standarde od EU-a, što za posljedicu ima veće troškove proizvodnje i regulatorne usklađenosti u EU-u te stoga i rizik od istjecanja ugljika i emisija;
- AI. budući da smanjenje carina za energetski osjetljivu robu ondje gdje je trošak regulatorne, ekološke i klimatske usklađenosti EU-a viši od onog u SAD-u, može za posljedicu imati smanjenje konkurentnosti proizvodnje EU-a u usporedbi s uvozima SAD-a koji nemaju takve troškove;
- AJ. budući da su univerzalni zdravstveni sustavi dio europskog socijalnog modela, a države članice imaju sposobnost za upravljanje zdravstvenim uslugama i liječničkom skrbi te njihovu organizaciju;
- AK. budući da Uredba (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi zahtijeva objavu sažetka rezultata svih

¹ [http://www.healthpolicyjrn1.com/article/S0168-8510\(14\)00203-6/abstract](http://www.healthpolicyjrn1.com/article/S0168-8510(14)00203-6/abstract)

kliničkih ispitivanja u javno dostupnoj bazi podataka godinu dana nakon završetka ispitivanja te objavu cjelokupnog izvješća o kliničkoj studiji nakon završetka postupka odobravanja ili nakon što podnositelj zahtjeva povuče zahtjev za izdavanje odobrenja za stavljanje u promet; budući da pravo SAD-a ne zahtijeva jednaku razinu transparentnosti;

AL. budući da se procjenjuje da farmaceutski troškovi predstavljaju 1,5 % europskog BDP-a, stoga bi svako povećanje u pogledu zaštite intelektualnog vlasništva koje proizlazi iz Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja moglo imati negativan učinak na troškove zdravstvene skrbi;

AM. budući da su, prema Konferenciji Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju, mjere za zaštitu okoliša i zdravlja među mjerama vlade koje su se najčešće dovode u pitanje u slučajevima mehanizama rješavanja sporova između ulagača i države;

AN. budući da je 25. studenoga 2014. Komisija odlučila povećati transparentnost pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja¹; budući da je ta odluka dobrodošla; budući da je 7. siječnja 2015. Europski ombudsman Emily O'Reilly također pozdravila napredak koji je Komisija postigla u povećavanju transparentnosti pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja, ali i iznijela nekoliko preporuka za daljnje napredovanje²; budući da bi pristup tekstualnim prijedlozima SAD-a također povećao transparentnost;

1. poziva Komisiju da slijedi opća načela i ciljeve direktiva Vijeća namijenjenih pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja;
2. poziva Komisiju da osigura da se politike i načela EU-a za zaštitu i poboljšanje kvalitete javnog zdravlja, zdravlja životinja i okoliša podupiru tijekom pregovora, *de iure* i *de facto*, i u cijelosti odraze u završnom sporazumu Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja;
3. poziva Komisiju da jamči da Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja neće dovoditi u pitanje pravo, sposobnosti i zakonodavne postupke EU-a i država članica u vezi s donošenjem, primjenom i provedbom, u skladu s njihovim nadležnostima, postojećih i budućih mjera potrebnih za postizanje legitimnih ciljeva javne politike, kao što su javno zdravlje, zdravlje životinja i zaštita okoliša na nediskriminirajući način;
4. poziva Komisiju da zajamči da nijedan sporazum, putem poglavlja o horizontalnoj regulatornoj suradnji ili sektorskih odredbi, ne dovodi do snižavanja postojećih standarda u pogledu okoliša, zdravlja i sigurnosti hrane, te da na sličan način zajamči da neće utjecati na standarde koje tek treba odrediti u područjima u kojima su zakonodavstvo ili standardi vrlo različiti u SAD-u u odnosu na EU, kao što je, primjerice, provedba postojećeg (okvira) zakonodavstva (npr. Uredba REACH) ili donošenje novih zakona (npr. o kloniranju) ili budućih definicija koje utječu na razinu zaštite (npr. o kemikalijama koje djeluju kao endokrini disruptori);
5. poziva Komisiju da ograniči regulatornu suradnju na jasno određena sektorska područja u

¹ C(2014) 9052 završna verzija.

² <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58643/html.bookmark>

kojima SAD i EU imaju slične razine zaštite ili kada postoji osnovana sumnja, unatoč različitim razinama zaštite, da se uzlazno usklađivanje može postići ili barem vrijedi pokušati postići ga; poziva Komisiju da zajamči da odredbe o regulatornoj suradnji u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ne postavljaju postupovne zahtjeve za donošenje obuhvaćenih akata Unije niti uzrokuju izvršiva prava u tom pogledu;

6. poziva Komisiju da zajamči da su svi zakonodavci i svi dionici na koje se odnosi regulatorna suradnja uključeni u svako tijelo koje se može osnovati radi istraživanja buduće regulatorne suradnje;
7. poziva Komisiju da zajamči da neće biti kompromisa između gospodarskih ciljeva te javnog zdravlja, sigurnosti hrane, dobrobiti životinja i okoliša¹; poziva Komisiju da prizna da u slučajevima u kojima EU i SAD imaju vrlo različite propise neće biti sporazuma, primjerice o javnim zdravstvenim uslugama, genetski modificiranim organizmima, uporabi hormona u sektoru uzgoja goveda, Uredbi REACH i njezinoj provedbi te kloniranju životinja radi uzgoja, te da stoga ne pregovara o tim pitanjima;
8. poziva Komisiju da sljedeće regulatorne mjere ili standarde uzme u obzir kao temeljne mjere i standarde koje se ne smije ugroziti:
 - neodobravanje aktivnih tvari te najveće dopuštene razine ostataka pesticida u EU-u,
 - regulatorne mjere u pogledu tvari koje djeluju kao endokrini disruptori,
 - organizacijsku autonomiju u području vodoopskrbe i odvodnje,
 - integrirani pristup EU-a sigurnosti hrane, uključujući odredbe o dobrobiti životinja,
 - provedbu zakonodavstva EU-a o informiranju potrošača o hrani,
 - provedbu Uredbe (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi, a posebno zahtjev da se potpuna izvješća o kliničkim studijama za sva klinička ispitivanja objavljuju u javno dostupnim bazama podataka nakon dovršenja postupka odobrenja,
 - nadležnost država članica u pogledu organizacije zdravstvenih sustava, uključujući određivanje cijena medicinskih proizvoda i nadoknada, kao i pristupa lijekovima,
 - ograničenja sastojaka u kozmetičkim proizvodima te zabranu ispitivanja na životinjama u pogledu kozmetičkih sastojaka i konačnih proizvoda,
 - politike EU-a u području obnovljive energije i zelene tehnologije te ostvarenje klimatskih i energetske ciljeva EU-a,
 - mjere za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima te međunarodne postupke i/ili postupke EU-a koji dovode do dekarbonizacije prometa,
 - zahtjeve za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju;

¹ Vidi govor povjerenice EU-a za trgovinu Cecilije Malmström od 11. prosinca 2014.

9. poziva Komisiju da isključi javne i socijalne službe iz svih odredbi sporazuma; osim toga, ustraje na tome da ne smije biti negativnih popisa, hibridnih pristupa ili tzv. *ratchet* klauzula (klauzula o stupnjevitim promjenama);
10. poziva Komisiju da zajamči da je u sljedećim područjima postignut zajednički pristup, regulatorna suradnja ili uzajamno priznavanje, kako je primjereno, pod uvjetom da se razina standarda EU-a ne ugrožava:
- SAD-ovo priznavanje i zaštita svih europskih zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla te stajanje na kraj obmanjujućoj uporabi oznaka zemljopisnog podrijetla u SAD-u,
 - integrirano upravljanje zaštitom od štetnih organizama radi izbjegavanja štetočinja životinja i bilja,
 - smanjenje uporabe antibiotika u uzgoju stoke, osiguravajući učinkovitost antibiotika za ljude i životinje,
 - sustavi identifikacije životinja i usklađene odredbe sljedivosti kako bi se zajamčilo da se prerađenu i neprerađenu hranu koja sadrži proizvode životinjskog podrijetla može učinkovito pratiti u cijelom prehrambenom lancu,
 - metode koje su alternativa ispitivanju na životinjama,
 - inspekcije koje se odnose na proizvodnju farmaceutskih proizvoda i medicinskih uređaja,
 - mjere za borbu protiv pretilosti, posebno kod djece,
 - zelena javna nabava,
 - usklađena provedba Sporazuma UNECE-a iz 1958. o usvajanju jedinstvenih tehničkih propisa i Sporazuma iz 1998. o globalnim tehničkim pravilnicima UN-a,
 - ujednačeno uvođenje poboljšanog ispitnog ciklusa u EU-u i SAD-u na temelju globalno usklađenog postupka testiranja za laka vozila; nadzor tržišta, usklađenost certifikacije proizvodnje i testova sukladnosti u uporabi te transparentnost rezultata,
 - uvođenje svjetskog sustava za klasifikaciju lakih i teških vozila,
 - zamjena cijanida u rudarstvu;
11. poziva Komisiju da teži integraciji postojećih sustava ranog upozorenja u prehrambenom sektoru u EU-u i SAD-u i poboljšanju sljedivosti proizvoda u lancu transatlantske trgovine kako bi se moglo brzo djelovati radi zaštite zdravlja u slučaju upozorenja povezanog s hranom;
12. poziva Komisiju da zajamči da se poglavljem o tehničkim preprekama trgovini u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ne ograničavaju mogućnosti EU-a i njegovih država članica da donesu mjere u cilju smanjenja potrošnje određenih proizvoda

kao što su duhan, hrana koja sadrži velike količine masti, soli i šećera te uživanja alkohola sa štetnim posljedicama;

13. poziva Komisiju da potakne SAD da ukine zabranu uvoza govedine iz EU-a;
14. poziva Komisiju da uspostavi formalni dijalog s regulatornim tijelima SAD-a o dobrobiti životinja; poziva Komisiju da brani odredbe o dobrobiti životinja kako bi se postigla usklađenost na najvišoj razini poduprta nužnim provedbenim mehanizmima;
15. poziva Komisiju da, prije pristanka na regulatornu suradnju u pogledu tih pitanja, u kontekstu poglavlja o trgovini i održivom razvoju, od SAD-a zatraži potpuno poštovanje multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša kao što su, među ostalim, Protokol iz Montreala (ozon), Baselska konvencija (prekogranični promet opasnog otpada), Stockholmska konvencija (postojane organske onečišćujuće tvari), Rotterdamska konvencija (trgovina opasnim kemikalijama i pesticidima), Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka, Konvencija o biološkoj raznolikosti i Protokol iz Kyota;
16. poziva Komisiju da izbjegne dvosmislenosti kako bi se spriječilo opširno tumačenje arbitražnih sudova osiguravajući da su ključni pojmovi koji se upotrebljavaju u sporazumu jasno definirani;
17. poziva Komisiju da se suprotstavi uključivanju mehanizama rješavanja sporova između ulagača i države u Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja jer, s jedne strane, ti mehanizmi znatno potkopavaju suverena prava Europske unije, njezinih država članica te regionalnih i lokalnih uprava u donošenju propisa o javnom zdravlju, sigurnosti hrane i okolišu, a, s druge strane, sudovi EU-a i/ili država članica trebali bi biti ti koji pružaju učinkovitu pravnu zaštitu utemeljenu na demokratskoj legitimnosti za rješavanje svih očekivanih sporova na odgovarajući, učinkovit i štedljiv način;
18. poziva Komisiju da u okviru pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja ukine oslobađanje od poreza na gorivo za komercijalno zrakoplovstvo u skladu s obvezama G20 kako bi se ukinule potpore za fosilna goriva;
19. poziva Komisiju da zajamči da će Europski parlament biti potpuno obaviješten o postupku pregovaranja;
20. poziva Komisiju da, u skladu s preporukama Europskog ombudsmana od 7. siječnja 2015., nastavi povećavati transparentnost u pregovorima;
21. poziva Komisiju da zahtijeva od SAD-a da odražava radnje EU-a u cilju povećavanja transparentnosti;
22. poziva Komisiju da osigura da je procjena učinka održivosti trgovine na ugovor o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja sveobuhvatna i ažurirana čim tekst bude konsolidiran te prije nego što ga dovrši, s jasnim uključivanjem dionika i civilnog društva; smatra da bi se procjenom učinka održivosti trebalo i temeljito pregledati i ocijeniti predložene odredbe u pogledu njihova mogućeg učinka na regulatornu pravnu stečevinu i slobodu EU-a da u budućnosti ostvari legitimne ciljeve javne politike, te može

li se navodni cilj postići jednako dobro drugim sredstvima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	14.4.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 59 -: 8 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Nessa Childers, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Martin Häusling, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Gilles Pargneaux, Marit Paulsen, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Paul Brannen, Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Eleonora Forenza, Esther Herranz García, Peter Jahr, Joëlle Mélin, József Nagy, Younous Omarjee, Sirpa Pietikäinen, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Bart Staes, Kay Swinburne, Tom Vandenkendelaere
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Ignazio Corrao

25.3.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA INDUSTRIJU, ISTRAŽIVANJE I ENERGETIKU

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jerzy Buzek **PRIJEDLOZI**

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. ističe važnost transatlantskog tržišta za građane i industriju EU-a i SAD-a; naglašava da bi glavni ishod pregovora trebao dovesti do dubokog, sveobuhvatnog i ambicioznog sporazuma o slobodnoj trgovini i ulaganju visokih standarda koji poštuje i promiče europske vrijednosti, potiče održivi rast, znanstvenu suradnju, inovacije i otvaranje radnih mjesta visoke kvalitete te pridonosi dobrobiti europskih građana stavljajući njihove interese u središte trgovinskog sporazuma o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja; primjećuje da je cilj Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja ukidanje carina, obveza i kvota, ali i regulatorna suradnja te postavljanje visokih zajedničkih standarda na globalnom tržištu; napominje da naponi za ukidanje carina i usklađivanje propisa moraju biti uravnoteženi; poziva Komisiju da ojača postupak uključivanja građana i svih relevantnih dionika s ciljem uvažavanja njihova mišljenja ako je to moguće, što transparentnije provedbe pregovora te objave svih mogućih tekstova i dokumenata o pregovorima uključujući i dokumente u vezi sa svim mogućim poglavljima o energiji i MSP-ovima pružajući time europskim građanima najveću moguću razinu transparentnosti;
2. poziva Komisiju da i dalje inzistira na cilju da se u pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja posebno poglavlje posveti energiji, uključujući industrijske sirovine s ciljem stvaranja konkurentnog, transparentnog i nediskriminirajućeg tržišta koje bi znatno moglo povećati energetske sigurnost EU-a, poboljšati diversifikaciju energetske izvora te dovesti do smanjenja cijena energije; u tom smislu ističe važnost obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti povećanjem energetske sigurnosti; ističe da to posebno poglavlje mora sadržavati jasna jamstva o tome da se ne podrivaju standardi EU-a u vezi s okolišem i ciljevima za klimatsko djelovanje te da EU mora zadržati slobodu da neovisno djeluje u postavljanju budućih standarda i ciljeva;
3. podsjeća da Europski parlament mora dati svoju suglasnost za sporazum o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja da bi on stupio na snagu;
4. ističe potrebu EU-a za uspostavom različitih i pouzdanih izvora opskrbe energijom; u tom

smislu zahtijeva od Komisije da zajamči politiku slobodne trgovine te da promiče ulaganja s obzirom na goriva, uključujući LNG i sirovu naftu istovremeno zadržavajući pravo EU-a na kategorizaciju goriva prema utjecaju CO₂ tijekom njihova životnog vijeka te imajući na umu vlastite klimatske ciljeve EU-a;

5. poziva Komisiju da se ne ograničava samo na izvozna ograničenja, već da tamo gdje je to potrebno radi na transatlantskom usklađivanju i zbližavanju visokih zajedničkih standarda i propisa koji određuju načela javne potpore različitim izvorima energije kako bi se ograničio rizik od narušavanja konkurencije kao što je, na primjer, određivanje kogeneracije korištenjem biomase; potiče Komisiju da istraži načine kako bi poboljšala suradnju na području istraživanja, razvoja i inovacija u vezi s energijom te na promicanju čistije tehnologije;
6. upućuje na postojeće razlike između SAD-a i EU-a ne samo s obzirom na cijenu energije i pristup sirovinama, već i na emisije CO₂ po stanovniku koje rezultiraju nejednakim uvjetima u pogledu konkurentnosti i zaštite okoliša; stoga poziva Komisiju da uključi klauzulu o bilateralnoj zaštiti kako bi energetske intenzivnim sektorima i sektorima povezanim s premještanjem izvora CO₂ u EU-u, uključujući kemijsku industriju, industriju sirovina i čelika, pružila odgovarajuće mjere za zadržavanje trenutnih carinskih stopa tijekom primjerenog fiksnog prijelaznog razdoblja nakon stupanja na snagu sporazuma o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja s obaveznom klauzulom o reviziji; smatra da bi trebalo poticati poduzeća u SAD-u i EU-u da povećaju učinkovitost svojih resursa i energetske učinkovitost; poziva Komisiju da u obzir uzme potrebu za promicanjem proizvodne industrije kao pokretača reindustrializacije Europe;
7. poziva Komisiju da uključi tzv. „zelene usluge” kao što su gradnja, instalacije, popravak robe povezane s okolišem i upravljanje njome u aktualne pregovore s našim transatlantskim partnerima; napominje da je Europska unija vodeći svjetski uvoznik i izvoznik zelene robe i usluga unatoč kojima europski pružatelji zelenih usluga i dalje imaju mnogo prepreka; napominje da taj sektor ima znatan gospodarski potencijal za Europsku uniju;
8. ističe postupke i standarde navedene u direktivama EU-a o označivanju energetske učinkovitosti i ekološkom dizajnu koje se ne bi trebalo dovoditi u pitanje;
9. ističe velike moguće prednosti sporazuma o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja za mala i srednja poduzeća; poziva Komisiju da zajamči da se u pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja u potpunosti uzmu u obzir prioritete i problemi malih i srednjih poduzeća u skladu s načelom „najprije mislite na male”, tj. preko sveobuhvatnih ocjenjivanja utjecaja, ciljanih javnih savjetovanja i uključenosti europskih predstavnika malih i srednjih poduzeća; preporučuje da Komisija traži uspostavu sustava pružanja informacija za MSP-ove na jednom mjestu te da MSP-ovima posveti posebno poglavlje u kojem bi smanjenje administrativnog opterećenja trebalo razmatrati u skladu s relevantnim regulatornim okvirom; poziva Komisiju da zajamči zaštitu i poboljšanje politika i programa potpore usmjerenih na MSP-ove;
10. poziva Komisiju da pripremi pristupačan pravilnik o podrijetlu, koji izvoznici iz EU-a mogu jednostavno primjenjivati, te da se smanje nepotrebne prepreke trgovini i birokracija posebno za mala i srednja poduzeća koje su rezultat tog pravilnika;

11. podsjeća da je u usporedbi s tržištem javne nabave u EU-u tržište SAD-a i dalje iznimno zatvoreno za strana poduzeća; zahtijeva da Komisija omogući uzajamnost i aktivnije sudjelovanje poduzeća EU-a, uključujući i MSP-ova u javnoj nabavi SAD-a na svim razinama vlasti jer to može doprinijeti poticanju inovacija u privatnom sektoru i stvaranju novih, inovativnih poduzeća i sektora s potencijalom za visok rast; naglašava da ta mogućnost ne smije podrivati kapacitet vlada EU-a da zadrže svoje javne usluge;
12. napominje da su različiti regulatorni pristupi u Europskoj uniji i SAD-u skupi za industriju s obje strane Atlantskog oceana; vjeruje da bi se usklađivanjem tih pristupa znatno povećala učinkovitost, a da vlasti u EU-u i SAD-u i dalje mogu zadržati i postići standarde visoke kvalitete i sigurnost svojih građana;
13. očekuje od Komisije da se u pregovorima pozabavi pitanjima zakona o kupovanju američkih proizvoda (Buy American), o trgovinskoj mornarici (Jonesov akt) i o domaćem sadržaju koji u praksi uvelike sprječavaju poduzeća u EU-u u njihovom pristupu tržištu SAD-a, posebno u sektoru jaružanja i inženjeringa;
14. podsjeća Komisiju na važnost očuvanja visoke razine zaštite, sigurnosti, zaštite osobnih podataka i otvorenosti interneta, neutralnosti i neovisnosti, istovremeno pozdravljajući moguće prednosti pristupa tržištu, usklađivanja propisa i uzajamnog priznavanja, uključujući uspostavljanje zajedničkih svjetskih načela za standarde i tehničke specifikacije u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
15. poziva na otvorenu konkurenciju u digitalnom gospodarstvu te na razvoj digitalnog gospodarstva koje je po prirodi globalno, ali su mu glavna sjedišta u EU-u i SAD-u; naglašava da digitalno gospodarstvo mora biti okosnica transatlantskog tržišta koja će potaknuti svjetsko gospodarstvo i daljnje otvaranje svjetskih tržišta;
16. podsjeća Komisiju da je u pogledu usluga informacijskog društva i telekomunikacijskih usluga od posebne važnosti da sporazum o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja zajamči jednake uvjete, temeljene na uzajamnosti, s ravnopravnim i transparentnim pristupom tržištu SAD-a za uslužna poduzeća EU-a te da obveže pružatelje usluga iz SAD-a da prilikom pružanja usluga u Europi ili europskim potrošačima poštuju sve relevantne sigurnosne standarde koji se odnose na proizvode i industriju i prava potrošača te da djeluju u skladu s njima;
17. poziva Komisiju da, s ciljem sprečavanja masovnog premještanja proizvodnih sektora iz EU-a i masovnih otpuštanja u državama članicama, provede usporednu analizu konkurentnosti proizvodnih sektora u EU-u s onima u SAD-u;
18. zahtijeva da se poglavljem o pravima intelektualnog vlasništva također predvidi poboljšana zaštita i priznavanje europskih oznaka zemljopisnog podrijetla;
19. poziva Komisiju da zajamči valjanost svih oznaka zemljopisnog podrijetla kao dijela sporazuma o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja, uključujući i za nepoljoprivredne proizvode; podsjeća Komisiju na gospodarski ključnu veću vrijednost koju donosi status zemljopisnih pokazatelja.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.3.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 49 -: 14 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Bendt Bendtsen, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Juan Carlos Girauta Vidal, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, András Gyürk, Roger Helmer, Eva Kaili, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Miroslav Poche, Miloslav Ransdorf, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Miguel Urbán Crespo, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Hermann Winkler, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Pervenche Berès, Simona Bonafè, Cornelia Ernst, Yannick Jadot, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Morten Messerschmidt, Dominique Riquet, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Anne Sander, Paul Tang, Pavel Telička, Anneleen Van Bossuyt, Cora van Nieuwenhuizen
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Isabella Adinolfi, Ignazio Corrao, Antanas Guoga

25.3.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji za pregovore o transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Dita Charanzová **PRIJEDLOZI**

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

upućuje, u kontekstu tekućih pregovora o TTIP-u, sljedeće preporuke Komisiji:

(a) o političkim prioritetima

- i. zajamčiti da glavni ishod pregovora bude ambiciozan i sveobuhvatan sporazum kojim će poduzeća iz EU-a, a posebno mala i srednja poduzeća, dobiti nove prilike za pristup tržištu, te od kojeg će građani, potrošači i radnici imati koristi uz istovremeno očuvanje europskog modela visokokonkurentnog socijalnog tržišnog gospodarstva;
- ii. zajamčiti da se sporazumom, osim uklanjanja barijera, promiče i štiti europska visoka razina zaštite potrošača sadržana u UFEU-u, posebno u pogledu informiranja, te imati na umu da standardi i regulatorno okruženje u EU-u i SAD-u u većini sektora jamče tu visoku razinu; napomenuti da približavanje naših propisa mora služiti uspostavljanju visokokvalitetnih standarda i zakona kojim bi se mogla oblikovati nova svjetska mjerila i stvarni međunarodni standardi;
- iii. zadržati najvišu moguću razinu transparentnosti pregovora, uključujući pristup pregovaračkim dokumentima, i savjetovanja s civilnim društvom tijekom cijelog procesa;

(b) o potpunom i transparentnom pristupu za pružatelje usluga iz EU-a – bez prepreka mobilnosti stručnjaka

- i. ustrajati u tome da pružatelji usluga iz EU-a moraju imati potpuni tržišni pristup liberaliziranim uslugama u SAD-u u skladu s transparentnim, uzajamnim i poštenim pravilima na federalnoj i podfederalnoj razini te jednake uvjete kao i lokalni pružatelji usluga, uz istovremeno poštovanje slobode država članica EU-a da pružaju, naručuju i financiraju javne usluge u skladu s Ugovorima;
- ii. zajamčiti da se sporazumom ne ugrožava visoka kvaliteta javnih usluga u EU-u te da se upotrebljavaju iste zaštitne mjere i definicije sadržane u drugim sporazumima o slobodnoj

trgovini, kao što je CETA, kako bi se te javne usluge zaštitile, posebno u slučaju javnog financiranja sektora zdravlja, obrazovanja, socijalnih usluga, proizvodnje, distribucije i obrade vode, mjera lokalnih vlasti i audiovizualnog sektora;

- iii. zajamčiti uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija među strankama, posebno uspostavom pravnog okvira s federalnim državama koje imaju regulatorne ovlasti u toj domeni te promicati mobilnost preko Atlantika ublažavanjem viznog režima za stručnjake iz svih država članica EU-a u sektorima obuhvaćenim sporazumom;
- iv. promicati, usporedno s pregovorima, pokretanje pregovora među strankama u cilju stvaranja dodatnog sporazuma kojim bi se ukinuli zahtjevi za radnu dozvolu radi stvaranja maksimalne mobilnosti radnika među strankama;

(c) o poštenoj i transparentnoj nabavi na svim razinama

- i. zauzeti ambiciozan pristup poglavlju o javnoj nabavi i zajamčiti da europski gospodarski subjekti, posebno mala i srednja poduzeća, imaju mogućnost sudjelovanja na američkom tržištu bez diskriminacije na svakoj razini vlasti; zajamčiti uzajaman i transparentan pristup radi protuteže postojećoj neravnomjernoj situaciji i istražiti mogućnost da se poduzećima iz EU-a odobri izuzeće iz klauzula o kupovini nacionalnih i lokalnih proizvoda u federalnom i, kad je moguće, nacionalnom zakonodavstvu;
- ii. zajamčiti da su nove direktive o javnoj nabavi i dodjeli koncesija u skladu s pregovorima, posebno u pogledu definicije javno-javne suradnje, isključenja, pristupa malih i srednjih poduzeća i upotrebe kriterija ekonomski najpovoljnije ponude (kriteriji MEAT);
- iii. razjasniti da pravo odlučivanja o načinu pružanja usluga ostaje netaknuto te da se stoga klauzula o stupnjevitosti promjeni iz poglavlja o uslugama ne može primjenjivati na usluge koje javni naručitelj daje privatnim trećim strankama preko ugovora o javnoj nabavi te ih nakon isteka ugovora obavlja sam ili u sklopu unutarnjeg poslovanja;
- iv. nadovezati se na rezultate Sporazuma o javnoj nabavi (GPA) u smislu pokrivenosti, pravila i disciplina te pojednostavniti i usmjeriti postupke uz istodobno osiguranje veće transparentnosti;
- v. uzimajući u obzir da javna nabava čini znatan dio gospodarstva EU-a i gospodarstava drugih trgovinskih partnera te je stoga od ključnoga gospodarskog interesa za EU, naglasiti da mora biti dio konačnoga sveobuhvatnog sporazuma;

(d) o transatlantskim standardima kao globalnim standardima

- i. naglasiti da bi se sporazumom trebala zajamčiti razina zaštite postignuta standardima EU-a i tehničkim propisima, ali istovremeno bi se njime trebao napraviti korak dalje u odnosu na Sporazum WTO-a o tehničkim preprekama trgovini u područjima kao što su ocjenjivanje sukladnosti, tehnički zahtjevi i standardi, te bi se trebala zajamčiti transparentnost prilikom pripreme, usvajanja i primjene tehničkih propisa i standarda;
- ii. zajamčiti u tu svrhu mogućnost da se europska poduzeća savjetuju s jedinstvenom informacijskom točkom u SAD-u koja može pružiti informacije o standardima u svim

sektorima; čvrsto braniti rad EU-a na standardizaciji i promicati njegova načela, posebice dosljednost, transparentnost, otvorenost, konsenzus, dobrovoljnu primjenu, neovisnost od posebnih interesa i učinkovitost;

- iii. uspostaviti ambiciozan, transparentan i djelotvoran mehanizam suradnje i dijaloga čiji bi cilj bio stvoriti zajedničke standarde kad je to moguće i zajamčiti da ne dođe do nenamjernog razilaženja budućih standarda u ključnim sektorima obuhvaćenima sporazumom uz uvjerenje da bi takve standarde, posebno u inovativnim područjima, trebalo dogovoriti i promicati na svim međunarodnim forumima; uzeti u obzir izazove koji proizlaze iz usklađivanja sustava standardiziranja u SAD-u koji je drukčije strukturiran i motiviran s europskim mehanizmom;
- iv. naglasiti da bi SAD i EU trebali usvojiti međunarodno prihvaćene standarde ISO i IEC, ako oni postoje i ako su ažurirani, na primjer u sektoru elektroničkih uređaja;

(e) o uklanjanju tehničkih prepreka transatlantskoj trgovini

- i. težiti cilju prema kojem se treba i dalje jamčiti visoka razina sigurnosti proizvoda u Uniji te istodobno ukinuti nepotrebno ponavljanje ispitivanja koje dovodi do nepotrebnog rasipanja sredstava, osobito kod niskorizičnih proizvoda; zajamčiti da SAD prizna samostalnu ocjenu sukladnosti proizvoda, ako to dopušta pravo EU-a;
- ii. pružiti potporu, uz potpuno poštovanje regulatorne neovisnosti, uspostavljanju obveznog strukturnog dijaloga, razmjeni najboljih regulatornih praksi i suradnji među regulatorima u sektorima obuhvaćenim sporazumom; istaknuti da bi to trebalo uključivati mehanizme ranog upozoravanja i suradnju u fazi pripreme propisa; poticati poboljšanu regulatornu suradnju u drugim sektorima i promicati sustav EU-a za nadzor nad tržištem da bi se zajamčili visoki standardi zaštite potrošača;
- iii. nastojati jamčiti da se regulatornom suradnjom ne poveća administrativno opterećenje, imajući na umu da su regulatorna razilaženja glavna nekarinska prepreka trgovini, posebno u sektoru inženjerstva, koji obuhvaća električne i mehaničke strojeve, uređaje i opremu, te da bi regulatori trebali istražiti mogućnosti promicanja kompatibilnosti i regulatorne ravnoteže, kao što su međusobno priznavanje, harmonizacija ili usklađivanje zahtjeva;
- iv. ustrajati u tome da se sporazumom ne dovede u pitanje pravo na donošenje propisa u skladu s razinom zdravstvene sigurnosti, zaštite potrošača, zaštite na radu i zaštite okoliša te kulturnom raznolikošću koju svaka strana smatra prikladnom; ustrajati u tom kontekstu na važnosti načela opreznosti iz članka 191. UFEU-a; naglasiti da regulatorna suradnja mora biti transparentna i da bi Europski parlament trebao doprinijeti radu budućih institucija;
- v. ne zaboraviti da bi priznavanje jednakovrijednosti što je moguće većeg broja propisa o sigurnosti vozila bilo jedno od najvažnijih postignuća sporazuma i da će za to biti potrebno provjeriti predviđaju li propisi EU-a i propisi SAD-a sličnu razinu zaštite bez snižavanja razine zaštite u EU-u; naglasiti da to mora biti korak prema potpunoj regulatornoj konvergenciji u tom sektoru; naglasiti da ipak postoje mnoge razlike među proizvodima iz EU-a i SAD-a, posebno u području sigurnosti automobila, i pozvati na

jačanje suradnje između EU-a i SAD-a u okviru Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE), osobito u pogledu novih tehnologija, kao i na drugim međunarodnim forumima za uspostavu standarda;

(f) o carinama i olakšavanju trgovine, osobito za mala i srednja poduzeća

- i. s obzirom na to da necarinske prepreke nerazmjerno utječu na mala i srednja poduzeća, što se sporazumom mora smanjiti ili potpuno ukloniti, pozvati na uspostavu jasnog okvira, među ostalim i posebnog poglavlja u sporazumu za mala i srednja poduzeća, koji će malim i srednjim poduzećima omogućiti da se s pitanjima o necarinskim preprekama obrate odgovarajućim tijelima;
- ii. zajamčiti da se sporazumom malim i srednjim poduzećima olakša sudjelovanje u transatlantskoj trgovini i smanjenje troškova modernizacijom, digitalizacijom, pojednostavljivanjem i racionalizacijom postupaka ukidanjem zahtjeva za dvostruku certifikaciju te povećanjem najmanjeg praga za carine i nenasumične kontrole;
- iii. snažno podupirati ideju uspostave besplatne internetske službe u SAD-u za pomoć malim i srednjim poduzećima, kakva postoji u EU-u, gdje manja poduzeća mogu pronaći sve potrebne informacije za uvoz iz SAD-a te izvoz ili ulaganje u SAD, uključujući informacije o carinama, porezima, propisima, carinskim postupcima i o tržišnim prilikama;
- iv. razmotriti carinska pitanja koja nisu obuhvaćena pravilima sporazuma WTO-a o olakšavanju trgovine te naglasiti da je potrebno raditi na minimalnom stupnju regulatornog usklađivanja politika i praksi u vezi s carinama i granicama radi postizanja stvarnog uklanjanja administrativnog opterećenja;

(g) o jasnim pravilima o podrijetlu

- i. uspostaviti zajednička pravila o određivanju podrijetla proizvoda koja bi poduzećima trebala biti jasna i lako primjenjiva te razmotriti sadašnje i buduće trendove proizvodnje, kao i buduću moguću kumulaciju sa zemljama s kojima stranke imaju sporazum o slobodnoj trgovini;
- ii. jamčiti da su sporazumom obuhvaćene odredbe za sprečavanje nezakonite upotrebe oznaka EU-a o zemljopisnom podrijetlu, što bi dovelo potrošače u zabludu, te zaštititi taj sustav koji je znatno pridonio zaštiti potrošača i pružanju jasnih i sažetih informacija o podrijetlu proizvoda; smatrati pregovore prilikom za pomak prema visokim zajedničkim standardima obveznog označivanja podrijetla proizvoda koje će potrošačima omogućiti istinska jamstva i stvoriti jednaka pravila za sve gospodarske subjekte s obzirom na pristup dvama tržištima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.3.2015
Rezultat konačnog glasanja	+ : 20 - : 18 0 : 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Emma McClarkin, Roberta Metsola, Franz Obermayr, Adam Szejnfeld, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Jonathan Arnott, Philippe De Backer, Andrey Novakov

16.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelji za mišljenje: Paolo De Castro, James Nicholson **PRIJEDLOZI**

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da je poljoprivredni sektor vrlo osjetljiv i ključan dio pregovora o TTIP-u te da bi se u tom sektoru moglo ostvariti veliku korist od mogućnosti novog ili povećanog pristupa tržištu;
- B. budući da je glavna prepreka poljoprivredno-prehrambenoj trgovini između EU-a i SAD-a, koja onemogućava trgovinu određenim proizvodima, nedostatak zajedničkih standarda u tom području;
- C. budući da su posljedice ruskog embarga jasno pokazale kontinuiranu geopolitičku važnost poljoprivrede, važnost pristupa rasponu različitih poljoprivrednih tržišta te potrebu za snažnim i strateškim partnerstvima za trgovinu s pouzdanim trgovinskim partnerima;
- D. budući da su trgovinski pregovori sa SAD-om velika prilika za poboljšanje pristupa SAD-a određenim izvoznim proizvodima EU-a, kao što su voće i povrće, vino i određeni proizvodi s visokom dodanom vrijednošću;
- E. budući da TTIP predstavlja mogućnost za olakšavanje uzajamnih regulatornih opterećenja koja nepotrebno ometaju trgovinu, pružanjem više transparentnih informacija kao što su detalji koji bi se trebali nalaziti na etiketi, za razjašnjavanje administrativnih i carinskih postupaka te za usklađivanje i pojednostavljivanje regulatornih sustava gdje je to moguće;
- F. budući da je za europsku poljoprivredu važno osigurati trgovinski sporazum sa SAD-om od kojeg će oba partnera imati korist kako bi se unaprijedio položaj Europe kao ključnog aktera na globalnom tržištu, a da se pritom ne dovedu u pitanje postojeći standardi kvalitete europskih poljoprivrednih proizvoda i njihovo buduće poboljšanje te istovremeno čuva europski poljoprivredni model i jamči njegova gospodarska i društvena održivost;
- G. budući da je transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja mogućnost za globalno postavljanje visokih standarda i dopunjavanje standarda obaju kontinenta, posebno u

trenutku kad dobivaju na snazi novi gospodarski sudionici koji ne dijele opredjeljenje EU-a ili SAD-a za trgovinu temeljenu na pravilima, visoku razinu zaštite potrošača, standarde za okoliš i dobrobit životinja;

- H. budući da je Komisija dala jamstvo da će poštovanje europskih standarda sigurnosti hrane, ljudskog, biljnog i životinjskog zdravlja te zaštite okoliša i potrošača biti temeljan i neupitan element pregovora o europskoj poljoprivredi te da će se njime potvrditi i ojačati standardi EU-a u okviru otvorenog, pravednog, modernog i globalnog sustava trgovinske politike;
 - I. budući da se glavne prepreke trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima između EU-a i SAD-a nalaze „iza granice”, na primjer u vezi s unutarnjom regulacijom i carinskim preprekama;
 - J. budući da bi se u pregovorima o TTIP-u prednost trebala dati interesima potrošača;
 - K. budući da usklađivanjem propisa između Europske unije i SAD-a ni u kojem slučaju ne smiju ugroziti zdravlje potrošača niti sniziti standardi kvalitete kojih se moraju pridržavati američki proizvodi koji se stavljaju na tržište u Europi;
 - L. budući da su oznake zemljopisnog podrijetla samostalna cjelina u okviru prava intelektualnog vlasništva, a ne vrsta zaštitnog znaka;
 - M. budući da se, zahvaljujući napretku u području istraživanja, razvoj *ex-ante* procjena rizika u vezi sa štetnošću hrane može olakšati uporabom naprednih računalnih metoda temeljenih na analizi velikih količina podataka i upotpuniti visoko učinkovitim računalnim strukturama koje mogu poboljšati primjenu načela predostrožnosti;
1. poziva Komisiju:
- a. da zajamči da će, ako se potpiše sporazum, on biti globalan i uravnotežen te da će obuhvaćati sve sektore na koje se TTIP odnosi, imajući na umu da se poljoprivreda ne smije upotrebljavati kao predmet cjenkanja koji će omogućiti da i drugi sektori uđu na američko tržište te da je poljoprivredni sektor političko i visoko strateško područje o kojem ovise zaštita sigurnosti hrane i način života svih Europljana;
 - b. da prednost da ambicioznom i uravnoteženom rezultatu pregovora o poljoprivredi, sektoru čije bi se ključne komponente (pristup tržištu, oznake zemljopisnog podrijetla te sanitarne i fitosanitarne mjere) trebalo razmotriti u ranoj fazi na osnovi detaljnog zemljovida sa svim relevantnim granicama SAD-a i usporedno s pregovaračkim procesom, pri tome održavajući standarde u vezi sa sigurnošću hrane i zaštitu potrošača, kako bi Parlament imao dovoljno vremena i transparentnu osnovu za raspravu o tom poglavlju s dionicima, europskim građanima, civilnim društvom i socijalnim partnerima, uz osobitu pažnju prema poljoprivrednicima i malim obiteljskim gospodarstvima, kao i za njegovo ocjenjivanje;
 - c. da uspostavi moderan i unaprijeđen mehanizam rješavanja sporova između ulagača i države u okviru TTIP-a kojim se ne potkopavaju suverena prava EU-a, njezinih država članica te regionalnih i lokalnih vlasti, već se nudi poštena prilika stranim ulagačima

da traže i dobiju rješenje za svoje pritužbe;

- d. da se čvrsto obveže na strogo poštovanje postojećih i budućih standarda sigurnosti hrane i ljudskog zdravlja, biljnog zdravlja i zaštite usjeva i okoliša, zaštite potrošača i životinjskog zdravlja i dobrobiti kako je definirano u okviru zakonodavstva EU-a; da zajamči da se daljnji razvoj tih standarda u budućnosti neće ograničiti i da nisu ugrožene temeljne vrijednosti EU-a, kao što su načelo predostrožnosti i održiva poljoprivreda, te da građani EU-a i dalje imaju povjerenja u sljedivost i označivanje proizvoda na tržištu EU-a; te da navede posebne mjere kojima bi se u pregovorima poduprlo načelo predostrožnosti;
- e. da stoga zajamči uključenost nadležnih tijela EU-a u nadzor i provjeru nastana, objekata i proizvoda koji ispunjavaju uvjete za izvoz u EU u pogledu sanitarnih i fitosanitarnih zahtjeva primjenjivih u SAD-u, izražava zabrinutost u vezi s pismenim prijedlogom Komisije SAD-u u tom pogledu, imajući na umu da je EU u prijašnjim trgovinskim sporazumima zadržao mogućnost pregleda i provjere kontrolnih programa drugih strana u sporazumu te poziva Komisiju da održi taj pristup;
- f. da se zalaže za to da se poljoprivredni uvoz u EU dopusti samo ako su u vezi s tim uvozom zadovoljeni europski standardi za zaštitu potrošača, dobrobit životinja, zaštitu okoliša i minimalni društveni standardi;
- g. da ima na umu da pregovori o TTIP-u ne mogu sami po sebi promijeniti provedbu ili prijedloge zakonodavstva u nekom području, uključujući europsku sigurnost hrane, sanitarne i fitosanitarne standarde, dobrobit životinja i mjere za okoliš;
- h. da zajamči pozitivan i ambiciozan konačni ishod pregovora o poljoprivredi u kojemu će se odražavati i ofenzivni i defenzivni interesi poljoprivrednog sektora EU-a u pogledu ukidanja ili smanjenja i carinskih i necarinskih prepreka, uključujući posebno sanitarne i fitosanitarne standarde i postupke, jamčenjem snažnog položaja za visokokvalitetne europske proizvode tako da proizvođači u EU-u mogu ostvariti stvarnu dobit u pogledu pristupa tržištu SAD-a te da uzme u obzir da se mjere kojima se štite potrošači i njihovo zdravlje ili održava sigurnost hrane ne bi trebale smatrati necarinskim preprekama;
- i. da potakne obje strane na razmjenu znanja i iskustva o sigurnosti hrane i opskrbe hranom;
- j. da u pregovorima osigura fleksibilan program provjere biljnog zdravlja za europske izvozne proizvode kojim se podržavaju sigurnosni standardi i pritom ne ugrožava izvoz europskih proizvoda na tržište SAD-a, čime će doći do povećanja izvoza u SAD;
- k. da osigura ravnopravne uvjete na način da potiče pravedne fiskalne politike i trgovinske prakse za prehrambene proizvode te s proizvodima ili sektorima za koje bi izravno ili neizravno tržišno natjecanje poljoprivredne proizvođače u EU-u, uključujući male poljoprivrednike, bilo u EU-u kao cjelini ili njegovim pojedinačnim dijelovima, izložilo prekomjernom pritisku ili nepoštenom natjecanju, postupka kao s osjetljivim, na primjer u slučajevima u kojima se regulatorni uvjeti i s njima povezani troškovi proizvodnje, kao što su zahtjevi smještaja životinja, u EU-u razlikuju od onih

u SAD-u te da razmotri sve mogućnosti za postupanje sa svim osjetljivim proizvodima uključujući smanjenje carina i ograničene carinske kvote;

- l. da se, kao što je jasno izloženo u pregovaračkom mandatu, zalaže za uključivanje zaštitne klauzule u sporazum koja bi se primijenila u slučaju da lokalnoj proizvodnji prehrambenih artikala prijete velika šteta zbog povećanja uvoza odgovarajuće robe;
- m. da podnese, kao što je to već tražilo više država članica, prikaz koncesija koje su ustupljene u već sklopljenim trgovinskim ugovorima i onima čije je sklapanje u tijeku, tako da bude dostupan prikaz svih koncesija po pojedinom proizvodu, bez čega je nemoguće pregovarati o osjetljivim proizvodima;
- n. da Parlament i javnost što je prije moguće obavijesti o potencijalom popisu osjetljivih proizvoda kako bi svi dionici imali dovoljno vremena preispitati i procijeniti prijedloge prije završetka pregovora;
- o. da zajamči odgovarajuću pravnu zaštitu na tržištu SAD-a za oznaku zemljopisnog podrijetla iz EU-a i kvalitetne poljoprivredne proizvode iz EU-a, ali i mjere za postupanje u slučaju nepravilne uporabe, zavaravajućih informacija i praksi te da kao ključni element uravnoteženog sporazuma osigura zaštitu u pogledu označavanja, sljedivosti i stvarnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda;
- p. da u TTIP uključi sporazum o organskim proizvodima koji je proširen na one koji još nisu obuhvaćeni (vino);
- q. da u TTIP unese sporazum o vinu koji su EU i SAD sklopili 2006., i iz njega ukloni 17 naziva polugeneričkih proizvoda sadržanih u tom sektorskom sporazumu;
- r. da uzme u obzir činjenicu da bi potpora poljoprivrednim prihodima SAD-a u razdobljima globalne nestabilnosti cijena mogla staviti poljoprivrednike iz EU-a u nepovoljan položaj u pogledu konkurentnosti te da bi se mjere EU-a za upravljanje kriznim situacijama trebale ponovno ocijeniti kako bi se u njima oslikavali promjenjivi tržišni uvjeti;
- s. da stvori bilateralni zajednički radni odbor za stalne trgovinske rasprave o poljoprivredi kako bi se predvidjeli i uklonili trgovinski problemi sustavom ranog upozoravanja u slučaju regulatornog razvoja te promicala regulatorna konvergencija;
- t. da na potpuno transparentan, pravovremen i sveobuhvatan način započne dijalog s Europskim parlamentom, svim nacionalnim parlamentima i dionicima u poljoprivredi o svim aspektima pregovora i da zajamči pridržavanje svih zakonskih propisa na kojima se temelji naš europski poljoprivredni i socijalni model;
- u. da zajamči ukidanje SAD-ove zabrane uvoza govedine iz EU-a;
- v. da osigura jednake uvjete uvođenjem zahtjeva za označivanje za uvezene proizvode koji su proizvedeni po metodama koje nisu u skladu sa standardima EU-a u području dobrobiti životinja, sigurnosti hrane te ljudskog i životinjskog zdravlja;

- w. da bez odgode dostavi jasnu i objektivnu studiju o učinku TTIP-a na europsku poljoprivredu po sektorima, posebno njegov učinak na mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva te da pravovremeno i transparentno surađuje i s javnim i privatnim istraživačkim institucijama koje djeluju na području sigurnosti hrane i mogu pružiti znatan doprinos u vezi sa svim aspektima pregovora.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	14.4.2015
Rezultat konačnog glasanja	+ : 27 - : 18 0 : 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Nuno Melo, Giulia Moi, James Nicholson, Maria Noichl, Marit Paulsen, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Jens Rohde, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Bas Belder, Rosa D'Amato, Angélique Delahaye, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Ivan Jakovčić, Manolis Kefalogiannis, Momchil Nekov, Stanislav Polčák, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Molly Scott Cato, Estefanía Torres Martínez

17.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izjaviteljica za mišljenje: Helga Trüpel **PRIJEDLOZI**

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir članak 167. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir direktive EU-a za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država, koje je Vijeće usvojilo 14. lipnja 2013. i objavilo 9. listopada 2014.,
- A. potvrđujući pravnu obvezu EU-a u vezi s Konvencijom UNESCO-a iz 2005. o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja;
- B. podsjećajući na to da u skladu s člankom 167. UFEU-a „u svojem djelovanju na temelju drugih odredaba Ugovorâ Unija vodi računa o kulturnim aspektima” radi poštovanja i promicanja raznolikosti kultura; podsjećajući na to da te druge odredbe uključuju zajedničku trgovinsku politiku definiranu u članku 207. UFEU-a;
- C. ponovo potvrđujući da su postojeće i buduće odredbe i politike kojima se podupire kulturni sektor, a posebno u digitalnom svijetu, izvan dohvata pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja;
- D. uvažavajući posebnu ulogu usluga od općeg interesa, a posebno obrazovanja, koje su definirane u članku 14. UFEU-a i Protokolu br. 26 UFEU-u;
- E. prepoznajući da se EU ističe po kulturnoj raznolikosti s obzirom na povijest Europe, njezino bogatstvo različitim tradicijama te snažan kulturni i kreativni sektor, kao i da će promicanje kulturne raznolikosti ostati nit vodilja, baš kao što je to bilo u okviru drugih trgovinskih sporazuma EU-a;
- F. podsjećajući na to da kulturni i kreativni sektor čini oko 2,6 % BDP-a Europske unije te bilježi veću stopu rasta od ostatka gospodarstva; ističući činjenicu da će razvoj trgovine robom i uslugama kulturnog i kreativnog sektora biti važan pokretač gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta u Europi;

G. podsjećajući na to da je izuzimanje subvencija, a posebno onih za sektor kulture i obrazovanja, iz trgovinskih sporazuma EU-a uobičajena praksa;

1. upućuje sljedeće preporuke Komisiji:

- (a) pravno obvezujućom općom odredbom primjenjivom na cijeli sporazum i potpuno u skladu s Općim sporazumom o trgovini uslugama (GATS) i Konvencijom UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja te uz potpuno poštovanje praksi država članica zajamčiti da strane u sporazumu zadrže pravo donošenja ili zadržavanja svih mjera (osobito regulatorne i/ili financijske naravi) za zaštitu ili promicanje kulturne i jezične raznolikosti, medijskog pluralizma i slobode medija te, u skladu s načelom tehnološke neutralnosti, te pravo očuvanja ili razvoja režima za audiovizualne usluge, na internetu i izvan njega, u skladu s demokratskim, socijalnim i kulturnim zahtjevima;
- (b) zajamčiti da i u budućnosti postoji osnova za iznimku u vezi s audiovizualnim uslugama, uključujući usluge na internetu, te da se ta iznimka ne dovodi u pitanje nikakvim odredbama budućeg sporazuma, kao što su odredbe o ulaganju, niti ometa tehnološkim razvojem, na primjer konvergencijom audiovizualnih i telekomunikacijskih usluga te usluga elektroničke trgovine;
- (c) nastaviti s trenutačnim naporima usmjerenima na povećanje transparentnosti i promicanje još bliže suradnje s Parlamentom te potpunog uključivanja civilnog društva i socijalnih partnera s obzirom na potencijalni učinak TTIP-a na život građana EU-a;
- (d) zajamčiti da se usluge sa snažnom kulturnom komponentom, kao što su knjižnice, arhivi ili muzeji, u okviru sporazuma o TTIP-u neće stavljati pred izazove koji nadilaze obveze EU-a iz postojećih sporazuma;
- (e) potvrditi da se fiksni sustavi cijena knjiga i određivanje cijena novina i časopisa neće dovoditi u pitanje obvezama koje proizlaze iz sporazuma o TTIP-u;
- (f) općom odredbom zajamčiti pravo država članica EU-a na donošenje ili zadržavanje svih mjera u pogledu pružanja svih obrazovnih i kulturnih usluga utemeljenih na neprofitnoj osnovi i/ili koje se javno financiraju u bilo kojem iznosu ili za koje se daje državna potpora u bilo kojem obliku te zajamčiti da strani pružatelji usluga koji se privatno financiraju udovoljavaju istim zahtjevima u pogledu kvalitete i akreditacije kao i domaći pružatelji usluga;
- (g) odrediti da se ni jednim dijelom sporazuma ne utječe na mogućnost EU-a ili njegovih država članica da subvencioniraju i financijski podupiru kulturni sektor te kulturne, obrazovne, audiovizualne i novinarske usluge;
- (h) zajamčiti da likovni umjetnici u EU-u primaju postotak od prodajne cijene svojih umjetničkih radova pri preprodaji koju obavlja stručnjak za tržište umjetnina te na taj način potaknuti europske umjetnike na prodaju svojih radova u SAD-u.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	16.4.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 24 -: 2 0: 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Jill Evans, Giorgos Grammatikakis, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Sylvie Guillaume, Mary Honeyball, Marc Joulaud, Dietmar Köster, Ilhan Kyuchyuk, Michel Reimon, Hermann Winkler
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Remo Sernagiotto, Dario Tamburrano

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVNA PITANJA

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Dietmar Köster **PRIJEDLOZI**

Odbor za pravna pitanja poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da u tom sporazumu nema potrebe za mehanizmima za rješavanje sporova između privatnih ulagača i države (ISDS) jer pravosudni sustavi Europske unije i SAD-a djeluju učinkovito;
- B. budući da Europska unija i SAD imaju učinkovite nacionalne pravne okvire i vode se vladavinom prava;
- C. budući da međunarodni sporazumi o trgovini i ulaganjima koje sklapaju institucije EU-a podliježu pravima koja su usvojena u EU-u i načelima zaštite tih prava u EU-u, poput načela opreznosti koje se odnosi na zaštitu okoliša, zdravlja i potrošača;
- D. budući da je devet država članica EU-a potpisalo bilateralne sporazume s SAD-om o zaštiti ulaganja te se njima američkim poduzećima daje pravo podizanja tužbi protiv tih država članica te budući da mnogobrojni bilateralni sporazumi između država članica EU-a sadrže klauzule o sporovima između ulagača i države (ISDS), no u Uredbi br. 912/2014 navodi se da se postojeći bilateralni sporazumi o ulaganjima čije su potpisnice države članice zamjenjuju uvrštenjem poglavlja o ulaganjima u TTIP, čak i bez ISDS-a;
- E. budući da je cilj navedenih pregovora postići ambiciozan sporazum kojim će se zaštititi europski model socijalnog tržišnog gospodarstva, kao što je predviđeno Ugovorima Europske unije, koji će dovesti do znatnog poboljšanja za javnost, zaposlenike i potrošače i koji će otvoriti tržište za poduzeća sa sjedištem u Europskoj uniji, uključujući mala i srednja poduzeća;
- F. budući da međunarodni sporazumi predstavljaju temelj pravne sigurnosti i predvidljivosti i da su poznati brojni slučajevi u kojima su EU i druge države pod okriljem WTO-a podnijele tužbe protiv SAD-a jer se navodno nije pridržavao svojih međunarodnih obveza;
- G. budući da se u članku 1. Ugovora o Europskoj uniji navodi da „se odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građanima”; budući da se u članku 10.

stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi da se „odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građanima”; budući da se u skladu s člankom 218. stavkom 10. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Europski parlament „odmah i u potpunosti izvješćuje o svim fazama tog postupka” u pregovorima i zaključivanja sporazuma između EU-a i trećih zemalja; i budući da je Europski ombudsmanica u svojoj odluci o zaključenju istrage na vlastitu inicijativu OI/10/2014/RA naglasila potrebu za transparentnošću u pregovorima o TTIP-u i za javnim pristupom dokumentima TTIP-a;

1. upućuje sljedeće preporuke Komisiji:

- a. napominje da bi se rezerva koja je prisutna u javnosti trebala uzeti u obzir u pregovorima o sporazumima o trgovini i ulaganjima;
- b. napominje da reforme Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA) za mehanizme rješavanja sporova između država i ulagača ne dozvoljavaju jednako postupanje prema lokalnim i stranim ulagačima;
- c. napominje da se postupanje bez diskriminacije prema stranim ulagačima te pružanje tim ulagačima mogućnosti da traže i dobiju rješenje za svoje pritužbe može zajamčiti bez uvrštenja normi za zaštitu ulaganja ili mehanizma za rješavanje sporova između ulagača i države u TTIP; čvrsto je uvjeren da svaki sporazum o TTIP-u ne bi smio sadržavati standarde o zaštiti ulaganja ili mehanizam za rješavanje sporova između ulagača i države jer je postojeća razina zaštite ulaganja u EU-u i SAD-u sasvim dovoljna da zajamči pravnu sigurnost;
- d. poziva Komisiju da javnosti stavi na raspolaganje konsolidirane verzije teksta sa stajalištima EU-a i SAD-a o nacrtima poglavlja i na taj način zajamči jednaki pristup informacijama svim zainteresiranim stranama tijekom svih faza pregovora;
- e. napominje da postojeći mehanizmi za rješavanje sporova pokazuju ozbiljne nedostatke u odnosu na postupak i sadržaj;
- f. poziva Komisiju da se suprotstavi uvrštenju mehanizma za rješavanje sporova između ulagača i država u TTIP s obzirom na razvijene pravne sustave EU-a i SAD-a i s obzirom na to da su sustav za rješavanje sporova među državama i uporaba nacionalnih pravnih i pravosudnih sustava najprimjerenija sredstva za rješavanje sporova o ulaganjima;
- g. naglašava da se demokratska legitimnost trgovinske politike EU-a mora osnažiti; poziva Komisiju da uzme u obzir odgovore na javnu raspravu koju je provela i pogotovo 97 % ispitanika koji se protive mehanizmu rješavanja sporova između ulagača i države;
- h. poziva Komisiju da zajamči da će se sa stranim ulagačima postupati bez diskriminacije te da će im se pružiti poštena mogućnost da traže i dobiju rješenje za svoje pritužbe, a da pritom ne uživaju veća prava od domaćih ulagača, i da se usprotivi uvrštenju ISDS-a u TTIP s obzirom na to da na raspolaganju stoje druge mogućnosti za zaštitu ulaganja poput domaćih pravnih lijekova;

- i. poziva Komisiju da zajamči, ako se usvoji mehanizam za rješavanje sporova, da se odlukama u pojedinačnim slučajevima neće zamijeniti važeće nacionalno pravo ugovornih strana i da ga one neće učiniti neučinkovitim te da izmjene uvedene u okviru novog zakonodavstva, uz uvjet da se one ne donose retroaktivno, ne mogu postati predmetom takvog mehanizma za rješavanje sporova;
- j. poziva Komisiju da zajamči da će se prilikom stvaranja okvira za buduću suradnju u potpunosti poštovati uspostavljeni regulatorni sustavi s obiju strana Atlantika, uloga Europskog parlamenta u postupku odlučivanja EU-a, kao i njegove ovlasti nadzora regulatornih postupaka EU-a;
- k. poziva Komisiju da jasno pokaže partneru u pregovorima da je načelo opreznosti jedno od temeljnih načela europske politike zaštite okoliša, zdravlja i potrošača prema kojem se pravodobno i proaktivno pregovara kako bi se izbjegle opasnosti za zdravlje ljudi, životinja i biljaka ili opterećenje za okoliš, i da zajamči da pregovori neće dovesti do slabljenja načela opreznosti koje je na snazi u EU, posebice u područjima zaštite okoliša, zdravlja, hrane i potrošača;
- l. poziva Komisiju da zajamči da će se nacionalno zakonodavstvo i dalje donositi isključivo preko zakonitih zakonodavnih tijela EU-a i da će se promicati najviši standardi zaštite građana, pa i u područjima zdravlja, sigurnosti, okoliša, prava potrošača i radnika i javnih usluga od općeg interesa; smatra da je ključno očuvati suvereno pravo država članica da zatraže da se iz pregovora o TTIP-u izuzmu javne i kolektivne usluge poput vode, zdravstva, obrazovanja, socijalne sigurnosti, pitanja kulture, pitanja medija, kvalitete proizvoda i prava tijela mjesne i lokalne vlasti na samoupravu; potiče Komisiju da zajamči da se u svim postupcima u kontekstu regulatorne suradnje u cijelosti poštuju zakonodavne nadležnosti Europskog parlamenta i Vijeća strogo u skladu s Ugovorima EU-a te da se njima ne odgađaju, bilo izravno bilo neizravno, europski zakonodavni postupci;
- m. naglašava da, iako ni države članice EU-a ni Europska unija nisu donijele odluku o sveobuhvatnom usklađivanju prava na intelektualno vlasništvo, uključujući autorska prava, žigove i patente, Komisija ne bi trebala pregovarati o tim pitanjima u CETA-i ili TTIP-u;
- n. smatra da je vrlo važno da EU i SAD i dalje angažirano sudjeluju u globalnim multilateralnim raspravama o usklađivanju patentnog prava preko postojećih međunarodnih tijela i stoga upozorava na pokušaje uvođenja u TTIP odredbi o materijalnom patentnom pravu, osobito u odnosu na pitanja o patentibilnosti i odgodi primjene;
- o. poziva Komisiju da zajamči da će se u pregovorima o TTIP-u raspravljati i o potrebi za pojačanim priznavanjem i da zajamči zaštitu određenih proizvoda kojima je podrijetlo vrlo bitno obilježje; ističe da je stoga ključno učinkovito zajamčiti primjenu oznake zemljopisnog podrijetla EU-a kako bi se ti propisi mogli provesti; poziva Komisiju da u tom smislu zajamči da će pravila o kulturnoj iznimci i dalje biti izuzeta iz pregovaračkog mandata;
- p. poziva Komisiju da u odnosu na pristup tržištu zajamči odgovarajuće odredbe kojima

će se iz pregovora izuzeti osjetljive usluge poput javnih usluga i komunalnih službi (uključujući vodu, zdravlje, sustave socijalne sigurnosti i obrazovanje), dajući tijelima nacionalne i lokalne vlasti dovoljno manevarskog prostora da donose zakone od javnog interesa; napominje da u sporazum mora biti uvrštena izričita iznimka za te usluge na temelju članka 14. UFEU-a i Protokola 26., neovisno o tome tko ih pruža te u kojem obliku i na koji su način financirane; napominje da bi u tom smislu bila vrlo korisna zajednička izjava u kojoj se pregovarači jasno obvezuju da se ti sektori izuzimaju iz pregovora;

- q. poziva Komisiju da posebno zajamči da će se u pravila o kulturnoj iznimci uvrstiti sva pitanja koja idu u korist europskim umjetnicima i producentima;
- r. poziva Komisiju da zajamči uvrštenje izdavačkog sektora u kulturnu iznimku;
- s. napominje da se u području javne nabave ne smiju dovoditi u pitanje socijalni i ekološki kriteriji nabave i njihovo moguće proširenje;
- t. poziva Komisiju da zajamči da će se obje ugovorne strane posebno obvezati na poštovanje i primjenjivanje temeljnih standarda rada MOR-a i Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća; smatra da se usklađenost s radnim i socijalnim standardima u slučaju sukoba mora učinkovito zajamčiti;
- u. naglašava da se ni pod kojim uvjetima ne mogu tumačiti pravo na suodlučivanje, zakoni o radu, slobodno kolektivno pregovaranje ili druga prava za zaštitu radnika, okoliša i potrošača kao nekarinske trgovinske prepreke;
- v. nadalje, napominje da se moraju odbaciti nejasne definicije pravnih termina u CETA-i TTIP-u poput „poštenog i jednakog postupanja” ili „neizravnog izvlaštenja”.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	16.4.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 12 -: 11 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Laura Ferrara, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Jiří Maštálka, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Jytte Guteland, Heidi Hautala, Constance Le Grip, Angelika Niebler, Virginie Rozière
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Inês Cristina Zuber

7.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jan Philipp Albrecht **PRIJEDLOZI**

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir smjernice Vijeća za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. svibnja 2013. o pregovorima EU-a o trgovini i ulaganju sa Sjedinjenim Američkim Državama¹, a posebno njezin stavak 13.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2014. o programu nadzora Agencije za nacionalnu sigurnost SAD-a (NSA), o nadzornim tijelima u različitim državama članicama i njihovu utjecaju na temeljna prava građana EU-a te o transatlantskoj suradnji u pravosuđu i unutarnjim poslovima²,
- A. budući da je za Europsku uniju obvezujuća Povelja Europske unije o temeljnim pravima (Povelja), uključujući njezin članak 8. o pravu na zaštitu osobnih podataka te članak 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o istom temeljnom pravu, kao glavni stup primarnog zakonodavstva EU-a koji se u svim međunarodnim sporazumima mora u cijelosti poštovati;
- B. budući da Europska unija ima obveze iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji, između ostalog, poštovanja vrijednosti demokracije i vladavine prava;
- C. budući da Unija prema člancima 20. i 21. Povelje ima obvezu poštovati načela jednakosti pred zakonom i slobode od diskriminacije;
- D. budući da je člankom 1. i člankom 10. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji propisano da se odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građanima;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0227.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0230.

budući da su transparentnost i otvoreni dijalog među partnerima, što podrazumijeva i građane, od najveće važnosti i tijekom pregovora i u fazi provedbe; budući da Parlament podupire poziv Europskog ombudsmana na transparentan pristup;

- E. budući da se tekućim pregovorima o međunarodnim trgovinskim sporazumima, uključujući Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP) te Sporazum o trgovini uslugama (TiSA), dotiču pitanja međunarodnih protoka podataka, ali u potpunosti isključuje zaštita privatnosti i podataka, o čemu će se istodobno raspravljati u okviru pregovora SAD-a i EU-a o „sigurnoj luci” i Krovnom sporazumu o zaštiti podataka;
 - F. budući da su pregovarači SAD-a u sedmom krugu pregovora za TTIP predložili nacrt poglavlja o elektroničkoj trgovini; budući da taj nacrt nije dostupan zastupnicima u Europskom parlamentu; budući da bi se nacrtom teksta SAD-a o elektroničkoj trgovini za Sporazum o trgovini uslugama narušila pravila i zaštitne mjere EU-a za prijenos osobnih podataka trećim zemljama; budući da Parlament zadržava pravo izražavanja svojeg mišljenja nakon konzultiranja bilo kojeg budućeg prijedloga teksta ili nacrta sporazuma o TTIP-u;
 - G. budući da unutar područja slobodne trgovine državljani jedne države potpisnice moraju imati mogućnost ulaska na cjelokupni teritorij koji to područje slobodne trgovine obuhvaća;
 - H. budući da su većina država članica EU-a i Sjedinjene Američke Države ratificirale Konvenciju OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnom poslovanju; budući da su više država članica EU-a i Sjedinjene Američke Države ratificirale Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv korupcije; budući da su više država članica EU-a i SAD članovi Radne skupine za financijske aktivnosti u području pranja novca;
1. upućuje sljedeće preporuke Komisiji:
- (a) da osigura da se sporazumom jamči potpuno poštovanje normi EU-a o temeljnim pravima uključivanjem pravno obvezujuće i suspenzivne klauzule o ljudskim pravima kao standardnog dijela trgovinskih sporazuma EU-a s trećim zemljama;
 - (b) da ima na umu da pristanak Europskog parlamenta na završnu verziju sporazuma TTIP može biti doveden u pitanje sve dok se u cijelosti ne obustave aktivnosti općeg masovnog nadzora i ne pronađe odgovarajuće rješenje za prava građana EU-a na privatnost podataka, uključujući administrativni i sudski pravni lijek, kako je navedeno u stavku 74. prethodno navedene Rezolucije Parlamenta od 12. ožujka 2014.;
 - (c) da odmah poduzme mjere kojima će se zajamčiti provedba preporuka donesenih u prethodno navedenoj Rezoluciji Parlamenta od 12. ožujka 2014. o razvoju europske strategije za neovisnost IT-sustava i europske kibernetičke strategije;
 - (d) da uključi, kao glavni prioritet, sveobuhvatnu i nedvosmisleni horizontalnu i samostalnu odredbu, na temelju članka XIV. Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS), kojom se u cijelosti iz sporazuma izuzima postojeći i budući pravni okvir

EU-a za zaštitu osobnih podataka, bez ikakvog uvjeta da on mora biti sukladan drugim dijelovima TTIP-a, i da zajamči da se sporazumom neće spriječiti provedba izuzeća koja se odnose na pružanje usluga opravdanih u okviru mjerodavnih pravila Svjetske trgovinske organizacije (članci XIV. i XIV.a sporazuma GATS);

- (e) da zajamči da se prijenos osobnih podataka izvan Unije može provoditi samo uz poštovanje odredaba o prijenosima u treće zemlje iz zakona EU-a o zaštiti podataka; da pregovara o odredbama koje se tiču protoka osobnih podataka pod uvjetom da se zajamči i poštuje potpuna primjena pravila EU-a o zaštiti podataka;
- (f) da zajamči da nacrt poglavlja o elektroničkoj trgovini koji su pregovarači SAD-a predložili u 7. krugu pregovora o TTIP-u neće biti prihvaćen kao osnova za pregovore ako bude sadržavao uvjete slične onima u nacrtu poglavlja SAD-a o elektroničkoj trgovini iz pregovora o sporazumu TiSA; da se protivi nacrtu poglavlja SAD-a o elektroničkoj trgovini iz sporazuma TiSA koji se odnosi na osobne podatke; da zajamči zadovoljavajući zaključak pregovora o „sigurnoj luci” i Krovnom sporazumu o zaštiti podataka;
- (g) da ima na umu da se pravilima EU-a o prijenosu osobnih podataka može zabraniti obrada takvih podataka u trećim zemljama ako se u njima ne ispunjava standard primjerenosti EU-a; da inzistira na usklađenosti svih zahtjeva koji se odnose na lokalizaciju opreme i ustanova za obradu podataka s pravilima EU-a o prijenosu podataka; da surađuje s SAD-om i drugim trećim zemljama u odgovarajućem okruženju u cilju usvajanja visokih standarda za zaštitu podataka diljem svijeta, posebice u okviru „sigurne luke” i Krovnog sporazuma o zaštiti podataka;
- (h) da zajamči da presude u pravnim sporovima o temeljnim pravima mogu donositi samo nadležni redovni sudovi; da zajamči da se odredbama o rješavanju sporova između ulagača i države ne smije spriječiti jednaki pristup pravosuđu niti narušiti demokracija;
- (i) da posveti punu pozornost potrebi za transparentnošću i odgovornošću u pregovorima tijekom cijelog postupka i da ispunji svoju obvezu u skladu s člankom 218. stavkom 10. UFEU-a, čija je zakonska narav potvrđena nedavnom presudom Suda Europske unije¹, a koja se odnosi na neposredno i potpuno izvješćivanje Parlamenta u svim fazama pregovora; da osigura javni pristup relevantnim dokumentima svih strana koji su povezani s pregovorima, uz iznimku onih koje se na pojedinačnoj osnovi i uz jasno objašnjenje namjerava proglasiti povjerljivima, uz javno obrazloženje opsega u kojem bi pristup neobjavljenim dijelovima dotičnog dokumenta mogao konkretno i stvarno ugroziti interese zaštićene iznimkama, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije²; da jamči da se sporazumom ni na koji način ne utječe na propise EU-a ili država članica o javnom pristupu službenim dokumentima;
- (j) da u okviru pregovora poveća politički pritisak na SAD kako bi se zajamčio potpuni reciprocitet viznog režima i jednako postupanje za sve građane država članica

¹ Predmet C-658/11 *Parlament protiv Vijeća*, presuda od 24. lipnja 2014.

² SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

Europske unije bez diskriminacije u pogledu njihova ulaska u SAD;

- (k) da u sporazum uključi klauzulu o korupciji, utaji poreza, poreznoj evaziji i pranju novca u cilju povećane suradnje između država članica i SAD-a, uključujući mehanizme za učinkovitiju međunarodnu suradnju, uzajamnu pravnu pomoć, povrat imovine, tehničku podršku, razmjenu informacija i provedbu međunarodnih preporuka i normi.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	31.3.2015
Rezultat konačnog glasanja	+ : 41 - : 10 0 : 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Jan Philipp Albrecht, Heinz K. Becker, Michał Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Monika Flašíková Beňová, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Jussi Halla-aho, Monika Hohlmeier, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Iliana Iotova, Eva Joly, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Barbara Kudrycka, Kshetu Kyenge, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Laura Agea, Carlos Coelho, Pál Csáky, Dennis de Jong, Edouard Ferrand, Marek Jurek, Jean Lambert, Luigi Morgano, Artis Pabriks, Barbara Spinelli, Kazimierz Michał Ujazdowski, Axel Voss
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Dario Tamburrano, Janusz Wojciechowski

16.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima za transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Esteban González Pons **PRIJEDLOZI**

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za ustavna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije, posebice presudu C-350/12¹, mišljenja 2/13² i 1/09³,
- A. budući da se Ugovorom iz Lisabona širi područje primjene zajedničke trgovinske politike kako bi se njome obuhvatila izravna inozemna ulaganja te s obzirom na to da se njime znatno povećavaju ovlasti Parlamenta u području međunarodnih trgovinskih sporazuma zbog toga što je osnaženo njegovo pravo da ga se redovito obavješćuje i što je povećana njegova nadležnost za donošenje odluka preko obveze dobivanja njegove suglasnosti na kraju pregovora, čime je zajamčeno izravno zastupanje građana u postupku donošenja međunarodnih trgovinskih sporazuma;
- B. budući da je Sud Europske unije u svom mišljenju 2/13 ustvrdio da nadležnost Unije u području međunarodnih odnosa i njezina ovlast za sklapanje međunarodnih sporazuma nužno sadrži mogućnost podvrgavanja odlukama suda koji je osnovan ili određen na temelju takvih sporazuma u pogledu tumačenja i primjene njihovih odredaba; međutim, budući da je Sud je također pojasnio da međunarodni sporazum može utjecati na njegove vlastite nadležnosti samo ako su ispunjeni bitni uvjeti za očuvanje njihove naravi i ako se prema tome ne ugrožava autonomija pravnog poretka Unije;
- 1. u okviru tekućih pregovora o transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) Komisiji upućuje sljedeće preporuke:
 - (d) u pogledu pravila:
 - (i) da ocijeni posljedice TTIP-a kako bi se zajamčila dosljednost politike, odnosno

¹ Predmet C-350/12 Vijeće Europske unije protiv Sophie in't Veld.

² Mišljenje 2/13 Pristupanje Europske unije Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda – Sukladnost nacrtu sporazuma s UEU-om i UFEU-om.

³ Mišljenje 1/09 Nacrt sporazuma – Stvaranje jedinstvenog sustava za sporove u području patenata – Sud za patente EU-a i Zajednice – Sukladnost nacrtu sporazuma s Ugovorima.

dosljednost između različitih područja vanjskog djelovanja EU-a te njega i ostalih politika;

- (ii) da jasno utvrdi ulogu i ovlasti Vijeća za regulatornu suradnju te pravnu kvalitetu njegovih nalaza, vodeći pritom računa o tome da regulatorna suradnja treba poštovati trenutačni ustavni i institucionalni okvir EU-a, ovlast europskih, nacionalnih i lokalnih vlasti da pravno urede vlastite politike, posebice one koje se odnose na društvo i okoliš, te da bi svaka neposredna primjena njegovih preporuka za mjerodavne instance EU-a bila povreda zakonodavnih postupaka utvrđenih Ugovorima te bi se njime ugrozio demokratski proces kao i europski javni interes;
- (iii) da zajamči da se ne spuštaju standardi u europskom pravnom okviru;
- (iv) budući da se očekuje da će TTIP biti „živi sporazum” kojemu se u budućnosti mogu dodati sektorski prilozi, da omogući da će se tim mehanizmom zajamčiti mogućnost parlamentarnog nadzora kako bi se osiguralo da su Europski parlament i američki Kongres obaviješteni te da mogu pokrenuti, oblikovati i kontrolirati regulatorni dijalog predviđen TTIP-om, poštujući pritom zakonodavna parlamentarna prava;
- (v) smatra da je vrlo visoka razina postojećih mjera zaštite i standarda u EU-u oko kojih je postignut dogovor demokratskim procesima postignuće kojemu treba pružiti najveću moguću zaštitu i zahtijeva da se pravni standardi koji postoje u EU-u i državama članicama u pogledu sigurnosti proizvoda, zdravlja, društva, okoliša, klime, hrane, zaštite životinja, prava potrošača i prava na zaštitu podataka ne smiju ni u kojem pogledu smanjiti;
- (vi) da se suprotstavi uvrštenju mehanizma za rješavanje sporova između ulagača i država u TTIP s obzirom na razvijene pravne sustave EU-a i SAD-a i s obzirom na to da su sustav rješavanja sporova među državama i uporaba nacionalnih sudova najučinkovitija sredstva za rješavanje investicijskih sporova;
- (vii) s obzirom na to da ni u SAD-u ni u EU-u nema opasnosti od političkog upletanja u sudbenu vlast ili od uskrate pravosuđa i prava za strane ulagače, institutom za rješavanje sporova između ulagača i država koji se temelji na privatnoj arbitraži može se ugroziti pravo Europske unije i nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela vlasti država članica na donošenje propisa od javnog interesa, posebno u pogledu socijalne politike i politike o okolišu, čime se stoga ne bi poštovalo ustavno uređenje EU-a; da predloži trajni način za rješavanje sporova između ulagača i država koji podrazumijeva da stručni suci s potencijalnim predmetima postupaju na transparentan način na javnim suđenjima nakon čega bi bilo moguće podnijeti barem jednu žalbu;
- (e) u pogledu transparentnosti, sudjelovanja civilnog društva i podizanja razine njegove osviještenosti:
- (iii) iako je za odvijanje samih pregovora o trgovinskim sporazumima od takve gospodarske i političke važnosti prihvatljiva i razumljiva određena razina povjerljivosti, da nastavi i ojača svoje napore kako bi učinila pregovore o TTIP-u transparentnijima i pristupačnijima javnosti, među ostalim objelodanjivanjem svih tekstova pregovora EU-a koje Komisija već dijeli s državama članicama i Parlamentom, s obzirom na to da bi

europske institucije trebale prednjačiti u promicanju transparentnosti;

- (iv) da bez odgađanja i potpuno izvještava Parlament o svim fazama postupka, u skladu s presudom C-358/11 Suda Europske unije; da svim zastupnicima u Europskom parlamentu omogući pristup svim dokumentima s ograničenim pristupom te da na popis dokumenata koji su zastupnicima dostupni uvrsti pročišćene tekstove;
- (v) da primijeni preporuke Europskog ombudsmana od 6. siječnja 2015. u cilju dodatnog poboljšanja legitimnosti i transparentnosti pregovaračkog procesa tako da se u potpunosti, proaktivno i sveobuhvatno poštuju pravila o javnom pristupu dokumentima na svim službenim jezicima EU-a na internetskim stranicama te jamčenjem uravnoteženijeg i transparentnijeg javnog sudjelovanja parlamenata država članica;
- (vi) stoga poziva Komisiju da podrži i nastavi pregovore s Vijećem radi deblokade izmjena Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima;
- (vii) da provjeri pravne posljedice mješovitog sporazuma; da nacionalni parlamenti budu u cijelosti uključeni u raspravu o pojedinostima TTIP-a te da ih se redovito obavještava o tijeku pregovora uzimajući u obzir njihove povratne informacije, pogotovo zbog toga što će taj sporazum najvjerojatnije biti „mješoviti” sporazum koji će nacionalni parlamenti morati ratificirati;
- (viii) da bez odgađanja izradi obvezni registar transparentnosti kojim će se koristiti sve europske institucije radi dobivanja cjelovitog uvida u aktivnosti lobiranja u sklopu pregovora o TTIP-u.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	16.4.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 13 -: 9 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Richard Corbett, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Ramón Jáuregui Atondo, Constance Le Grip, Jo Leinen, Petr Mach, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Claudia Tapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Max Andersson, Gerolf Annemans, Marcus Pretzell, Helmut Scholz
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Rosa Estaràs Ferragut, José Inácio Faria, Gabriel Mato, Ramón Luis Valcárcel Siso

30.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA PREDSTAVKE

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o preporukama Europskoj komisiji o pregovorima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP)
(2014/2228(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jarosław Wałęsa **PRIJEDLOZI**

Odbor za predstavke poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir smjernice za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država od 14. lipnja 2013.,
- uzimajući u obzir članke 206. i 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir svoje ranije rezolucije od 23. listopada 2012. o trgovinskim i gospodarskim odnosima sa Sjedinjenim Američkim Državama¹, 23. svibnja 2013. o pregovorima EU-a i SAD-a o trgovini i ulaganjima² i 12. ožujka 2014. o programu nadzora Agencije za nacionalnu sigurnost SAD-a (NSA), nadzornim tijelima u različitim državama članicama i njihovu utjecaju na temeljna prava građana EU-a te o transatlantskoj suradnji u pravosuđu i unutarnjim poslovima³,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. siječnja 2015. o godišnjem izvješću o aktivnostima Europskog ombudsmana za 2013.,
- uzimajući u obzir predstavke 1221-13, 1635-13, 1960-13, 2694-13, 2721-13, 2859-13, 0149-14, 0184-14, 0195-14, 0242-14, 0589-14, 0706-14, 0722-14, 0738-14, 0783-14, 0949-14, 0973-14, 1032-14, 1122-14, 1336-14, 1575-14, 1649-14, 2062-14, 2143-14, 2268-14, 2314-14, 2328-14, 2647-14 i 0033-15,
- uzimajući u obzir istragu Europskog ombudsmana o transparentnosti pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja te o sudjelovanju javnosti u tim pregovorima (OI/10/2014/RA),
- uzimajući u obzir ishod javnog savjetovanja koje je Komisija pokrenula u vezi sa zaštitom ulaganja i međudržavnim rješavanjem sporova (ISDS) u TTIP-u,

¹ SL C 68 E, 7.3.2014., str. 53.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013) 0227.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014) 0230.

- uzimajući u obzir pismo glavnog pregovarača EU-a Ignacija Garcije-Bercera od 5. lipnja 2014. njegovu američkom kolegi Danielu Mullanyju u kojem je naveo da će „svi dokumenti u vezi s pregovorima ostati zatvoreni za javnost do 30 godina”,
- A. budući da Komisija trenutačno u ime Europske unije sa Sjedinjenim Američkim Državama pregovara o dubokom i sveobuhvatnom sporazumu o partnerstvu za trgovinu i ulaganja s visokim standardima (Sporazum o partnerstvu za transatlantsku trgovinu i ulaganja ili TTIP) koji ima za cilj poticanje i olakšavanje trgovinskih razmjena robe i usluga te poboljšanje ulaganja, između ostaloga uklanjanjem trgovinskih prepreka; budući da je značajan broj građana EU-a izrazio opravdanu zabrinutost da bi taj sporazum ugrozio temeljne propise EU-a, posebice na području prava radnika, zaštite okoliša i hrane te sigurnosnih standarda;
- B. budući da je predsjednik Juncker pozvao sve članove nove Komisije da „objave sve kontakte i sastanke koje održavamo sa stručnim organizacijama ili samozaposlenim pojedincima o bilo kojem pitanju u vezi s donošenjem i provedbom europskih politika” u vezi sa sveobuhvatnim sporazumom o partnerstvu o trgovini i ulaganjima s SAD-om o kojem Komisija trenutačno pregovara u ime EU-a; budući da su veća transparentnost i ulaganje više napora u proaktivno obavješćivanje u javnoj raspravi jedini djelotvoran način izbjegavanja zabuna i nesporazuma;
- C. budući da TTIP ima za cilj povećanje trgovine i ulaganja između EU-a i SAD-a bez utjecaja na načela uspostavljena u pravnoj stečevini ili na održivi gospodarski rast, otvaranje pristojnih ranih mjesta ili promicanje europskog socijalnog modela;
- D. budući da su pregovori privukli nezapamćen interes javnosti zbog mogućeg gospodarskog, društvenog i političkog utjecaja TTIP-a i tajnovitog načina na koji se vode;
- E. budući da je bivši predsjednik Komisije José Manuel Barroso pozvao civilno društvo na konstruktivnu i angažiranu ulogu u pregovorima o TTIP-u;
- F. budući da je civilno društvo izrazilo zabrinutost zbog TTIP-a;
- G. budući da je Komisija 10. rujna 2014. odbila registrirati inicijativu građana EU-a pod nazivom „Stop TTIP” smatrajući da je izvan nadležnosti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta Unije potrebnog za primjenu Ugovora; budući da je inicijativa „Stop TTIP” u međuvremenu pokrenuta izvan okvira postupka predviđenog Uredbom 211/2011 i da je već prikupljeno više od milijun potpisa; budući da je Odbor za predstavke primio niz predstavki u kojima se izražava zabrinutost zbog TTIP-a; budući da se glavne brige podnositelja predstavke odnose na opasnosti u vezi sa sigurnošću i kakvoćom uvezene hrane, prijenosom podataka iz EU-a u SAD, posebice informacija koje SAD prikuplja o fizičkim i pravnim osobama (pravo građana EU-a na „digitalno samoodređenje”), manjkom transparentnosti pregovora, mogućem negativnom gospodarskom učinku TTIP-a, posebice u vezi sa zapošljavanjem i plaćama, te prijenosom prava na regulaciju s javnih vlasti na korporacije putem mehanizma rješavanja sporova između ulagača i države;
- H. budući da je pravo građana EU-a da se koriste javnim pristupom dokumentima institucija EU-a temeljno pravo koje ima za cilj osigurati da mogu sudjelovati u odlučivanju EU-a te zahtijevati odgovornost EU-a i njegovih institucija, čime se poboljšava demokratska

priroda Unije;

- I. budući da sve predstavke primljene od građana EU-a, s prikupljenim desecima tisuća potpisa građana EU-a, imaju jasno kritičan stav prema pregovorima o TTIP-u te upozoravaju na prijetnju koju bi takav sporazum predstavljao za europski način života, posebice na socijalnom, gospodarskom, okolišnom i demokratskom polju;
- J. budući da je Europski ombudsman u svojoj istrazi o transparentnosti TTIP-a u srpnju 2014. ispitao uskraćivanje ključnih dokumenata i navodno odobravanje povlaštenog pristupa određenim dionicima; budući da je Ombudsman kao odgovor na svoje javno savjetovanje o TTIP-u primio više od 6000 poruka e-pošte;
- K. budući da se u brojnim predstavkama na socijalnom polju izražava duboka zabrinutost zbog mogućega negativnog učinka sporazuma na javno zdravlje, zdravstvene sustave u EU-u te općenito na javne usluge, kao i na mirovinske sustave; budući da se pojavljuje strah od pogoršanja uvjeta rada zbog nepostojanja regulacije radnih odnosa i nepostojanja kulture kolektivnih ugovora u SAD-u;
- L. budući da je Europski ombudsman nakon istraživanja izrazio zabrinutost zbog nedostatka transparentnosti i sudjelovanja javnosti u pregovorima o TTIP-u;
- M. budući da se u većini primljenih predstavki izričito poziva da Komisija obustavi pregovore ili da Europski parlament potpuno odbaci sporazum;
 - 1. naglašava važnost razvoja uravnoteženog trgovinskog odnosa i ulagačkih odnosa između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država uz odgovarajuće zaštite radi omogućivanja najviših radnih, socijalnih, zdravstvenih i okolišnih standarda na globalnoj razini kako bi se poduprli, i s ciljem podupiranja, rast i otvaranje radnih mjesta, kao i stvaranje novih gospodarskih prilika i reguliranje globalizacije na način da se isključe socijalni i ekološki damping;
 - 2. pozdravlja cilj uklanjanja tehničkih prepreka za trgovinu i smanjenja nepotrebnih regulatornih nepodudaranja između EU- i SAD-a koja nisu opravdavana različitim pristupima zaštiti i upravljanju rizicima, kao što su preklapanje postupaka, nedosljedni uvjeti za proizvode i dvostruko ispitivanje;
 - 3. poziva Komisiju da se usprotivi uključivanju rješavanja sporova između ulagača i država u TTIP ako se pregovori nastave s obzirom na to da su dostupne i druge mogućnosti za provođenje zaštite ulaganja (primjerice domaći pravni lijekovi);
 - 4. napominje da se zbog regulatorne usklađenosti ne smiju dovoditi u pitanje javne usluge ili sveobuhvatno suvereno pravo reguliranja u skladu s načelom predostrožnosti na područjima zdravlja, pristupa lijekovima, sigurnosti zaštite podataka, prava potrošača, radničkih prava, zaštite okoliša, dobrobiti životinja,² preventivne zaštite potrošača i kulturne raznolikosti, kako to smatraju javne vlasti svake strane;
 - 5. poziva Komisiju da zajamči da okolišni standardi EU-a ostanu na trenutačnoj razini;
 - 6. naglašava da kulturne usluge i proizvode treba smatrati različitima od drugih

komercijalnih usluga i proizvoda te prema njima tako i postupati, kako je predviđeno takozvanom kulturnom iznimkom;

7. naglašava važnost paketa mjera o mobilnosti i uspostave reciprociteta viznog režima za građane svih država članica EU-a, podsjećajući da je olakšavanje viznog režima za europske pružatelje usluga i roba jedan od ključnih elemenata za potpunu iskorištenost prednosti sporazuma o TTIP-u;
8. naglašava da SAD nije ratificirao konvencije Međunarodne organizacije rada (MOR) o temeljnim standardima rada koji obuhvaćaju prava poput kolektivnog pregovaranja, slobode udruživanja i prava na organiziranje;
9. naglašava da se demokratsko odlučivanje na radnom mjestu dovodi u opasnost ako se zaštita radnika smatra preprekom trgovini;
10. napominje činjenicu da je Komisija poduzela stvarne napore da se postupku pregovora o TTIP-u dade veća transparentnost, posebno u svjetlu objavljivanja europskih smjernica za pregovore o TTIP-u (1103/13 CL 1); napominje da je taj ključni dokument objavljen tek 9. listopada 2014., a pregovori su započeli u lipnju 2013.; podsjeća da je Komisija u svim okolnostima pravno obvezna uskladiti se s pravilima o javnom pristupu dokumentima utvrđenima u Uredbi 1049/2001; žali zbog toga što je pristup tekstovima pregovora o TTIP-u koji je odobren zastupnicima u Europskom parlamentu do današnjeg dana vrlo ograničen; naglašava da dokumenti koji su dostupni u sigurnoj sobi za čitanje Europskog parlamenta ne sadrže pročišćene materijale ni tekstove koje je podnio SAD; naglašava potrebu da se zajamči transparentnost putem izravnog i otvorenog dijaloga u obliku javnog savjetovanja sa svim dionicima;
11. pozdravlja pitanje Europskog ombudsmana o potrebi proaktivnijeg objavljivanja dokumenata; potiče Komisiju da brzo provede preporuke Ombudsmana o javnom pristupu pročišćenim tekstovima pregovora, proaktivnijem objavljivanju dokumenata o TTIP-u i većoj transparentnosti sastanaka koje dužnosnici Komisije u vezi s TTIP-om održavaju s poslovnim organizacijama, lobističkim skupinama ili nevladinim organizacijama; smatra da bi proaktivniji pristup Komisije transparentnosti mogao učiniti postupak pregovora demokratičnijim i legitimnijim u očima građana te stoga potiče Komisiju na objavu svih pregovaračkih dokumenata, uključujući ponude SAD-a EU-u, pridržavajući se prakse za sve pregovore o međunarodnim trgovinskim sporazumima koje je provela u okviru Svjetske trgovinske organizacije te na promicanje sveobuhvatnijeg sudjelovanja i uključenosti raznih dionika u proces pregovora, a posebice civilnog društva i potrošačkih organizacija;
12. poziva Komisiju da zajamči da popis dokumenata o TTIP-u dostupan na internetskim stranicama Komisije o trgovinskoj politici bude dostupan, sveobuhvatan, iscrpan i temeljit te da olakša pristup tim informacijama redovitim održavanjem sastanaka sa sindikatima, nevladinim organizacijama i organizacijama civilnoga društva; naglašava da najvažniji dokumenti, posebice o pregovaračkim stajalištima EU-a, trebaju biti dostupni na svim službenim jezicima EU-a čime bi se osiguralo da svi građani EU-a imaju neometan pristup dokumentima i da ih potpuno razumiju;
13. zahtijeva da Komisija bez odlaganja i potpuno izvješćuje Parlament o svim fazama

postupka, u skladu s presudom C-358/11 Suda Europske unije; nadalje zahtijeva da svim zastupnicima u Europskom parlamentu omogući pristup svim dokumentima s ograničenim pristupom te da na popis dokumenata dostupnih europskim zastupnicima uključi pročišćene tekstove;

14. žali zbog toga što Komisija, zbog ograničenja zakonodavnog okvira o europskoj građanskoj inicijativi, predstavku koju je podnijelo preko jedan i pol milijun Europljana nije klasificirala kao „europsku građansku inicijativu”; žali zbog toga što ta ograničenja zapravo znače da svaka europska građanska inicijativa o trgovinskim pitanjima može biti dopuštena tek nakon stupanja trgovinskog sporazuma na snagu te jer europske građanske inicijative koje imaju za cilj utjecati na tekuće pregovore o trgovinskim sporazumima u postojećem okviru nisu dopuštene;
15. smatra da je u javnom interesu da se zaštita podataka ne smije upotrebljavati kao automatska prepreka za javni nadzor aktivnosti lobiranja u kontekstu TTIP-a te da je moguće suočiti se s problemima zaštite podataka na način da se sudionici pozvani na sastanke obavijeste o namjeri objavljivanja njihovih imena i da se jasno pokaže da TTIP ne smije potkopati pravo građana EU-a na digitalno samoodređenje ili usklađenost s europskim zakonodavstvom o zaštiti podataka, a posebice treba uzeti u obzir odluku Europskog suda (C-132/12) o „pravu na zaborav” i predloženu Uredbu o općoj zaštiti podataka; zahtijeva od Komisije da se pobrine da se u pregovore ne uključi zaštita podataka, na način da se poštuju članci 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima;
16. ističe osjetljivost nekih područja u pregovorima u kojima ne može biti kompromisa, kao što je poljoprivreda, gdje postoji razlika između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država u shvaćanju genetski modificiranih organizama (GMO), zahtjevima za podacima kod označivanja proizvoda, kloniranju, okolišnim zahtjevima i svim drugim standardima zdravlja potrošača i životinja; potiče Komisiju da u tom smislu donese „pristup pozitivnog popisa”, kao preduvjet za razjašnjavanje pitanja za sve dionike; stoga poziva da ta područja ne podliježu regulatornoj suradnji ili drugim dodatnim pravilima o sanitarnim i fitosanitarnim standardima i tehničkim preprekama trgovini; u slučaju područja u kojima već dolazi do trgovine u osjetljivim sektorima, poput genetski modificiranih organizama, poziva na uspostavu jasnih pravila označivanja kojima bi se pojačala mogućnost odabira potrošača;
17. naglašava visoku razinu javnog nadzora koji se nad sporazumom vrši predstavkama, kojima je izražena velika zabrinutost za transparentnost pregovora i zbog štetnih učinaka na prava radnika i javne usluge, uključujući zdravstvenu skrb, socijalne usluge, obrazovanje, vodu i sanitarne usluge;
18. poziva Komisiju da se čvrsto obveže na strogo poštovanje standarda sigurnosti hrane, ljudskog i životinjskog zdravlja te dobrobiti životinja, kako je definirano u okviru zakonodavstva EU-a, te da zajamči da temeljne vrijednosti EU-a nisu ugrožene i da se poštuju, kao što je načelo predostrožnosti, priznavanje životinja kao osjećajnih bića kako je utvrđeno u članku 13. UFEU-a te Povelja Europske unije o temeljnim pravima;
19. poziva Komisiju da spriječi ulaz proizvoda koji nisu proizvedeni u skladu sa standardima EU-a o sigurnosti hrane, ljudskog i životinjskog zdravlja i dobrobiti životinja na tržište

EU-a;

20. poziva Komisiju da osigura da proizvodi kao što su genetski modificirani organizmi ili proizvodi od kloniranih životinja i njihovih potomaka te oni koji sadrže tvari koje su zabranjene u EU-u ne uđu na tržište EU-a i ne završe u prehrambenom lancu EU-a;
21. naglašava da zaštita potrošača i usklađenost s višim europskim standardima kakvoće i sigurnosti hrane i proizvoda, najviši standardi zaštite okoliša i najstrože kontrole industrijskih emisija u EU-u i SAD-u, kao i odgovarajuće zaštitne mjere za zaštitu podataka građana trebaju biti u središtu pregovora o TTIP-u, posebice tako da se njima uzrokuje:
 - potpuna transparentnost i javna dostupnost kliničkih podataka iz kliničkih ispitivanja za farmaceutske proizvode;
 - potpuna transparentnost i javna dostupnost kliničkih podataka iz kliničkih ispitivanja za medicinske uređaje;
 - zaštita ljudskog, životinjskog ili biljnog života ili zdravlja poštovanjem i podupiranjem osjetljivosti i temeljnih vrijednosti svake strane, kao što je načelo predostrožnosti EU-a,te naglašava da pregovarači ne smiju uzimati u obzir obveze u vezi sa zaštitom podataka u okviru TTIP-a dok je u tijeku zaključivanje tekućeg zakonodavnog rada na tom polju u EU-u i SAD-u;
22. naglašava da poštovanje suverenosti svake države i suverenosti same Europske unije da donose zakonodavstvo i reguliraju gospodarstvo treba biti u središtu pregovora o TTIP-u;
23. poziva Komisiju da navede na koji će način i kada provesti svaku predloženu mjeru te kako će postupiti prema prethodno navedenim predstavkama; smatra da bi, s obzirom na to da su pregovori u tijeku, bilo korisno da Komisija tako postupi u roku od dva mjeseca, tj. do 31. svibnja 2015.;
24. napominje da je Komisija primila ukupno gotovo 150 000 odgovora na svoje javno savjetovanje o zaštiti ulaganja i rješavanju sporova između ulagača i države u Sporazumu o partnerstvu za transatlantsku trgovinu i ulaganja, od kojih je 97 % odbilo uključivanje rješavanja sporova između ulagača i države u TTIP; naglašava da su kompatibilnost bilo kojeg rješavanja sporova između ulagača i države s pravosudnim sustavom EU-a te posebice pitanje poštovanja nadležnosti Suda Europske unije i pravo vlada na reguliranje zabrinutosti koje su poslale u velikom broju odgovora; napominje da je, što je neobično, mnogo odgovora došlo od pojedinaca, što naglašava razmjere mobilizacije javnosti o pitanju TTIP-a, te da neki sudionici, poput sindikata ili velikih organizacija civilnog društva, predstavljaju velik broj pojedinih članova, što značajno premašuje ukupan broj odgovora koji je Komisija primila; naglašava da odredbe o zaštiti ulaganja trebaju državama jamčiti mogućnost reguliranja te smatra da Sud Europske unije u tom pogledu treba imati isključivu nadležnost nad konačnim tumačenjem zakonodavstva Europske unije.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	16.4.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 25 - : 2 0 : 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Soledad Cabezón Ruiz, Andrea Cozzolino, Pál Csáky, Miriam Dalli, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvie Goddyn, Peter Jahr, Rikke Karlsson, Jude Kirton-Darling, Svetoslav Hristov Malinov, Notis Marias, Edouard Martin, Roberta Metsola, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Laurențiu Rebegea, Sofia Sakorafa, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Michela Giuffrida, Jérôme Lavrilleux, Josep-Maria Terricabras, Ángela Vallina, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Isabella Adinolfi, José Blanco López, Paul Brannen

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	28.5.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 28 -: 13 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	William (The Earl of) Dartmouth, Tiziana Beghin, David Borrelli, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Yannick Jadot, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Jörg Leichtfried, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Goffredo Maria Bettini, Dita Charanzová, Georgios Epitideios, Seán Kelly, Sander Loones, Gabriel Mato, Adina-Ioana Vălean, Jarosław Wałęsa
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Theresa Griffin, Evžen Tošenovský, Cecilia Wikström